

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Честита Баба Марта!

Следващият брой на вестника ще излезе на 4 март

50 ст.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 28 ФЕВРУАРИ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 48 (5258)

www.duma.bg

РЕЛИГИОЗНИ УЧИЛИЩА СТАВАТ ВУЗ

Депутати от ДПС искат ученици да излизат бакалаври, магистри и докторанти

Действащите висши духовни училища, открити с разрешение на Министерския съвет, да могат да бъдат преобразувани във висши училища при условията и реда на Закона за висшето образование. Това е промяната в Закона за вероизповеданията, внесен преди два дни от депутатите на ДПС Ахмед Юсеин и Лютви Местан.

Според тях възпитаниците на висшите духовни училища трябва да могат да получават академични степени бакалавър, магистър и докторант. За да сме част от Булонския процес, този закон казва - добре е да има колкото се може по-малко изключения, а всички наши училища да покриват по-високи стандарти, по-високата лет-

ва, каза вчера Лютви Местан, който е и председател на комисията по образование в НС. По думите му, ако едно духовно училище е преценило, че е постигнало и покрива значително по-високите критерии, заложили в закона за висшето образование, тогава може да се преобразува.

Стр. 3

СНИМКА ПРЕСФОТОБТА

100 нови автомобили ще имат граничарите. Вчера пред храм-паметника "Св. Александър Невски" бе отслужен тържествен молебен, а ключовете на колите бяха връчени от вътрешния министър Михаил Миков

Интернет класация:

Лили Иванова
е номер едно

Стр. 38

■ Няколко думи ■

ИЗТРИВАЧИ

КРАСИМИР УЗУНОВ

В македонските църкви, подопечни на владиката Петър, започнаха да трият всичко що е българска следа (стр. 2). Този владика е скандално известен в Македония. Само едно ще припомним. В средата на 90-те години той вложи парите на Македонската православна църква във финансова пирамида. Сега се набутва в един скандал, който не прави чест нито на Македония, нито на нейната църква, която впрочем иска признание от българската си посестрима.

България се нуждае от хомогенна позиция. Можем да сме доволни, че нашите историци и политици се обединиха около идеята, че това, което се прави, е кошунство. Такива налудничави идеи трябва да се осъждат - те няма да помогнат на Македония по пътя ѝ към европейската интеграция. Нещо повече, Македония ще си спечели още международни противници. Не само в лицето на Гърция.

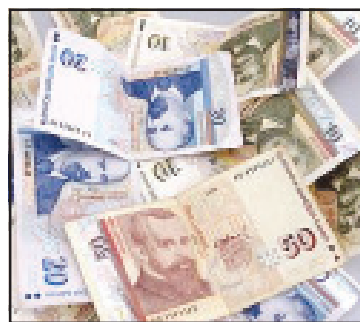
Ние не трябва да оставаме само с шума, който вдигнахме. Не трябва да забравяме къде са погребани нашите предци, защото дори една европейска България е добре да знае къде са били границите ѝ.

Гълъб Донев:

Нужна е нова култура на работа

► 12

Зачитат пенсии и обезщетения от бившия СССР

► 4

3 март- Празникът на България

► 14

ПЕГАС

■ 270 години от рождението на Софроний Врачански

► 22

Швейцарка спечели първото спускане в Банско

► 40

ДУМА
10
6

ISSN 0851-1342
9 770861 134008

МИХАИЛ МИКОВ:

50% увеличение на заплатите звучи нахално

Протестиращите полицаи да се огледат, послушат, да видят какво става в обстановката. Това бе коментарът на вътрешния министър Михаил Миков, който вчера заедно с шефа на "Гранична полиция" Красимир Петров присъства на водосвет, отслужен на площад "Св. Александър Невски" на новите 100 автомобила за граничарите.

Миков категорично заяви, че исканията за 50% увеличение на заплатите започват да звучат нахално. По повод на упреците, че тримесечните бонуси не се изплащат редовно, Миков подчерта, че още не са изтекли сроковете и по-важното е, че се работи върху промяна на правилата, за да не се получава уравниловка в заплащането. Министърът изтъкна, че самите представители на протестиращите полицаи са искали това в преговорите и изрази недоумение, че сега се учудват от промени в правилата. Той ги призова и те да участват в промяната на правилата, за да бъде постигнато наистина дифе-

ренцирано заплащане.

Министър Миков ще внесе писмо до парламентарната вътрешна комисия за отстраняване на възникналия проблем след последните поправки в Закона за електронните съобщения, стана ясно още вчера по време на парламентарния контрол. Освен това той каза, че ще потърси и срещи с опозицията, за да им обясни за какво става въпрос. По думите му допуснатата грешка в Закона за електронните съобщения е вредна за сигурността, вредна за борбата с организираната и тежка престъпност. В последните промени в закона има много "популизъм", категоричен е Миков.

Миков коментира още случая със самоубийства се полицаи и твърдението, че това е заради "психозата" в МВР. По думите му е много чинично да се използва един такъв трагичен случай за спекулации.

Трябва да има още по-драконовски мерки по отношение на служителите в МВР, които употребяват алкохол и ка-

Вътрешният министър се зарече на драконовски мерки за пияните служители на реда

рат автомобили, беше коментарът на министър Миков по повод тежката катастрофа в Пернишко, причинена от пиян полицаи, в която загинаха двама младежи. Миков определи случилото се като много тежък, трагичен и драматичен случай.

БСП-София пуска безплатен вестник

ДАНА РУСЕВА

"След седмица в София ще започне издаването на безплатен вестник - за позициите на БСП в общината, за работата на БСП в отделните райони, за стенограми от заседания на Столичния общински съвет и за конкретната политика на партията", съобщиха в Добрич евродепутатът Илияна Йотова, зам-председател на софийската организация на БСП. Тя добави, че ще има и сайт за мнения на хората. Според нея основен опонент на изборите ще бъде ГЕРБ.

"Конкурс "Аз избирам Европа" за участници от 18 до 35 години ще бъде обявен преди евроизборите" - каза още Йотова. Основният критерий ще бъде оригиналността на текста за посланията, добави тя.

Паметникът пред НДК, който с години беше заплашван от разрушаване, вече се реставрира

В битолски църкви трият надписи за българи

Македония може да бъде изключена от ЮНЕСКО, ако световната организация бъде сезирана за това, че се променят надписите във възрожденски църкви, свързани с етническата принадлежност. Това съобщиха вчера "Фокус", цитирайки директора на Националния исторически музей Божидар Димитров. Българи от Македония, дошли по работа в София, вчера са посетили Димитров в Националния исторически музей (НИМ) и са му съобщили за нови престъпления на битолския владика Петър, свързани с изчистването на надписи в църкви, където се споменават българи. "В църквата "Света Неделя" в Битоля надписът на входа, който гласи "В този Светий храм на пресвета и славна великомъченица Неделя издигна се от основи издивението на българите при владикомлението на епископ г-н Бенедикт Византийски и се освети в Битоля на 13 октомври 1863 г.", думата "българите" е силно изтрита. Вътре в самата църква има огромна икона на св. св. Кирил и Методий. След реставрацията името на българите отново е зачеркнато и написано "славянски".

Според Божидар Димитров най-сериозно е престъплението в църквата "Свети Георги" в Ресен, която е в рамките на епархията на владика Петър. Там са започнали реставрацията на църквата и половината е завършена. "Надписите в църквата, както във всички стари македонски църкви, на български език, сега са променени на съвременен македонски език, стана ясно още вчера.

Критериите за градини в столицата вече ясни

Критериите, по които ще бъдат класирани столичните малчугани за приемане в детска градина, вече са окончателно "изгладени" и вчера бяха внесени за обсъждане в комисията в СОС. Освен тези критерии всеки педагогически съвет в градините ще може да определя други според Закона за народната про-

света. Правилата ще се прилагат за децата, приемани от септември.

Най-много точки са предвидени за децата-градиници, за децата-полусираци, децата на родители с инвалидност на 71%, децата в приемни семейства, децата в риск и тези, чиито родители или баба и дядо работат в

общинско детско заведение в столицата - по 3 т. По 1 т. е предвидена за децата-близнаци или децата, родени с разлика по-малка от две години. От 30 май до 1 септември срокът за записване ще е две седмици след датата на съответното класиране по графици, определени от директорите на детските градини.

Осъдиха Соломон Анжел на 5 години затвор

Строителният предприемач Соломон Анжел е осъден окончателно на пет години затвор, реши ВКС. Според обвинението през 1993 г. Анжел е измамил 309 души с договори за строителство на "Град на мечтите" със сумата от 5 197 748,25 неденоминирани лева. През април 2003 г. той беше осъден на седем години затвор от СГС. Съдружникът му Чавдар Райчев получи шестмесечна условна присъда. Обвинител-

ният акт в съда срещу президента на "Анжел" АД и вицепрезидента Райчев беше внесено в съда на 26 ноември 2000 г. През 1993 г. фирмата "Анжел" започна рекламна кампания за строителството на т.нар. "Град на мечтите" в местността Камбаните край София. Апелативният съд намали присъдата на Анжел на пет години лишаване от свобода. С решението си от сряда ВКС потвърди решението на апелативните съдии.

Народно събрание

● Председателят на Народното събрание Георги Пирински замина за Париж, за да вземе участие в Конференцията на председателите на парламенти на страните от Европейския съюз (ЕС) и на Европейския парламент (ЕП). Форумът започна вчера и ще продължи и днес в Националното събрание на Франция. "Институционално бъдеще на Европейския съюз и изпълнение на клаузите на Лисабонския договор от националните парламенти" бе темата на първото заседание на конференцията, която започна вчера.

● Председателят на Комисията по външна политика Соломон Паси ще бъде на посещение в САЩ от 1 до 5 март. По време на посещението си във Вашингтон и Ню Йорк той ще се срещне с членове на Конгреса на САЩ, с представители на администрацията на вицепрезидента на САЩ, на Държавния департамент и на неправителствени организации. Акценти на разговорите ще бъдат двустранните парламентарни отношения, бъдещето на НАТО и въпроси на евроатлантическата сигурност.

Министерски съвет

● Премиерът Сергей Станишев ще се включи на 1 март в неформалната среща на върха на Европейския съюз, инициентирана от чешкото ротационно председателство, съобщиха от правителствената пресслужба. Държавните и правителствените ръководители на страните от ЕС ще обсъдят икономическата ситуация и плана на ЕС за икономическо възстановяване. Преди срещата на лидерите в сградата Justus Lipsius министър-председателят ще се включи в срещата на страните от Вишеградската група, Балтийските държави, България и Румъния.

● На 2 март от 11,30 ч. в зала 3 на Културния дом в "Красно село" в София министърът на културата проф. Стефан Данаилов ще открие макет на българската църква "Свети Стефан" в Истанбул, най-новото попълнение в експозицията "България на длан". Инициатор на проекта е режисьорът Съни Сънински, председател на "Алтернативно театрално образователно сдружение".

● Вицепремиерът и министър на външните работи Ивайло Калфин ще направи официално посещение в Индия по покана на индийския външен министър Пранаб Мукерджи на 2 и 3 март, съобщиха от МВНР. Освен официалните разговори между двамата министри, програмата на посещението включва срещи с вицепрезидента и председател на Горната камара на парламента (Съвет на щатите) Мохамад Хамид Ансари и с индийски бизнесмени във Федерацията на индийските търговско-промишлени палати (FICCI).

"Позитано" 20

Районните съвети на СОСЗ, СИ, СПБ, ръководствата на читалищата и администрацията на община "Красно село" канят всички военни от запаса и техните семейства, членовете на родолюбивите дружества и съюзи, граждани и военни от кадровата армия, да присъстват на тържествено поклонение и отдаване на почит на загиналите воители за нашата свобода по време на Руско-турската война. Поклонението ще се състои на 3 март от 11 ч. пред Руски паметник.

ДПС към Костов: Омлет без яйце няма

Има омлет, но в същия момент няма яйце. Омлет без яйце няма, господин Иван Костов. С тези думи от парламентарната трибуна депутатът от ДПС Ремзи Осман отговори на твърденията на лидера на ДСБ Иван Костов за съмнителни сделки с имотите на Ахмед Доган. Осман нарече

коментарите на тъмносините откровени лъжи. Вашите твърдения са глупости и не отговарят на истината, каза още депутатът, според който преди някой да се занимава с имоти на Ахмед Доган, е хубаво първо да провери наличностите на семейство Костови. По-рано вчера сутринта от пар-

ламентарната трибуна Костов представи справка на ДСБ за имотите на лидера на ДПС. Според нея 4-те имота - тий наречените "Сараи в Бояна", "Росенец" в Бургас, "Каза Домини" в Рибарица, "Орфей" в Девин били собственост на фирми без приходи.

До 24 март ясни водачите на листи на БСП

Общинските конференции ще номинират пряко кандидатите за депутати

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Нашата амбиция е до 24 март Висшият съвет на БСП да утвърди водачите на листи на партията. Това заяви вчера членът на Изпълнителното бюро Евгени Узунов след заседание на ВС. На него левите утвърдиха принципите, правилата и критериите за номинации на депутати за Европейски парламент и 42-ро Народно събрание. Според Узунов друга цел на БСП ще е до 25 април целите листи на партията да са вече готови.

Времето ни притиска, а още не са приети изборните закони, така че процесът ще продължи, допълни той. Узунов коментира, че приетите правила и критерии са изцяло в съответствие с новия устав на БСП, приет на 47-ия конгрес.

На заседанието си ВС е гласувал и досегашните депутати от Коалиция за България да отчетат своята дейност пред организациите, които са ги номинирали за народни представители. На тези събрания ще бъде дадена и оценка за дейността им по време на мандата на 40-ия парламент.

Узунов съобщи още, че този път общинските партийни конференции ще обсъждат и номинират пряко кандидатите за депутати на левницата. Това показва, че БСП е най-демократичната партия у нас, анализира той. На заседанието си ВС е приел и модел на бъдещата пар-

ламентарна група. Целта е този път в нея да има повече млади хора и да е по-балансирана в професионално отношение, допълни Узунов. Сред приетите правила за номинации социалистите записали, че бъдещите кандидати на партията трябва да имат задължително образователна степен "магистър". ВС гласува и комисия в състав от 11 души, която да контролира изборът на общинските конференции. За неин председател бе избран Венелин Узунов.

Ръководството на социалистите обсъди и прие на вчерашното си заседание и проект на договор за Коалиция за България. На предишното си заседание левите решиха и на евроизборите, и на изборите за НС да се явят точно с тази коалиционна формула. Според документа в Коалиция за България влизат: Партия "Български социалдемократи", Движение за социален хуманизъм, Партия "Рома", Комунистическа партия на България и Земеделски съюз "Александър Стамболийски". В правилата на коалицията е записано, че тя ще се яви на изборите с обща листа и единни мажоритарни кандидати, ако бъде приета тази поправка в изборните закони. Партиите се задължават да подкрепят и един кандидат на бъдещите президентски избори. От новите правила е това, че Политическият съвет на коалицията ще има право да изключи някоя от партиите, ако

СНИМКА БГНЕС

Общинските партийни конференции ще обсъждат и номинират пряко кандидатите за депутати, решиха участниците в пленума

тя не спазва клаузите на договора. Формациите се задължават и сами да финансират своите кандидати, съобразно своите възможности. Срокът на договора за Коалиция за България е мандатът на 41-ото НС.

На въпрос за присъствието на Комунистическа партия в Коалиция за България, и то на изборите за Европарламент, членът на ВС на БСП социологът Юрий Асланов коментира специално за ДУМА, че не вярва по линия на Партията на европейски-

те социалисти да дойде директива срещу това решение. Там много ясно си дават сметка, че в бившия източен лагер почти всеки трети политик е членувал в комунистическа партия. Смешното е, че ЕНП не задава този въпрос за Бойко Борисов, който също е бил член на комунистическа партия, а пък се пита точно за нас, пошегува се Асланов. Според него драма в това, че в Коалиция за България ще се яви и един традиционен партньор на БСП, просто няма.

Религиозни училища стават ВУЗ

от стр.1
Председателят на образователната комисия в парламента Лютви Местан подчерта, че промяната не създава привилегии, а възможности за по-пълно интегриране с образователната европейска система. Според други депута-

ти от тези възможности ще се възползват основно духовните мюсюлмански училища у нас, както и тези центрове, които обучават ученици в рамките на Българската православна църква, които били в пъти по-малко от тези под знака на Мохмед.

ЛИЛИЯ ТОМОВА
ПЕЙЧО КЪНЕВ

Българският антифашистки съюз подкрепя Коалиция за България в предстоящите избори за европейски и национален парламент, реши на свое редовно заседание Централният съвет на организацията. Призивът ни е българските антифашисти да участват актив-

но, борбено и масово в предизборната работа за победа на левницата, каза за ДУМА председателят на съюза Чавдар Стоименов. Организацията ни е с дълбоки социални корени, в името на социалистическия идеал сме дали хиляди жертви в борбите за свобода, справедливост, равенство. Твърдо стоим зад политиката на Коалиция за

България и определяме предстоящите избори не само като важни за бъдещето на страната ни, но и като тежък политически двубой за властта, поясни г-н Стоименов. Той призова всички леви партии, родолюбиви съюзи и граждански движения да насочат агитационната си дейност в поддръжка на Коалиция за България.

Фенклубовете с координатори по сигурността

МИЛА ХРИСТОВА

Професионален спортен клуб, който не назначи отговорник по сигурността, следящ феновете за хулигански прояви, подлежи на имуществена санкция в размер от 2000 до 4000 лв. Това решиха вчера депутатите с промените в Закона за спортни-

те мероприятия. Професионалните спортни клубове и фенклубовете ще назначават свои координатори по сигурността и лица за контакт с полицията по време на провеждане на спортни мероприятия. Освен това на спортните дружества се вменява задължението да назначат координатор, който

трябва да осъществява взаимодействие между организаторите на спортните мероприятия, отговорника по сигурността на спортния обект и органите на Главна дирекция "Охранителна полиция" при МВР. Фенклубовете пък ще са задължени да назначават лице за контакт, което ще изпълнява същите функ-

ции. Опозицията възропта отново срещу текстовете, според които щяло да се въведе платена стара агентурна практика отпреди години, но според вносителите така ще се избегнат тежките сблъсъци между запалянковци и полиция, вследствие на неясни провокации от отделни хора.

КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ С НОВ ДЕПУТАТ

Венцислав Кудкудейски ще бъде депутат от Коалиция за България от листата в Монтана на мястото на Васил Калинов. Народните представители прекратиха депутатските права на народния представител от Коалиция за България Васил Калинов, защото той ще бъде посланик на страната ни в Азербайджан. Кудкудейски е кмет на община Медковец от 1995 г.

ПРАЗНИЧНО ХОРО ПРЕД „АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ“

По случай Националния празник на България 3 март пред входа на храм-паметника "Александър Невски" ще има празнично хоро, организирано от "Аз медиа" (Az-Jenata.com, Az-Deteto.com, Kafene.bg). Водещ на събитието ще е Виктория Керин, която освен певица е и дипломиран хореограф по народни танци. Сборният пункт ще бъде от страната на ул. "Оборище" преди обяд, а самото хоро ще се извие от от 12 до 13 ч. пред храм-паметника "Александър Невски", уточни за ДУМА Горица Белогушева.

РАДИО ВИДИН - НАЙ-НОВИЯТ ГЛАС НА БНР

Тържественото откриване на най-младата регионална програма на БНР - Радио Видин, е на 1 март, научи ДУМА от медията. Денят на Радио Видин ще започне с вграждане на капсула в сградата на радиото в 12.30 ч. Вечерта в 18 ч. в общинския драматичен театър "Вида" е тържественият концерт, посветен на откриването на РРС Видин. Програмата ще се приема на честота 97,1 MHz в област Видин; 94,40 MHz в област Враца и 95,70 MHz в област Монтана.

СПИРАНЕ НА ПРЕЗАСТРОЯВАНЕТО В СОФИЯ ИСКА ДЕПУТАТ

До 30 процента да е максималната плътност на застрояване в жилищните зони с преобладаващо комплексно застрояване в столицата, предложи вчера в проектозакон депутатът от ОДС Иван Сотиров. Според вносителя в новия делови център трябва да има поне до 40% зелени площи. В старата градска част на София той предлага да се регламентира по-ниската етажност, като така да се допусне повече въздух и повече свободни пространства. Депутатът се аргументира с острия обществен натиск по отношение на презастрояването в София.

ЗАПЛАШВАЛИ ЯНЕ ЯНЕВ С ВЗРИВ

Службите за сигурност засекли информация за подготвян атентат срещу лидера на партия "Ред, законност и справедливост" Яне Янев, съобщи самият той пред bTV. Имало поръчка за взривяване на автомобила му от заинтересовани лица, чиито имена присъстват в разкритията му за корупция. Много пъти, особено през последните 3-4 месеца, сме получавали в централата на партията десетки анонимни писма със заплахи, съобщи Яне Янев. Той обясни, че дори депутати му намеквали, че с разкритията си по отношение на Националната агенция по приходите е засегнал много големи интереси. Янев каза, че няма да иска да му се даде охрана от Националната служба по охрана. Според колегата му Димитър Абаджиев атентатът бил само за сплашване.

Наказаха вносител на опасно месо

100 часа безвъзмезден труд постанови Разградският окръжен съд за бизнесмен от Стара Загора, съхранявал 17 тона месо без документи за произход. По искане на 40-годишния Йовчо Йовчев делото бе гледано по съкратеното производство и при закрити врати. Това е втора присъда за Йовчев, който преди това има присъда и за грабеж. През май 2008 година бяха открити в хладилна база за плодове и зеленчуци в Лозница над 17 тона свинско месо и кожички с неизвестен произход на обща стойност 47 208 лв. В хода на разследването той транспортирал продукта. Йовчев се опитал да измами окръжния прокурор на Разград Огнян Дамянов с фалшиви фактури за продажба на месото от негов съгражданин. Съдия Василева от Разградски окръжен съд го призна за виновен и определи присъда пробация - 1 г. при задължителна регистрация в пробационна служба, 1 г. срещи с пробационен служител и 100 часа безвъзмезден труд.

Започна почистване на заснежените пътища към връх Шипка, където на 3 март ще се провежат тържествата по случай Националния ни празник

Зачитат пенсии и обезщетения от бившия СССР

ЕВА КОСТОВА

България и Русия подписаха Договор за социална сигурност и Спогодба за сътрудничество в социално-трудова сфера, съобщиха от пресцентъра на МТСП. Министърът на труда и социалната политика Емилия Масларова и министърът на здравеопазването и социалното развитие на Руската федерация Татяна Голикова подписаха договора вче-

ра в Москва. Документът за социална сигурност е съобразен с общоприетите принципи и норми на международното право в областта на социалната сигурност. Той е извънредно необходим на българската страна, предвид големия брой наши граждани, работили и работещи в Русия, чиито социални права бяха останали без защита вече няколко години след денонсирането на Спогодбата за социално обезпе-

чаване със СССР. В персоналният обхват на договора са включени лицата с местоживене на територията на договарящите се страни и които са техни граждани, а също и на членовете на семействата на посочените лица. В материалния обхват от българска страна са включени обезщетения: за временна неработоспособност; обезщетения за майчинство; пенсии за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест; пенсии за осигурителен стаж и възраст и за инвалидност поради общо заболяване; наследствени пенсии; пенсии, несвързани с трудова дейност (пенсия за военна инвалидност, пенсия за гражданска инвалидност, социална пенсия за старост, социална пенсия за инвалидност, пенсия за особени заслуги, персонални пенсии), семейни помощи за деца и помощи при смърт. Предвижда се взаимно зачитане на осигурителните периоди, придоб-

бити съгласно законодателствата на двете държави, като те се сумират за преценяване правото на обезщетения и пенсии от видовете, включени в материалния обхват. С договора ще се даде възможност пенсията, отпуснати до влизането му в сила, да могат да бъдат преразглеждани съгласно разпоредбите му на основание на заявление на лицата. Такова преразглеждане, към датата на подаване на заявлението, не може да доведе до намаляване на размера на пенсията.

Двата документа бяха подписани по време на първата конференция на министрите на Съвета на Европа, отговарящи за социалната кохезия на тема "Инвестиране в социалната кохезия: инвестиране в стабилността и благополучието на обществото", организирана от Министерството на здравеопазването и социалното развитие на Руската федерация и Генерална дирекция "Социална кохезия" на Съвета на Европа.

Два документа са на път да разрешат много от проблемите, засягащи българите, работили в съветски републики

КОЛЕКЦИОНЕР ГОТОВ ДА БРОИ 200 ХИЛ. ЕВРО ЗА ЛАМБУРГИНИТО НА МИТЪО ОЧИТЕ

Чужденец, колекционер на скъпи коли, е готов да брои 200 хил. евро за луксозната кола на Митъо Очите, събщи вчера БГНЕС. По непотвърдена информация чужденецът бил най-сериозният клиент за скъпото возило. Колата е внос от Германия. Местни хора в морския град забелязали, че дни преди да преместят Очите от житаровското общежитие в затвора в Белене, ламбургинито изчезнало от улиците на Бургас. Последните месеци го шофирала приятелката на подземния бос Антигона.

ЗАТВАРЯТ ЦЕНТЪРА НА СОФИЯ ЗАРАДИ 3 МАРТ

Центърът на София ще бъде затворен на 3 март заради честванията за националния празник. Ще бъде забранено движението на автомобили до 12 ч. по ул. "Оборище" между бул. "Васил Левски" и ул. "Г.С.Раковски"; по ул. "Московска" между бул. "Васил Левски" и ул. "Г.С.Раковски"; по ул. "11 август" между бул. "Княз Ал. Дондуков" и пл. "Св. Ал. Невски"; по ул. "15 ноември" между бул. "Цар Освободител" и пл. "Св. Ал. Невски". От 13 ч. до 20 ч. ще бъдат затворени бул. "Цар Освободител" между бул. "Васил Левски" и ул. "Г.С. Раковски"; ул. "15 ноември" между бул. "Цар Освободител" и пл. "Св. Ал. Невски"; ул. "Аксаков" между бул. "В. Левски" и ул. "Цар Иван Шишман"; ул. "Цар Иван Шишман" между ул. "Аксаков" и пл. "Народно събрание"; ул. 6 септември" между ул. "Аксаков" и бул. "Цар Освободител".

„ЦИБЪР“ ПРИСТИГА НА 2 МАРТ

С тържествена церемония на 2 март сутринта във военноморска база Варна с тържествена церемония ще бъде посрещнат закупеният от Кралство Белгия минен ловец "Miosotis", на който със заповед на министъра на отбраната Николай Цонев вече е присвоено почетно име "Цибър". По същото време във военноморска база Бургас ще бъде посрещната фрегатата "Wielingen" ("Верни"). След като на 9 февруари 2009 г. във военноморската база в белгийския град Зебрюге тържествено бяха издигнати военноморски флагове на двата кораба, те извършиха преход под командването на командира на военноморска база Бургас бригаден адмирал Георги Мотев от Кралство Белгия до Република България.

И науката си има шоу

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

В истинско шоу се превърна завчера вечерта връчването на наградите на МОН за научни постижения, наречени от МОН на името на Питагор. Водещите Ники Кънчев и Биляна Петринска се грижеха за настроението на присъстващите, имаше музика, филмчета, отговори на въпроси. Сред тези, които връчиха наградите, бяха ректорите Иван Илчев, Борис Стефанов, Камен Веселинов, шефът на научния фонд в МОН Анастас Герджиков, Вежди Рашидов, зам.-министър Ваня Добрева, министрите Даниел Вълчев и Меглена Плулчиева, а голямата награда "Питагор" за водещ учен връчи на ст.н.с. Петър Атанасов от БАН премиерът Сергей Станишев. Втора голяма награда имаше и за научен колектив - за екипа на ст.н.с. Анисава Милтенова от БАН. Останалите награди са: за хуманитарни науки на ст.н.с. Румяна Дамянова (БАН), за природни науки на ст.н.с. Константин Хаджигианов (БАН), в биомедицината на ст.н.с. Цветомир Денчев (БАН), в технически науки на проф. Владимир Кожухаров (ХТМУ). За млад учен приза получи доц. Божидарка Колева (СУ), за ръководител на докторанти доц. Николай Витанов (СУ), за жена-учен ст.н.с. Елена Атанасова (БАН), за международни проекти доц. Ангел Смрикар (Русенски университет), а за наш учен в чужбина проф. Веселин Гетов (Лондон). Като най-голям частен инвеститор в науката бе отличен КЦМ-АД (Пловдив), като иновационна фирма - "Оптелла" ООД, а за цялостен принос в науката бе наградена акад. Дочи Ексерова (БАН).

Обвиниха заподозрения за смъртта на Белнейски

Най-тежкото обвинение според Наказателния кодекс бе повдигнато срещу Лазар Колев, заподозрян за убийството на сестрите Белнейски. То е за умишлено убийство, извършено по особено жесток начин. Това обяви авчера адвокатът му Марин Марковски, след като повече от час и половина престоя в Националната следствена служба, където е задържан Колев. По време на почти двучасовия разпит Колев категорично е отрекъл да е извършил престъплението, довело до смъртта на сестрите. Според криминалисти в Пазарджик обаче има безспорни доказателства, че извършителят на убийството на сестрите Белнейски е 29-годишният Лазар Колев. Основното доказателство според обвинението е, че ДНК на Колев съвпада с ДНК материал, открит под ноктите на двете момичета.

О Б Щ И Н А С Р Е Д Е Ц
8300 Средец, област Бургас, кмет: 05551/6990, централа: 05551/6994, факс: 05551/7725, e-mail: obshtinasredets@mail.bg
Община Средец, област Бургас, на основание Заповед № 199/27.02.2009 г. на кмета на общината, обявява търгове с явно наддаване за отдаване под наем на общински земеделски земи и земеделски земи по чл.19 от ЗСПЗЗ в землищата на: гр.Средец и селата Дюлево, Малина, Проход, Драка, Загорци, Светлина, Вълчано, Д.Ябълково, Сливово, Дебелт, Кубадин, Синьо Камене, Факия, Кирово, Гранитец, Драчево, Момина Църква, Белила, Богданово, Орлинци, Пънчево, Росеново, Г.Буково, Сливово, Зорница, Граничар, за срок от една стопанска година.
Търговете ще се проведат на 11.03.2009 г. от 10,00 часа, в зала № 2 в сградата на общинска администрация гр. Средец.
Документите за участие в търговете се подават в Общински център за услуги и информация /партер/.
Началната тръжна цена на земите по категории и начин на трайно ползване се определя по методика, одобрена от Министерството на земеделието и горите.
Определеният депозит за участие е в размер на 10% от началната тръжна цена на съответния имот.
Спечелилите участници заплащат достигнатата при търга цена еднократно, при подписване на договора.
При неявяване на кандидати повторни търгове ще се проведат на 18.03.2009 г. от 10,30 часа в зала № 2 при същите условия.
Необходими документи за участие в търговете:
- Заявление по образец;
- Копие от личната карта за физическите лица;
- Документ за съдебна регистрация, актуално правно състояние и регистрация БУЛСТАТ - за юридическите лица;
- Копие от регистрационна карта на земеделски производител, издадена от съответната областна дирекция по земеделие, и копие от анкетна карта и анкетен формуляр, удостоверяващи, че лицето извършва дейност като земеделски производител на територията на община Средец;
- Удостоверение за наличие или липса на данъчни задължения към община Средец;
- Копие от платежно нареждане за внесен депозит в касата на общината или по IBAN сметка на Община Средец BG53BPB179373347649603 BIC:BPBIBGSGF-Юро Банк И Еф Джи България, заверено от гл.счетоводител, че средствата са постъпили по сметката на община Средец до 16,00 часа на 10.03.2009 г. и 17.03.2009 г.
Крайните срокове за подаване на документи са: 10.03.2009 г. и 17.03.2009 г.
Лице за контакт: Р. Лапова, тел. 05551/7690

Редки болести ще откриват с микрочип

МЗ ще плаща за 8 нови лекарства-сираци

АИДА ПАНИКЯН

Нова технология за генетично изследване чрез микрочип ще диагностицира у нас редки генетични заболявания. Авангардното изследване установява най-малките изменения, които са настъпили в наследственния ген. Здравното министерство е предвидило средства за закупуване на 140 микрочипа за диагностика на деца с малформации и умствено изоставяне. С едно изследване ще могат да се анализират от 25 до 30 хил. гена в човешкото тяло. 1500 лв. струва един микрочип. Използва се еднократно и дава пълна информация за човешкия геном. Технологията ще се използва, кога-

то лекарите са безсилни да направят своята диагноза. Това съобщи на пресконференция по повод Международния ден на редките болести - 28 февруари, проф. д-р Драга Тончева, ръководител на катедра по медицинска генетика към Медицинския университет, член на Националния консултативен съвет по редки болести към министъра на здравеопазването д-р Евгений Желев. Апаратура, закупена от "Българската Коледа", ще може да изследва допълнително болни деца за над 30 редки заболявания.

България е единствената страна в Евросъюза, която има действаща от началото на т.г. Национална програма за редки

или 8 редки заболявания се предвижда да бъдат включени тази година в Наредба №34 на здравното министерство за скъпоструващо лечение. Това съобщи вчера на пресконференция д-р Нина Ръсина, началник отдел "Лекарствена политика" в дирекция "Национална здравна политика" в МЗ. Към момента по наредбата се отпускат лекарства-сираци за 8 редки заболявания - таласемия майор, хипофизен нанизъм, вродени коагулопатии, болест на Гоше, муковисцидоза, апластична анемия, хиалинова мембранна болест и болест на Уилсон. От м.г. е включено още едно лекарство за болни от акромегалия.

болести. За целия период на действие на настоящата програма (2009-2013 г.) се отпускат общо 11 млн. лв. за генетични и биохимични изследвания на бременни и новородени деца. Предстаи разкриването на 3 нови лаборатории за генетични изследвания. Така страната ще разполага с 2 лаборатории в София и по една в Пловдив, Варна и Плевен, а по-късно и в Стара Загора. В тях ще се пра-

вят изследвания на всички бременни - независимо дали са здравноосигурени или не. Личният лекар или акушер-гинекологът са тези, които трябва да насочат бремените към изследвания, а в момента жените идват при нас по лична инициатива, коментира доц. Радка Тинчева, началник на сектора по медицинска генетика в Университетската специализирана болница по детски болести.

От 1 април преизчисление на всички пенсии

От 1 април ще се извърши преизчисление на всички пенсии за трудова дейност на база превърнат трудов стаж, като се увеличава тежестта на всяка година осигурителен стаж в пенсионната формула от 1 на сто на 1,1%, съобщиха от НОИ. От същата дата максималният размер на получаваните една или повече пенсии ще стане 700 лв. месечно. Общият брой на изплащаните пенсии за март 2009 г. е 2 666 741. На преизчисление от 1 април подлежат 2 165 591 пенсии за трудова дейност, в това число 1 671 109 лични пенсии за осигурителен стаж и възраст, 357 307 лични пенсии за инвалидност и 137 175 наследствени пенсии за трудова дейност. Пенсии, несвързани с трудова дейност, изплащани от републиканския бюджет (общо 501 150), не подлежат на преизчисление от 1 април 2009 г., тъй като не са изчислени от осигурителен стаж.

Около 1 558 300 пенсии за трудова дейност ще получат увеличение след преизчислението, което за някои ще бъде с 10%, а за други по-малко. Увеличение от 10% ще получат 1 258 300 пенсии. Частично увеличение с процент, по-малък от 10%, ще получат част от пенсиите, които към 31 март са на минимален размер (около 300 000). Останалите 507 300 пенсии с минимални размери няма да получат увеличение, тъй като и след преизчислението действителният им размер е под минималния, се посочва в съобщението. Няма да получат увеличение и някои пенсии (около 100 000), които през 2000 г. останаха на запазен размер, който и сега е по-голям от размера при преизчислението, добавят от НОИ. За част от пенсионерите, които в момента получават пенсия на максимален размер от 490 лева (около 76 000), действителното увеличение през април ще достигне до 42% заради повишението на максималния размер. Около 20 000 пенсионери ще останат ограничени на новия максимален размер от 700 лева.

СНИМКА ЮРИЙ СТОЯНОВ

Българският червен кръст организира вчера традиционната гражданска церемония - поклонение пред Докторския паметник в София във връзка със 131 години от Освобождението на България. Церемонията е в знак на благодарност към паметта на загиналите лекари, фармацевти, фелдшери, мислосърдни сестри, самарянки и санитарии. Военни почести бяха отдадени от Националната гвардейска част

Допълнителна помощ за майки на близнаци и студентки

Майки на близнаци и майките студентки, редовно обучение, да получават специфична допълнителна помощ за децата си, предвиждат промени в Закона за семейните помощи за деца, приети от парламента на първо четене вчера. И в двата случая средствата ще се дават до навършване на 12-месечна възраст на детето. Промените са внесени от Христина Христова (НДСВ) и група народни представители.

За всеки от близнаците предвидената допълнителна помощ е 100 лв. месечно. Майката обаче ще получи наведнъж полагащата се сума за първата година на детето, или 2400 лв. - ако има близнаци; и 3600 лв. - при тризнаци. Малко повече пари допълнително към стипендиите ще се дават на майките студентки (редовно обучение), които отново ще се изплащат еднократно. Помощта е равна на минималната работна заплата - 240 лв., което означава, че наведнъж майката ще получи за детето си 2880 лв., обясни Христова. В тези два случая няма значение дали майката е осигурено лице.

СНИМКА ПРЕСФОТОБЪТА

В центъра на Варна работници накичиха дърво с мартеници. Идеята за това е на общината

Кампания срещу изоставянето на бебета

ЕВА КОСТОВА

13 бебета не отидоха в дом благодарение на социални работници и психолози в родилните отделения в столицата, съобщиха от фондация "За нашите деца". Кампанията "Не ме изоставяй!" на фондацията се бори с изоставянето на новородени веднага след тяхното раждане. Други 34 деца до тригодишна възраст останаха със семействата си въпреки риска от изоставяне. По данни на Агенцията за закрила на детето близо половината от българчетата, които постъпват в социалните домове, са бебета или са на възраст до 3 години. Не малко от тях имат тежки увреждания и нужда от специализирана помощ, която не може да бъде осигурена от всяка една от 32-те институции за изоставени деца до 3 години в страната. Държавата отделя всяка година по 7000 лева за едно дете, което е настанено в социалната институция. Експертите на фондацията "За нашите деца" изчисляват, че превенцията на изоставянето е доста по-евтин механизъм - емоционалната, психологическата и материалната подкрепа на родилки в риск, които са на прага на решението да се разделят с бебетата си, за една година струва не повече от 2300 лева. Преди близо година екипът на фондацията обяви, че набира средства, за да осигури присъствието на социални работници в родилните отделения, които да консултират майки в риск от раздяла с техните новородени.

На пресконференция в понеделник, 2 март, в пресклуб "София прес" от 11 ч., фондацията ще съобщи повече за резултатите от инициативата за борба с изоставянето на бебета.

Промени в Закона за трансплантация

Промени в Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки, синхронизиращи българското с европейското законодателство относно изискванията за кодиране, обработка, съхраняване, складиране и предоставяне на човешки тъкани и клетки, приеха депутатите на първо четене. Измененията, внесени от правителството, целят по-пълно транспониране на изискванията на Европейския парламент и Съвета на Европа за установяване на стандарти за качество и безопасност на донорството, осигуряване, експертиза, обработка, съхраняване и разпределение на човешки тъкани и клетки, включително по отношение на актуализирането на режима внос и износ. Въвеждане на задължително изискване за прилагане на система за качество при осъществяване на всички дейности по трансплантация, предвиждат промените. Правителството предлага още да се прецизира условията за финансиране на дейностите по трансплантация, диагностиката и лечението в следтрансплантационния период, осъществявани чрез бюджета на Министерството на здравеопазването, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване. Променя се действащата усложнена процедура по вземане на хемопетични стволови клетки, като се осигурява възможност за доброволно даряване на такива клетки от всички лица, независимо от родствения им връзка с реципиента.

Правим единен въздушен блок с румънците

Държавното предприятие "Ръководство на въздушното движение" (ДП "РВД") е извършило през 2008 г. 500 хил. полета на въздухоплавателни средства, заяви Емануил Радев, генерален директор на предприятието вчера по повод 40-годишнината от създаването му. Въздушният трафик през 2008 г. спрямо 2007 г. е отбелязал ръст от над 7%, отбеляза Радев. За справка той посочи, че през 2007 г. спрямо 2006 г. ръстът е бил над 11,5 на сто. За последните две години предприятието е отчело близо 170 млн. евро приходи от т.нар такса полет. Това е такса, която компаниите плащат, за да могат самолетите им да прелетат над въздушното пространство на България. За 2007 г. от такава такса в бюджета на предприятието са постъпили 87 млн. евро, а за 2008 г. - 85 млн. евро. През 2009 г. тази такса ще бъде намалена за компаниите. Радев отбеляза, че се очакват добри финансови резултати, въпреки този факт и въпреки глобалната финансова криза, оказала влияние на сектора.

През април България и Румъния ще подпишат пакт за създаване на единен функционален блок от въздушното пространство. Работното име на проекта е "Дунав". Двете страни са кандидатствали за финансиране от Европейската комисия (ЕК), като се очаква да бъде получен положителен отговор. Българо-румънският проект се оценява на 2-2,5 млн. евро.

Целта му е да се опростят процедурите при управлението на полетите между България и Румъния. Транспортните министри на двете страни ще провеждат регулярни срещи на всеки два месеца, за да координират процеса по изпълнението на този проект. Това съобщил министърът на транспорта Петър Мутафчиев. Водят се преговори и с другите Балкански страни, имащи за цел в един бъдещ момент и те да се присъединят към функционалния блок, допълни министър Мутафчиев.

Държавно предприятие "Ръководство на въздушното движение" вчера отбеляза 40 години от създаването на предприятието. На снимката: Карстен Тейл - ICAO, главният директор на ГД ГВА Захари Алексиев, генералният директор на РВД Емануил Радев и министърът на транспорта Петър Мутафчиев

Искат поскъпване на тока с 10 на сто

Електроразпределителните дружества предлагат това да стане от юли

"ЧЕЗ Разпределение България" и "ЧЕЗ Електро България" ще публикуват предложенията си за промяна на цените за разпределение и снабдяване с електроенергия. Предложението ще е за 10,5% средно увеличение на цените на електроенергията (общо цена за снабдяване и за разпределение), което означава увеличение с 0,014 лв. на кВтч без ДДС. Новите цени трябва да бъдат разгледани от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР)

и да влязат в сила от 1 юли тази година.

По-рано вчера стана ясно, че другата голяма електроразпределителна компания в станата - EVN, която покрива Източна и Северна България - също ще поиска увеличение на цената на тока от 10%.

Предложенията за увеличение на цените на електроенергията са пряко свързани с реалните разходи за изпълнение на задълженията ни по лицензия, необходимостта от нови инвестиции за модер-

низация на електроразпределителната инфраструктура и компенсирани на увеличението на цените за закупуване на електроенергия от когенерационни централи. В поисканото увеличение е отразена и инфлацията, посочват от компанията.

В предложението на ЧЕЗ са калкулирани 90 милиона лева за инвестиции в инфраструктура, което е близо 27% повече в сравнение със заложените от ДКЕВР 71 милиона лева годишно. В искането

на "ЧЕЗ Електро България" за нови цени на електроенергията са отразени и високите цени за когенерация, които ДКЕВР прие в края на 2008 г. От нарастването им "ЧЕЗ Електро България" ще загуби 6,6 млн. лв само за първото полугодие на 2009 г.

Е.ОН България също ще поиска официално 10% увеличение на електроенергията за крайните потребители. Това според компанията е "искане за разумно увеличение на цените на електроенерги-

ята на фона на глобалната икономическа криза". За битовите клиенти предложеното увеличение на цената на електроенергията е 0,15273 лв. за кВтч. Предложението за увеличение в цената за битови клиенти ще доведе до средно увеличение на месечната сметка за електроенергия на домакинство с 3,17 лева, което е 0,6% от средната месечна заплата в България.

От Е.ОН България напомнят също, че между 2005 и 2008 година цената

за електрическа енергия се е увеличила с почти 46%, докато в същото време цената за продажба и разпределение на Е.ОН България се е увеличила само с 6%. През 2007 г. за Е.ОН България нямаше никакво увеличение на цената. През 2008 г. увеличението в полза на компанията бе едва 1%. И през двете години ДКЕВР не отчете тогава действащата инфлация, която безспорно оказва влияние върху финансовите ресурси на компанията.

Добричкото сирене било само от мляко

ДАНА РУСЕВА

Млекопреработвателните предприятия в Добрич не влагат в своята продукция растителни мазнини, нито други нетипични продукти, установи проверка на Районната прокуратура във фирмите "Сердика" и "Фама". Представителите на държавното обвинение са проверили фактурите за доставка, входящите и изходящи дневници за суровините и готовата продукция, рецептурниците. "Тази кампания ще помогне на фирмите от региона, защото тяхното сирене действително се произвежда от мляко. Те могат да използват констатациите от проверките, за да се противопоставят на останалата част от пазара", коментира прокурор Галя Митева.

Тя добави, че в момента не е констатирано влагането на сухо или кондензирано мляко. Фирма "Фама" работи по отстраняването на старо нарушение, констатирано от ветеринарните служби в края на миналата година. Тогава е установено, че в един от продуктите им се прибавя известно количество сухо мляко, без да е отразено сред съставките. Предприятието е пристъпило към изработката на нова опаковка с коректно отразено съдържание. Мандра "Филипополис" в село Жегларци е проверена от прокуратура в град Тервел и не са констатирани груби нарушения.

ЕК отговаря на Папаризов за газовата криза

ВЕСЕЛКА ВЕНКОВА

Атанас Папаризов и Ани Подимата, евродепутати от Партията на европейските социалисти (ПЕС), са получили от Европейската комисия (ЕК) отговор на писмения си въпрос относно газовата криза, зададен от тях в разгара на събитията в средата на месец януари 2009 г., съобщиха от Информационния офис на Папаризов в Пловдив.

Какви мерки и инвестиции предвижда ЕС, за да осигури и наблюдава доставките на газ за Европа, са питали евродепутатите. Еврокомисарят Андриш Пибалгс обяснява в отговора, че енергийната сигурност отдав-

на е на дневен ред и че по въпроса се води целенасочена политика и са предприети редица мерки.

На въпроса какво ще предприеме ЕК за предотвратяване на подобни неприемливи обстоятелства в бъдеще, еврокомисарят подчертава, че са предприети действия за незабавно сключване на споразумение за партньорство и сътрудничество с Русия, съдържащо отделна глава, посветена на енергетиката, което ще подпомогне изграждането на необходимата правна сигурност. Предвидено било и подписване на свързаните разпоредби при текущите преговори за споразумение за свободна търговия с Ук-

райна. Като превантивни мерки се предвиждат действия за разработване на иновативни и ефикасни инструменти като възможността за укрепване на механизма за ранно предупреждение.

В отговор на въпроса за диверсификация на енергийните източници, ЕК уточнява, че разнообразяването на трасетата за внос и източниците за снабдяване на ЕС с газ са от изключително голямо значение. В това отношение предимство се дава на Южния газов коридор, на Плана за действие за втечен природен газ и на връзките в Централна и Източна Европа и балтийските страни.

Готово е писмото до ЕК за АЕЦ „Козлодуй“

Не споделям мнението, че газовата криза е отминала, заяви по време на парламентарния контрол министърът на икономиката и енергетиката Петър Димитров, цитиран от БНР. Според него има тревожни сигнали в тази посока, но не даде повече информация по темата.

Димитров събщи, че правителството отдавна е готово с писмо до ЕК за отваряне на 3 и 4 блок на АЕЦ "Козлодуй". Търсим благоприятна ситуация, за да поискаме това, обясни енергийният министър. За целта се провеждат предварителни разговори с представители на страни членки и отделни комисари.

Зърнопроизводители търсят отчет от земеделския министър

Министърът на земеделието и храните Валери Цветанов да се отчете по изпълнението на споразумението за изплащането на европейските преки плащания, искат от Националната асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ). Според нея 130 млн. лв. не са изплатени на земеделските производители от полагащите им се европейски директни плащания на обработваема площ за миналата година съгласно сключеното споразумение от края на януари, обясни пред агенция "Фокус" председателят на асоциацията Радослав Христов. Тогава премиерът парафирал документа между НАЗ и агроведомството. По

думите на Христов споразумението не е изпълнено и премиерът би следвало да потърси отговорност от земеделския министър за това. От Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ) са се оправдали, че една част от фирмите е трябвало да бъдат проверени допълнително, обясни Христов. От Разплащателната агенция не са искали да се ангажират със срокове за изплащането на оставащите суми. Най-късно до 9-13 март фермерите ще чакат сметките им да се напълнят. Сега в ДФЗ се обработвали нови 12 500 заявления на земеделски производители, но не е ясно за каква сума, обясни Христов.

Кредитите поскъпнаха

Ипотечната задлъжнялост на домакинствата е 6 на сто от стойността на жилището, показва изследване на „Индъстри Уоч“

Лихвите на потребителските кредити са се повишили от 9,78 до 11,3%, а за жилищни от 8 на 8,6% в периода септември 2008 - януари 2009, обяви вчера Лъчезар Богданов, управител на агенцията за икономически анализи „Индъстри Уоч“, предаде БГНЕС.

В условия на финансова криза у нас се пести от покупки на жилища и коли, за сметка на пътуванията в чужбина, които не са намалели. Съвкупното богатство на българските домакинства за посочения период възлиза на 176 милиарда евро и отчита лек спад.

Общото финансово богатство на домакинствата у нас възлиза на близо 34 милиарда лева в края на миналата година, докато нетното богатство за същия период е едва 22,9 милиарда лева. През 2008 година е започнало известно забавяне на годишния растеж, коментира Красен Йотов от „Индъстри Уоч“, като уточни, че все пак не можем да говорим за спад, който се наблюдава в други европейски страни. Ръст обаче се отчита при депозитите, които нарастват от 60 на 65 процента.

Посочено бе още, че депозитите до 20 хил. лв. представляват над половината от всички банкови спестявания на домакинствата. Тенденция на забавяне на растежа се отчита и при жилищното богатство с 12

Вчера експерт от „Индъстри уоч“ представи доклад за богатството на домакинствата в България за 4-то тримесечие на 2008 г.

процента, което се дължи най-вече на спада в цените. Ипотечната задлъжнялост на домакинствата е около 6% от стойността на жилището.

Според друго изследване на „Индъстри Уоч“ най-големите страхове на българина за намаляване на доходите или загуба на работата не са се оправдали. В подкрепа на това бе съобщено, че средната работна заплата към края на 2008 година е нараснала с 20 на сто.

За последното тримесечие на 2008 г. е отчетен спад в цената на недвижимите имоти с 4,1%. При основния индекс SOFIX на Българската фондова борса има спад от 41,1%, а при индустриалния индекс-Дау Джоунс - 14,4 на сто. Данните за последното тримесечие на 2008 г. показват спад с 12,6 и на доходите на домакинствата от чужбина. Кризата обаче не се отразява на пътуванията в и извън страната на домакинствата, които реализират ръст от 68%.

Според Богданов икономиката на страната продължава да генерира нови работни места, тъй като данните за безработица показват, че през януари 2008 г. процентът безработни бил 7,38%, а през януари 2009 - 6,5%. Реалният ръст на работната заплата е 11,5%. Данните за богатството в еврозоната сочат свиването му с 5% и забавяне в ръста на кредитирането.

Сметната палата е готова с одитите за еврофондовете

Координацията по управлението на европейските средства не отговаря напълно на критериите за ефективност. Това пише в доклада на Сметната палата, която е готова с одит си за управление на Структурните и Кохезионния фонд на Европейския съюз за периода от 1 януари 2006 г. до 30 юни 2008 г. Рискови фактори, които застрашават функционирането на системата, освен недобрата координация, са недостатъчният брой служители и липсата на ясно разграничение и баланс между правомощията и отговорностите на ключови участници в процеса на управление. След края на одита се наблюдава значителен ръст на броя на одобрените проекти и изплатените средства, отчитат от Сметната палата.

Одиторите установили и че при приемането на наредби, правилници и други документи не е направено ясно разграничение между функциите на вицепремиера по европейските фондове и тези на Централно координационно звено. Сметната палата установила и че в проверявания период остава висо-

ко текучеството на кадри, които работят по управление на евросредства и като резултат се увеличава натоварването на хората, а това подлага на съмнение качеството на работата им. В доклада се казва още, че, от една страна, заплатите на служителите по европрограми не ги мотивират достатъчно, а, от друга страна - те превишават значително възнажанията и разходите за тях на съответните министерства и агенции. Това пък влошавало взаимоотношенията между отделните структури в съответните ведомства.

Одиторите препоръчват да се разработи програма с мерки за ускорено усвояване на средствата по Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, да се дефинират по-точно отговорностите на вицепремиера по усвояване на европейските фондове, да се създаде връзка между информационните системи на отделните оперативни програми. Чрез нея ще има възможност за централизиран достъп до информация за кандидати, които са изключени от участие в тръжни процедури.

Искат държавата да наложи таван на лихвите по кредитите

Държавата да се намеси в отношенията между банките и бизнеса, призова вчера председателят на областното представителство във Варна на Строителната камара в България инж. Валентин Вълев. Лихвите по кредитите трябва да имат таван, а това може да го определи единствено държавата. Според Валентин Вълев разумните граници на лихвения процент са между 6 и 8. По думите му някои от банките вече се опитват едностранно да променят договорите си с компании, изтеглили кредит, като увеличават лихвения процент. Вълев обясни това с факта, че банките не могат да привлекат евтин чужд ресурс и компенсират със скъп вътрешен, което е много нато-

варващо за българските компании. В България лихвата вече достига 11%, докато в други европейски държави тя е фиксирана до 5%. Затова на българските фирми им е много по-трудно да оцелеят в условията на финансова криза.

Държавата трябва да инвестира пари в инфраструктурни проекти и да регулира отношенията между бизнеса и банките. В противен случай фирмите може да фалират, предупреди Вълев. Според него строителният бранш у нас в момента не е в добро състояние, тъй като заявките от инвеститори са спаднали. Замразени са големи жилищни и бизнес строежи, засега обаче няма фалирални строителни фирми.

Продължават да строят незаконно в защитени територии

МАРИЕЛА ИЛИЕВА

В незаконното селище „Златна перла“ в природен парк „Странджа“ продължават довършителните работи, въпреки че през 2008 г. строежът беше обявен за незаконен на 7 дела във Върховния административен съд (ВАС), съобщи коалиция от 30 неправителствени организации и граждански групи „За да остане природата в България“.

Коалицията пита главния прокурор защо вече 30 месеца прокуратурата не е намерила

Фирма „Краш 2000“ отдавна е изсекла част от гората в защитената територия и на нейно място сега се издигат грозни незаконни строежи

виновника за изграждане на незаконния комплекс. Инвеститорът „Краш 2000“ започна строежа с разрешително писмо с фалшифициран подпис и печат на зам.-министъра по околната среда и водите. Интересното е, че постановлението за прекратяване на досъдебното производство за нарушенията в „Странджа“ е пътувало 7 месеца от бюрото на прокурор Величка Костова от окръжна прокуратура - Бургас, до регистратурата на същата тази окръжна прокуратура.

ОБЩИНА ИХТИМАН ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС

на 2.04.2009 г. от 9.00 ч.

ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ за срок от пет години на частна общинска собственост, представляваща имот, находящ се на ул. „Цар Освободител“ 151, Ихтиман. Конкурсът ще се проведе в сградата на общинската администрация, Ихтиман, ул. „Цар Освободител“ 123, етаж 2, заседателна зала. Закупуване на конкурсна документация до 1.04.2009 г., до 16.00 часа на касата на община Ихтиман, ул. „Цар Освободител“ 123. За справки тел. 0724/82381, вътр.109.

ОБЩИНА ИХТИМАН ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС

на 2.04.2009 г. от 9.30 ч.

ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ за срок от пет години на частна общинска собственост, представляваща земя в жк „Стилон“, Ихтиман. Конкурсът ще се проведе в сградата на общинската администрация, Ихтиман, ул. „Цар Освободител“ 123, етаж 2, заседателна зала. Закупуване на конкурсна документация до 1.04.2009 г., до 16.00 часа на касата на община Ихтиман, ул. „Цар Освободител“ 123. За справки тел. 0724/82381, вътр.109.

КНСБ предлага антикризисни мерки на правителството

ОТ КНСБ констатираха вчера, че у нас вече има затруднение с достъпа до кредитен ресурс и намаление на произведената продукция. Синдикатът е готов да предложи на правителството допълнителни антикризисни мерки, сред които ускорено възстановяване на ДДС на фирми с добра репутация и доказано поведение на добри данъко-

платци.

За да се защити покупателната способност на населението, от синдиката настояват планираното увеличение на бюджетните заплати с 10% да бъде реализирано, както и минималната заплата да се увеличи на 300 лв. от 1 януари догодина и да се разшири обхватът на ваучерната програма за работническо хранене.

Пътуванията зад граница спаднаха през януари

С близо една трета са намалели пътуванията на българи в чужбина през януари 2009 г. в сравнение със същия месец на м.г. Това показват данните на Националния статистически институт (НСИ). Пътуванията на българските граждани зад граница започнаха да намаляват от ноември 2008 г. В първия месец на годината 338 440 души са пътували в чужбина, като намалението им спрямо януари 2008 г. е 30,5%. Съкратили са се пътуванията към почти всички обхванати от статистиката страни, като най-голямо е при пътуващите към Малта - със 72%. Нарастване на пътуванията в сравнение със същия месец на 2008 година са отчетени само за Румъния - с 3,3%. Най-голям дял от общия брой пътувания имат служебните пътувания - 50,3%, следвани от туристическите - 25,5%, гостуване - 20% и други - 4,3%. Спад отчитат и посещенията на чужденци у нас през януари. Те са 266 697 и намаляват спрямо същия период на 2008 г. с 9,9%, съобщават от НСИ.

СНИМКИ ПРЕСФОТОБТА

Стотици автомобили за износ стоят в очакване на пристанището Оама. Промисленото производство в Япония е спаднало с 10% януари месец в сравнение със същия месец миналата година. Неотдавна правителството обяви, че в сравнение с аналогичния период на миналата година износът е паднал с 45,7 на сто

САЩ ГОТОВИ ДА СВАЛЯТ РАКЕТА НА КНДР

И Япония противодейства на евентуални военни изпитания на Северна Корея

Въоръжените сили на САЩ са напълно готови да свалят баллистичната ракета, чийто старт в момента подготвя Северна Корея, предаде Интерфакс.

“Ако ракетата напусне стартовата установка, ние сме готови за незабавен отговор, след като последва съответното разпореджение от президента на САЩ”, съобщи ръководителят на Тихоокеанското командване на САЩ адмирал Тимъти Китинг. Той посочи, че “придвижването на оборудване сочи за подготовка в района на изстрелване”.

Съединените щати предприемат дипломатически усилия, за да не допуснат подготвяния ракетен пуск, обяви оттеглящият се ръководител

на американската делегация на Шестстранните преговори за севернокорейската ядрена програма, Кристофър Хил, съобщи Франс прес.

“Макар севернокорейците да обявяват, че това ще е изстрелване на експериментален космически спътник, подготовката много прилича на пуск на баллистична ракета”, заяви Хил. Вашингтон изхожда от факта, че Резолюция 1718 на Съвета за сигурност на ООН забранява на КНДР да извършва дейности, свързани с разработката и усъвършенстването на баллистични ракети.

В същото време източник в южнокорейското правителство съобщи, че се активизира подготовката за изстрел-

ване. По неговите думи в района Мусудан, където е разположен севернокорейският ракетен полигон, се наблюдава “повишена активност на хора и техника”. Вчера стана ясно, че наследникът на Кристофър Хил, Стивън Босуърт заминава на спешна обиколка в Сеул, Токио, Пекин и Москва следващата седмица, за да консултира ситуацията с партньорите на САЩ в Шестстранните преговори. Босуърт “ще работи в тясно сътрудничество с нашите партньори за убеждаването на КНДР да се превърне в конструктивна част от международната общност”, коментира мисията на новия главен преговарящ за севернокорейската ядрена програма държавният секре-

тар на САЩ Хилъри Клинтън.

Същевременно от министерството на отбраната на Япония заявиха своята готовност за прехващане и унищожаване на севернокорейската ракета, ако тя се насочи към Япония. Информацията е на изданието “Джапан тудей”, което уточнява че последното решение ще е на премиера Таро Асо. Министърът на отбраната Ясукадзу Хамада посочи, че Токио не иска повторение на събитията от 1998 г., когато при изпитания на севернокорейската баллистична ракета “Таеродонг-1” първата ѝ степен прелетя над Япония и падна в открити води в Тихия океан. Хамада бе категоричен, че севернокорейска ракета няма да бъде допусната отново във въздушното пространство на страната.

Токио разполага с два ракетни разрушителя, снабдени с американската многоцелева система за следене и насочване “Aegis” и зенитни ракети “SM-3”. В Централна Япония са разположени и няколко батареи от американските зенитни комплекси “Patriot PAC-3”.

Румъния опря до заеми

Управителят на централната румънска банка съобщи, че страната ще поиска заеми от МВФ и ЕС като помощ срещу световната финансова криза, предаде АР. “Имаме всички основания да смятаме, че кризата ще е продължителна”, заяви той.

Точната сума, която

ще поиска Румъния, не се съобщава, според управителя става дума за няколко милиарда. Подобно на останалите източноевропейски страни, след период на възход, Румъния в момента изпитва икономически трудности.

Унгария, Латвия и Украйна вече поискаха помощи от МВФ.

Русия предложи заседание за Грузия

Русия предложи специално заседание за Грузия на Съвета НАТО-Русия с цел подобряване отношенията си с Алианса. Съобщението бе направено от Дмитрий Рогозин, постоянен представител на Русия в НАТО.

Отношенията между Русия и Грузия окончателно се развалиха по-

край грузинската операция в размирните републики Южна Осетия и Абхазия миналата година, руската намеса в тяхната подкрепа и признаването им за независими.

Засега страните в Алианса са заявили, че предпочитат да изчакат до април, за да разговарят за Грузия без среща с Русия по въпроса преди това.

Тежка криза и в Турция

Турция ще бъде изправена пред икономическа криза, по-тежка от тази през 2001 г., прогнозира Световната банка, цитирана от електронното издание на турския в. “Хюриет”. Според директора на Световната банка в Турция Улрих Закау под влиянието на световната криза икономическият растеж в страната ще отбележи спад, а нивото на безработицата ще се увеличи.

“Турция ще прежи-

вее икономическа криза, по-тежка от тази през 2001 г.”, заяви Закау на конференция в Истанбул на тема “Управление на риска”. Турската икономика, която все по-силно усеща влиянието на световната финансова криза, регистрира растеж от едва 0,5% през третото тримесечие на 2008 г. - най-ниското ниво след финансовата криза през 2001 година.

Закау обаче подчерта, че този период е благоприятен за

въвеждането на реформи, а политиката на дългосрочни планове за икономически растеж е от решаващо значение. Той прекъсна също в краткосрочен план да се осигури заетост за жените и младежите чрез откриването на работни места на непълнен работен ден.

През ноември м.г. безработицата в Турция достигна 12,3 на сто, което е най-високото ѝ ниво през последните четири години.

В ГЪРЦИЯ ПАК ЩЕ ИМА СТАЧКА

Основният гръцки профсъюз съобщи, че свиква 24-часова обща стачка в знак на протест срещу 4000-те съкратени работни места в страната през февруари. Работещите не трябва да плащат цената на финансовата криза, се казва в изявление на Генералната конфедерация на гръцките работници.

БЮДЖЕТЪТ НА САЩ ЩЕ Е ОТ \$3,6 ТРИЛИОНА

Президентът на САЩ Барак Обама представи бюджета от 3,6 трилиона долара за следващата финансова 2010 година, обещавайки да извади САЩ от финансовата криза, предаде Би Би Си. Като една от главните цели на икономическата си политика през следващите години Обама посочи съкращаването наполовина на бюджетния дефицит до 2013 г., който в момента възлиза на 1,3 трилиона долара.

ЮШЧЕНКО ПРЕДЛАГА ПРИМИРИЕ

Президентът на Украйна Виктор Ющенко предложи политическите сили в страната временно да се откажат от противопоставяне, за да успее общи сили да се преборят с кризата. Ющенко направи предложението си на среща с премиера Тимошенко, с председателя на Радата и представител на Партията на регионите.

ТИЙНЕЙДЖЪР ОТВЛЕЧЕ МОМИЧЕНЦЕ В КОСОВО

Косовската полиция задържа 15-годишен албанец, който отвлякъл осемгодишно сръбско момиченце от Горни Ливоч край Гнилане. Родителите на момиченцето повикали полицията, която веднага задържа заподозрения, който бил темен съсед. Малолетният албанец е разпитан в присъствието на родителите си и след като било установено, че има психически отклонения, бил освободен със заповед на прокурора.

ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ РАЗТЪРСИ ИНДОНЕЗИЯ

Земетресение с магнитуд 4,9 по Рихтер разтърси Индонезия, съобщи от Националния сеизмологичен институт на САЩ. Епицентърът на земния трясък е бил на около 185 километра, западно от Сиболджа на индонезийския остров Суматра. Няма данни за жертви и разрушения.

Повече от 10 000 противници на атомната енергетика в Германия са готови да участват в 52-километров поход със запалени свещи в знак на протест срещу използването на атома. Въпреки че в Европа отношението към мирното използване на атома се променя, в Германия много хора не са съгласни с тази политика

Младежи предизвикаха сблъсъци в Атина

Около 30 младежи, нарушаващи обществен ред в центъра на гръцката столица Атина, влязоха в четвъртък вечерта в сблъсък с полицията. Изпочупени са витрините на магазини и много автомобили.

Безредиците станаха само часове след протестен митинг пред сградата на парламента, на който стотици демонстранти скандираха срещу, по думите им, “държавния тероризъм”. Младежите хвърляли камъни и коктейли “Молотов” към полицията. От своя страна Полицейските части за борба с безредиците използваха сълзотворен газ за да разпръснат демонстрантите. Младежите нападнали и редакцията на гръцкия в. “Апогемавити”.

„Кавказ“ излиза в морето

Днес 46 цистерни ще тръгнат от руското пристанище с ферибот към Варна, а на 3 март ще се състои тържествената церемония по откриването на новата транспортна връзка

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С
ДУМА

ТАТЯНА ШАДРИНА

За началото на март е планирано тържественото пускане на ферибот между руското пристанище Кавказ и българското Варна. Още на 28 февруари 46 цистерни ще тръгнат с ферибот към Варна, а на 3 март на българска земя ще се състои тържествената церемония по откриването на фериботната връзка. Железопътната морска връзка Кавказ-Варна ще може още през тази година пряко да транспортира 500 хиляди тона товари, в това число и петрол, в обход на Украйна. На практика фериботът ще може да поеме целия обем

стоки, които сега отиват от Русия в България през Украйна.

Всъщност потенциалният обем товари, който този ферибот може да поеме, е около 150 хиляди тона месечно, или близо 2 трилиона тона годишно. Предполага се, че всеки месец фериботът ще прави по 4-5 рейса. Предполага се, че тарифите на товарния транспорт по море към България ще бъдат по-ниски, отколкото при транспортирането през територията на Украйна.

Самата фериботна връзка, организирана в рамките на Споразумението между Русия и България, предвижда по-нататъшно развитие на смесените железопътно-фериботни товарни превози

Първият курс на ферибота Кавказ-Варна ще бъде направен на 3 март

между пристанищата Кавказ и Варна. Споразумението е отворено за при-

съединяване към него и на трети страни. Със започването на навигация-

та по този маршрут ще започне да действа още един важен елемент от проекта "Черноморски пръстен", който ще позволи да се обединят с фериботни връзки пристанищата на черноморските държави, да се увеличат обемите на превозите и да се повиши рентабилността на фериботите. В момента в пристанище Кавказ работи железопътно-фериботен комплекс, който обслужва фериботните линии Кавказ-Крим (Украйна) и Кавказ-Поти (Грузия).

Самото пристанище "Кавказ" ще бъде разширено, за да се разделят товарните и пътническите

превози. Председателят на "Росморречфлот" Давиденко не разкри подробности от този проект, но каза, че това се планира да се прави в рамките на частно-държавно партньорство. Освен това в най-скоро време руските железници планират да се заемат с развитието на предпристанищната железопътна станция, за да увеличат пропускателната й способност, уточни Давиденко.

Председателят на "Росморречфлот" подчерта, че на пътническите превози тук също ще се отдава голямо внимание, за да могат хората да преплуват морето с колите си и да продължат пътя си нататък.

Публикацията е част от съвместен медиен проект на ДУМА и "Российская газета"

СНИМКА БГНЕС

В Южна Австралия отново избухнаха горски пожари. Огнената стихия връхлетя с най-голяма сила градовете Фрамлингам и Тимбън. За потушаването на огньовете са изпратени над 100 противопожарни автомобили. Атмосферните условия затрудняват работата на пожарникарите. Според синоптиците през следващите дни температурите ще надхвърлят 40 градуса по Целзий

Ливни отказа на Нетаняху

Председателят на "Кадима" Ципи Ливни отказа да се присъедини към правителството на "Ликуд" начело с Бенямин Нетаняху, съобщиха израелските медии. Вчера Нетаняху се опита да убеди Ливни да се присъедини към коалицията, но израелският външен министър е прекратила срещата, след като не е получила уверения, че мирният процес ще продължи на базата на създаването на две държави.

Обама се кани да става нобелист

Президентът на САЩ Барак Обама и френският лидер Никола Саркози са номинирани тази година за Нобелова награда за мир сред общо 205 личности и организации - рекорден брой предложения, предаде Франс прес. "Получихме 205 кандидатури, включително тези на 33 организации", заяви за АФП Геир Лундестад, директор на Нобеловия институт в Осло. Това е нов рекорд след 2005 г., когато се състезаваха 199 предложения, добави той. Асошиейтед прес посочва сред кандидатите също американския музикант Пит Сийгър, македонския художник и обществен деец Живко Поповски-Цветин и австрийската благотворителна организация "SOS Киндердорф интернешънъл".

Самоличността на кандидатите се държи в тайна 50 години, но се случва някои имена да "изтекат" в медиите, ако авторите на предложението решат публично да ги оповестят, припомня АФП.

Името или имената на тазгодишните лауреати ще станат известни през октомври. Миналата година на престижното отличие бе удостоен бившият финландски президент и международен посредник Марти Ахтисаари.

Руснаците смятат Путин за най-влиятелен

Влиянието на руския премиер Владимир Путин - бивш президент, върху политическия живот в страната днес е много по-силно, отколкото са очаквали гражданите. Това сочат данни от проучване на руския център "Левада", цитирано от московското издание "Ведомости".

В навечерието на президентските избори на 2 март 2008 г. 25 на сто от хората в Русия са очаквали Путин "да запази на практика цялото си влияние", след като напусне висшия пост. Днес 45 процента от запитаните смятат, че бившият държавен глава е влиятелен, колкото

и преди, а според 42 на сто е запазил влиянието си "до голяма степен". Само един от 100 анкетирани твърди, че Путин няма почти никакво влияние.

Сегашният президент Дмитрий Медведев не е толкова влиятелен, колкото са очаквали гражданите. Преди година 23% от тях са смятали, че центърът на властта ще си остане в Кремъл и след като Путин напусне президентското кресло. Днес само 12 на сто заявяват, че Медведев държи реалната власт в Русия, а според 34% властта фактически е в ръцете на Путин, показва допитването.

Двигателите са погубили „Боинг“-а?

Повреда в двигателите вероятно е причината за инцидента с разбили се в сряда самолет на "Търкиш еърлайнс". Това е показало разследването на холандската полиция, съобщиха СИТА.

Според ръководителя на холандската служба по безопасност Питер ван Воленховен "Боинг 737-800" е паднал директно на земята, което означава, че може да става въпрос за блокиране на двигателите. Говорителката на службата обяви, че това е една от версиите, по които се работи. Окончателните резултати от разследването ще бъдат обявени следващата седмица.

ВЕРИГА БУТИЦИ „РЕФАН“

ВЕЛИКО ТЪРНОВО
ТЦ СЕНТРАЛ МОЛ
БУРГАС

ул. „Александровска“ № 123
ул. „Богородица“ №4
ПОМОРИЕ

ХОТЕЛ „СЪНСЕТ РИЗОРТ“
БАЛЧИК

ул. „Черно море“ 29
СТАРА ЗАГОРА

ул. „Св. Княз Борис“ 110
ПАРК МОЛ СТАРА ЗАГОРА

ВРАЦА

ул. „Христо Ботев“ 12а
ПРИМОРСКО

ул. „Георги Кондолов“ 9
СМОЛЯН

ул. „Бор“ 1
ВАРНА

Phoe Mall
бул. „Сливница“ №2,
Фестивален

и Конгресен център
ТЦ „Сентръл Плаза“,
кв. „Чайка“,
Район Приморски - ТЦ
„Лукагули Парк“
Лукагули „Чатаалджа“
Спортна зала - Варна
ПАЛАС ЦЕНТЪР
МОЛ ВАРНА
СВИЛЕНГРАД

ул. „България“ 144
ТРАВНА

ул. „Бачо Киро“ 9
ШУМЕН

ул. „Съединение“
CITY TRADE CENTER
ЛОВЕЧ

ЛОВЕЧ СИТИ ЦЕНТЪР
ДИМИТРОВГРАД

ул. „Ромен Ролан“ №2
РАКОВСКИ

бул. „Раковска“ 182

ПЛОВДИВ
ТЦ „ХАЛИ“, ТЦ „ГРАНД“
РОЯЛ СИТИ ЦЕНТЪР,
бул. „Дунав“ 5
СОФИЯ
ТЦ „ДУМ“,
„PRINCES OUTLET“
МОЛ SKY CITY,
кв. „Младост“ 4
РУСЕ

ул. „Александровска“ 92

ПРИ ЖЕЛАНИЕ ДА ПРАВИТЕ БИЗНЕС С НАС: e-mail: sales_managerbg@refan.net

Нова стратегия за Афганистан

Подходът на Барак Обама трябва да бъде следван с твърда решителност

The Washington Post

ХЕНРИ КИСИНДЖЪР

Администрацията на Обама е изправена пред дилеми, познати на няколко нейни предшественици. Америка не може да се изтегли от Афганистан сега, но не може и да се придържа към стратегията, която ни доведе дотук.

Залозите са големи. Победа за талибаните в Афганистан ще бъде огромен стимул за глобалния джихадизъм - заплашвайки с джихадистки преврат в Пакистан и евентуално засилвайки тероризма в Индия, трета в света по брой на мюсюлманското население. Русия, Китай и Индонезия, които всички са били мишени на джихадисткия ислям, също може да се окажат изложени на риск.

Досега Америка следваше традиционна антибунтовническа тактика: да създаде централно правителство, да му помогне да разпростре властта си над цялата страна и в хода на този процес да изгради модерно бюрократично и демократично общество.

Тази стратегия не може да успее в Афганистан, особено като фактически самотно усилие. Страната е прекалено голяма, теренът - прекалено труден, етническият състав - прекалено разнообразен, а населението - прекалено тежко въоръжено. Никой чужд завоевател не е успял да окупира Афганистан. Дори опитите да се установи собствен централизиран афганистански контрол рядко са били успеш-

ни, при това незадълго. Афганистанците изглеждат възприемат държавата си като общ стремеж към независимост, но не и като единно или централизирано самоуправление.

Клишето, че войната всъщност е битка за сърцата и умовете на афганистанците, е напълно валидно по принцип. Ниският стандарт на живот за по-голямата част от населението бе влошен от 30-годишната гражданска война. Икономиката е на път да се самоиздържа от продажбата на наркотици. Няма съществена

демократическа традиция

Реформата е морална необходимост, но сроковете за реформата не са в синхрон с изискванията на антипартизанската война. Реформата ще изисква десетилетия, тя трябва да настъпи в резултат и дори успоредно с постигането на сигурност, но не може да бъде предпоставка за нея.

Военната кампания неизбежно ще се разгръща със скорост, различна от политическата еволюция на страната. Незабавно обаче можем да гарантираме, че нашите усилия за помощ, сега разпокъсани и неефективни, е добре координирана и адекватна на нуждите на населението. И много повече трябва да се акцентира върху местните и регионални общности.

Военната стратегия трябва да се концентрира върху предотвратяване на появата на единна паралелна държава в държавата, контролирана от джихадистите. На практика

Клишето, че войната всъщност е битка за сърцата и умовете на афганистанците, е напълно валидно

това би означавало контрол над Кабул и пушунската територия. Една джихадистка база от двете страни на планинската афганистанско-пакистанска граница би станала постоянна заплаха за надеждите за умерена еволюция на ситуацията в страната, както и за всички съседи на Афганистан. Генерал Дейвид Петреус твърди, че с помощта на числеността на американските сили, която той препоръча, ще може да контролира 10-те процента от афганистанската територия, откъдето, по думите му, произхождат 80 процента от военната заплаха. Това е регионът, където стратегията "прочистване, задържане на контрола и изграждане", която имаше успех в Ирак, е особено приложима.

В останалата част на страната военната ни стратегия трябва да бъде по-гъвкава, целяща да предотврати появата на терористични бастиони. Тя трябва да се основава на

ТЯСНО сътрудничество

с местните вождове и координация с техните милиции, които да бъдат обучавани от американските сили - стратегия, която се оказа толкова успешна в провинция Анбар, сунитска крепост в Ирак. Това е осъществим подход, макар че изглежда малко вероятно подкрепленията от 17 000 души, които президентът Обама не отдавна обеща, да са достатъчни. В крайна сметка основният въпрос е не толкова как ще се води войната, а как ще й се сложи край. Афганистан е почти пълнолицетворение на типичния международен проблем, изискващ многостранно решение, за да се получи политическа рамка. През 19 век понякога се договаряше официален неутралитет, за да се наложи прекратяване на интервенциите във и от стратегически разположени страни. Това осигури рамка за обезопасяване на международните отношения. (Белгийският неутралитет, например, не е нарушаван от близо 100 години.) Дали е възможно да се измисли съвременен еквивалент?

В Афганистан подобен изход е постижим само ако основните му съседи се договорят за политика на ограничаване и съпротива срещу тероризма. Поведението им напоследък противоречи на подобна перспектива. Въпреки това историята би трябвало да ги поучи, че едностранните усилия за господство вероятно няма да успеят пред лицето на равна по сила и обратна по посока намеса от други външни играчи. За осъществяването на тази идея САЩ трябва да предложат създаването на работна група от афганистанските съседи, Индия и постоянните членки на Съвета за сигурност на ООН. Тази група трябва да бъде натоварена със задачата да помага за възстановяването и реформирането на Афганистан и установяването на принципите за международния статус на страната и задълженията да се бори с терористичната активност. След време едностранните военни усилия на Америка може да се слеят с дипломатическите усилия на тази група. Ако предвижданата от Петреус стратегия започне да дава резултати, шансовете за политическо решение ще нараснат съответно.

Предпоставката за такава политика е сътрудничество с Русия и Пакистан. Що се отнася до Русия, необходима е ясна дефиниция на приоритетите, най-вече за избора между партньорство или досегашното съперничество, доколкото зависи от нас.

Поведението на Пакистан ще бъде от решаващо значение. Лидерите на Пакистан трябва да осъзнаят факта, че продължаващото толериране на убежищата за терористи - или продължаващата неспособност да се справят с тях, ще завлече страната им още по-дълбоко в международен водовъртеж. Ако джихадистите надделят в Афганистан, Пакистан със сигурност ще е следващата цел - както е видно от терористичната активност, която вече съществува по границите и в долината Сват, близо до Исламабад. Ако това се случи, засегнатите страни ще трябва да се кон-

султират относно последиците, ако ядреният арсенал на Пакистан бъде завзет или дори само застрашен от джихадистите. Като всяка страна, ангажирана в Афганистан, Пакистан трябва да взема решения, които ще се отразят на международните му позиции десетилетия напред.

Други страни, особено нашите съюзници от НАТО, са изправени пред

аналогичен избор

Чисто символично, участието на партньорите от НАТО е значително. Но с изключение на някои забележими примери, обществената подкрепа за военните операции е незначителна в почти всички страни от НАТО. Възможно е, разбира се, популярността на Обама в Европа да промени това отношение, но вероятно само в ограничена степен. Президентът ще трябва да реши колко далеч ще стигне в неизбежните различия и да се изправи пред реалността, че разногласията засягат фундаменталните въпроси за бъдещето и обсега на НАТО. Подобрените консултации биха улеснили този процес. Вероятно ще се окаже обаче, че различията не са процедурни. Тогава можем да направим извода, че засилено участие на НАТО във възстановяването на Афганистан е по-полезно от маргинални военни усилия, спъвани от ограничителни условия. Но ако по този начин НАТО се окаже съюз "по поръчка", ще бъде създаден прецедент, който може да работи и в двете посоки. Онези, които предизвикват изтегляне на САЩ с безразличието или нерешителността си, си затварят очите за перспективата, че това ще стане прелюдия към дълга поредица от ускорени и ескалиращи кризи.

Президентът Обама каза вчера, че няма да позволи на терористи да заговорничат срещу американския народ от убежища в другата половина на света. Каквато и стратегия да избере неговият екип, тя трябва да бъде следвана с твърда решителност. Невъзможно е да се предпазим от провала чрез половинчати действия.

Военната стратегия трябва да се концентрира върху предотвратяване на появата на единна паралелна държава в държавата, контролирана от джихадистите

АНДРЕЙ ПАНТЕВ

Всеки път, като наближи Трети март, отнякъде непременно изпълзва сянка - че на този ден е окупирана България и това не е празник. Въпросът празник ли е Трети март го намирам за комичен. Стигащ дори до позор. Ако обърнем другата алтернативна идея, тогава трябва да оплачем тази дата за това, че България се явява на политическата карта като самостоятелна единица. Да оплачем това, че се събират учредителите, че се приема Търновската конституция, да оплачем, че получаваме герб, флаг, княз, институции и всички символи на държавна власт, за която са мечтали и умирали възрожденци, революционери, бунтовници, четници.

Намирам за мерзка идеята да се твърди, че Русия ни е окупирала. Да се твърди подобно нещо, е абсурд при положение, че имаме една армия, ко-

СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

- Какъв освободител си ти, бе? Не си оставил нито една база, нито една банка...

Как се появихме на картата?

ято след като си тръгва, оставя България в статут на сравнителна независимост. България е с васален статут, който не е измислен от Русия, а от Великите сили. Имаме една армия, която се натоварва на шлеповете след девет месеца и си заминава. Не оставя бази, не оставя железопътни проекти и прочие, а си заминава, давайки възможност на българите да продължат сами своето

по-нататъшно обединение.

Идеята, че Освобождението ни е окупация, че Русия не ни е освободила достатъчно, изглежда доста противна и дори за онези хора в чужбина, които използват подобни настроения за собствени идеи и реализация. Същите хора тайно ни презират. По този начин се ражда идеята за неблагоприятните българи, която съществува и у Достоевски, и у западните наблюдатели. В

крайна сметка една политика се познава по резултата. Появява ли се България на картата? Появява се. А на тези, които твърдят, че Русия е преследвала свои цели, искам да задам един простичък въпрос. Има ли страна, която да воюва само за идеи? Ако приемем, че такава ситуация няма, то най-близо и най-плътното до такава условно предположение е именно Освободителната война от 1878 г. Тя е водена, не за да се

забие имперският флаг на църквата "Света София", а за да се помогне на един изстрадал братски народ отвъд Дунава. Идеите за натиска на Русия към проливите, за разширяване на руското влияние присъстват, но искам да попитам има ли друга страна, при която подобни идеи да отсъстват при положение, че участва във войната?

И тук се сещам за аналога с освобождаването на кубинците от испанско робство от страна на Америка, при който най-доброто свидетелство за разликата в подхода е фактът, че и днес САЩ имат база в Гуантанамо...

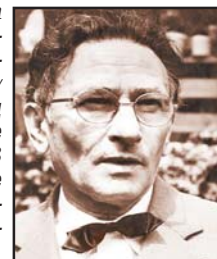
ДАТАТА

28

1872 - за пръв екзарх на Българската екзархия е избран **АНТИМ ПЪРВИ** (1816-1888). Роден е през 1816 в град Лозенград под името Атанас Михайлов Чалков. Приема монашество в Хилендарския манастир. Завършва с първия випуск богословското училище на остров Халки, учи и в Одеса, завършва Духовната академия в Москва. През 1868 става Видински митрополит. Същата година подкрепя цариградските българи и отхвърля каноническото подчинение на Вселенската патриаршия. На 28 февруари 1872 е избран за пръв екзарх на Българската екзархия. След Априлското въстание прави всичко възможно, за да бъдат запознати международната общественост и чуждите дипломати в Цариград за извършените от турците произволи и жестокости при потушаване на въстанието. Умира на 1 декември 1888 г. във Видин.

1907 - в Търново се ражда писателят **ЕМИЛИЯН СТАНЕВ** (1907-1979). Публикува първите си произведения през 1931 г. Първата му книга - сборник с разкази, носещ името "Примамливи блъсъци", е издадена през 1938 г. През 1948 г. излиза едно от най-известните му произведения - "Крадецът на праскови". От 1950 до 1955 г. завежда отдел "Белетристика" във в. "Литературен фронт". Бил е и народен представител в Шестото и Седмото народно събрание. През 1974 а е избран за академик. Творбите му са преведени на повече от 20 езика, а 100-годишнината от рождението му бе повод ЮНЕСКО да обяви 2007-а за година на Емилиян Станев. Умира през 1979 г. в София.

1909 - за първи път се чества **Международен ден на жената**. Американската социалистическа партия обявява 28 февруари за Национален ден на жената. От 1914 година, като дата за отбелязване на празника в различните страни, започва да се налага 8 март. През 1977 година Общото събрание на ООН решава 8 март да стане **Международен ден за правата на жените и за мир**.

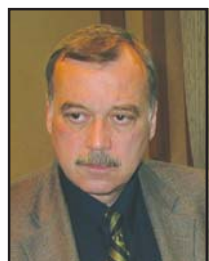
1953 - **Джеймс УОТСЪН** (1928) и **Франсис КРИК** (1916-2004) обявяват пред научните среди, че са разгадали двойноверижната структура на ДНК. Крик и Уотсън получават за откритието си **Нобелова награда за физиология и медицина през 1962 г**.

1986 - в Стокхолм е убит **Улоф ПАЛМЕ** (1927-1986). Ръководител на Шведската социалдемократическа партия от 1969 до смъртта си. Министър-председател е на Швеция два пъти през този период.

1991 - обявен е краят на войната в Персийския залив. Конфликтът между Ирак и обединените (коалиционни) сили на 34 държави, водени от САЩ, започва с иракската инвазия в Кувейт през август 1990. Главните битки по земя и въздух се водят на територията на Ирак, Кувейт и съседна Саудитска Арабия. Войната не обхваща други страни, въпреки че иракски ракети засягат израелски градове. В операция "Пустинна буря", както е официалното име на акцията, участват малко над 532 000 американски войници.

2001 - в Египет е въведена забрана на мюсюлмани да сключват брак с еврейки.

МИЛЕН ВЪЛКОВ

Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) съобщи преди дни, че са приключили 4 разследвания за злоупотреби в България. Брюксел е изпратил докладите заедно с искания за възстановяване в европейския бюджет на средствата, за които е доказана злоупотреба. За последните 14 месеца разследванията на ОЛАФ за измами с европари в България са се увеличили от 15 на 44. У нас за ОЛАФ обикновено се съобщава, когато страната ни следва да бъде санкционирана за неправилно и неправомерно използване на евросредства. Службата се приема като главен "цербер" при усвояването на средства в страните от ЕС и особено в новоприетите. Малцина помнят, че компетенциите на ОЛАФ включват и институциите в съюза.

Всъщност скандалите около използ-

ването на "общата каса" често съпътстват ЕС. След като през 1999 г. Еврокомисията с председател Жак Сантер подаде оставка поради доказани обвинения в корупция, съюзът създаде ОЛАФ. Тя има специален статут сред евроинституциите и е част от Европейската комисия. На нейния шеф е забранено да търси и да приема инструкции от когото и да било, дори от ЕК. Занимава се с всякакви случаи на злоупотреби и корупция, когато става дума за европейски пари, независимо дали в евроинституциите, в отделни страни членки или партньори.

През юли 2007 г. дори генералният директор на ОЛАФ Франц-Херман Брюнер бе обвинен в конфликт на интереси и трябваше да отговаря пред Европарламента. Холандският депутат Пол ван Буитинен, който участва в изобличаването на ЕК с председател Жак Сантер, открито заяви, че в службата има проблеми и че реформите от 1999 г. не са дали нужния резултат.

Изразходването на евробюджета и усвояването на средства бе една от сериозните причини да не се приеме "проектът", добил гласност като Евроконституция. Наред с увеличаването на евробюрократичната машина, negliжирането на отделните държави и нации, спорен бе и въпросът за изразходването на общите средства. В много европейски страни, стари членки на съюза, открито продължава да се говори за необходимостта от ограничаване на разходите и стриктното им контролиране. Нарастващите разходи се посочват като една от причините за увеличавания се евроскептицизмът.

Британският седмичник "Сънди таймс" публикува неотдавна разкритията на доклад, изготвен от Робърт Галвин, шеф на вътрешния одит на ЕП. В него се посочва, че за един петгодишен депутатски мандат всеки европейски парламентарист може да забогатее с над 1,5 млн. паунда. Унищожителният текст на практика представлява

наръчник за "правилното" усвояване на средства от ЕС бюджета. Новогодишни бонуси, надхвърлящи 19-месечни заплати, за да се усвоява докрай годишният лимит; "плащания" на несъществуващи сътрудници; "покриване" без документи на разходи за ползване на евтини квартири и спестяване на отпусканите за това пари; признаване на суми за канцеларски, пътни и много други разходи - това са само част от посочените в разкритията действия. Докладът се базира върху представителна извадка от 167 плащания от общо 4686, направени през октомври 2004 г. "Сънди таймс" посочва, че е трябвало да минат близо пет години, докато анализите "пробият" евробюрократията.

Докладът на г-н Галвин очевидно ще предизвика действия и вярвам, че в общия ни евродом всички са равни: служители, представители, депутати, страни членки, партньори. Всяко начало е трудно, би вметнал философът, а оптимистът би добавил - дай, Боже.

■ *Г-н Донеv, вече е в сила Законът за инспектиране на труда. С какво той ще подобри трудово-правните взаимоотношения и условията на труд, при които работят българите?*

- Това е съвършено нов закон в правния мир на България и с него се постави началото на национална система на държавни контролни органи, които имат отношение към инспектирането на трудово-правните и осигурителните отношения.

■ *Каква е същността на тази система?*

- Главната инспекция по труда (ГИТ) е компетентна да осъществява общ контрол по трудовото законодателство, но има и тясна компетентност на отделните държавни контролни органи - например Дирекцията за национален строителен контрол, Държавната агенция по метрологически и технически надзор и пр.

Досега дейността по контрола например в областта на строителството, на качеството на строителните материали, съоръженията, с които се строи, или в сферата на организацията на труда, техниката, технологиите, оборудването и пр. ГИТ осъществяваше чрез подписване на споразумения с останалите контролни органи. В съвременните индустриални отношения това е изключително неефективно, а приетите по този начин програми не са винаги напълно изпълними.

С промените вече ще може да се осъществява цялостен контрол от всички 14 органа и няма да е необходимо ГИТ поотделно с всеки да синхронизира дейността си. Вече се приемат годишни програми за инспектиране на труда в конкретни икономически сектори. От друга страна, това ще е административно облекчение за работодателя - с едно влизане във фирмата в нея ще се извърши цялостен преглед, вместо множество контролори да проверяват по различно време.

■ *Необходимо ли е призивът "Работи легално!" да е кампания? Не трябва ли това да е начин на мислене и за работодатели, и за работници?*

- Това е своеобразна перманентна кампания. Тя започна през юни 2008 г. с проверки в строителството, търговията, шивашката и текстилната промишленост. Но в блога на социалното министерство непрекъснато получаваме сигнали. От началото на кампанията са проверени над 15 хил. предприятия. Целта е работниците да се научат да сигнализират своевременно за нередностите в предприятията, в които работят, а не след като са уволнени или сами са напуснали. Тайната за данните на жалбоподателя и неговата анонимност са гарантирани!

■ *Но хората се въздържат да съобщават в ГИТ за нарушаване на трудовите им права от страх да не бъдат уволнени.*

- Има рязко нарастване на броя на подадените жалби и сигнали за нарушаване на трудовото законодателство. Хората постепенно свикват да се грижат за правата си.

■ *Напоследък се появиха съобщения, че уж заради кризата работодатели притискат работниците си "доброволно" да напускат, за да не обявяват масови съкращения...*

- Да, има вече констатирани такива случаи на прекратяване на трудовото правоотношение "по взаимно съгласие".

■ *Проверили сте ги, така ли?*

- Да, всички, за които сме получили информация. Но пак повтарям: ГИТ няма правомощия, след като вече е подписан от работника подобен "договор" за напускане или освобождаване от работа "по взаимно съгласие". Щом има такъв документ с подпис, го приемаме за верен и законен, и не може нищо да се направи. Трябва работникът

ГЪЛЪБ ДОНЕВ е роден на 28 февруари 1967 г. Възпитаник на ВВВУ "Георги Бенковски", бивш летец и зам.-командир на авиобазата в Граф Игнатиево. Магистър е по финанси и специалист по бизнес и мениджмънт от УНСС. От 2001 г. до ноември 2007 г. ръководи дирекция "Услобия на труд и управление при кризи" в МТСП.

да ни сигнализира, преди да е подписал подобен документ или каквото и да било споразумение за изменение на трудовите правоотношения, ако те са неблагоприятни за него.

■ *Колко души са санкционирани с новите "солени" глоби?*

- Увеличеният размер на глобите и имуществените санкции има по-скоро превантивна и възпитаваща цел... Само за януари са констатирани 18 544 нарушения на трудовото законодателство при извършването на 4082 проверки в 3834 предприятия. От установените нарушения 11 599 са по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, а 6905 са във връзка с трудово-правните отношения - работно време, почивки, отпуски, полагане на извънре-

ване на нарушенията, а не да глобяваме. Не бихме казали, че няма подобрения в тези взаимоотношения. Навсякъде по света се допускат по-големи или по-малки нарушения в здравословните и безопасните условия на труд. Но и работниците не са изрядни. Трябва да минат години, за да се наложи нов вид култура на работа, при

безопасност.

■ *Има ли работодатели, които възпрепятстват работата на ГИТ?*

- Отдавна такива работодатели са много малко. Но за констатираните случаи е наложена имуществена санкция от 30 хил. лв. За януари имаме два такива случая.

■ *Спорег данните от НОИ труп-*

ГЪЛЪБ
ДОНЕВ:

Санкциите имат възпитаваща цел

Работникът да сигнализира за нередностите, преди да е уволнен, съветва изпълнителният директор на Главната инспекция по труда

Интервю на АИДА ПАНИКЯН

ден труд, заплащане на труда и пр. От тези 6905 нарушения 102 са свързани с възникването, осъществяването и прекратяването на трудов договор.

Съставени са 799 акта за установяване на административно нарушение. От тях 362 са по Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ), 403 са свързани с трудовите правоотношения. Наложени са 24 глоби от по 15 хил. лв. на работодатели за наемане на работници без трудов договор. На работодатели са съставени 300 акта, 153 са на длъжностни лица, на работници и служители - 45.

■ *Т.е. българският работодател не се е научил да бъде коректен, така ли да разбираме от тези числа?*

- Постепенно се учи. Нашата цел е да работим за предотвратя-

която работникът сам да пази собственото си здраве и да се стреми да гарантира собствената си безопасност.

■ *Така е, но това може да стане след едно поколение. А през това време колко работници трябва да паднат от скелетата или да отрежат пръстите си на банцига?*

- Необходими са общи действия. Не може такава култура да се формира единствено от ГИТ... Само през януари са глобени с по 500 лв. за неспазване на здравословните и безопасни условия на труд 45 работници и служители. Отстранени са от работа други 8 души за това, че нямат необходимата квалификация и не са обучени по правилата за безопасност и здраве при работа. Те може да се върнат на работа след представяне на съответния документ за правоспособност или когато бъдат инструктирани и обучени по правилата за

договите злополуки през м.г. значително са намалели в сравнение с 2007-а, при положение че заетостта се е увеличила. Допреци няколко години бе в сила неписаното правило, че колкото по-висока е безработицата, толкова по-малко са трудовите злополуки. Какъв е вашият коментар?

- Това по-скоро дава отговор на въпроса защо трудовите злополуки като цяло намаляват, а тези със смъртен край непрестанно се увеличават. А те са предимно в областта на строителството поради неизползване на лични предпазни средства, заради необезопасност от риска за падане от височина, необезопасност на обекта и т.н.

■ *Какви са прогнозите ви за тазгодишния трудов травматизъм?*

- Заложили сме общо намаление на трудовите злополуки с 8%. Колкото и амбициозно да изглежда това, то е напълно възможно. Предпоставки за това дава съвместната работа и предприетите мерки от всички институции на пазара на труда - работодателски и синдикални организации, ГИТ, МТСП...

■ *Какво имате предвид? 8% от заетите или 8% от трудовоспособното население? Заетите т.г. се очаква да са по-малко от миналите няколко години...*

- 8% от заетите. Този процент се изчислява на базата на 100 хил. работещи - така е във всички страни от ЕС. Няма друг обективен измерител на динамиката на трудовите злополуки.

”

Глобихме с по 30 хил. лв. работодатели, които възпрепятстват инспекторите

Неделник

Приложение за позивните дни

ДУМА

СБОТА 28 ФЕВРУАРИ 2009

НАРОДЕН КАЛЕНДАР

Св. Тодор препуска на кон как до Бога

1 март - МАРТА. ЛЕТНИК. ДЕН НА МАРТЕНИЦАТА

Първият ден на месеца се приема за начало на същинските пролетни празници. Жените го посрещат с червено платно под стряхата на всяка къща. А мъжете завързват мартеници на овощните дръвчета и в същото време ги "преглеждат". Ако има снежна покривка под короната им, стопанинът затъпква снега, за да се запази по-дълго време и по този начин да се забави цъфтежът на дърветата, за да не измръзнат от пролетни студове.

Именници са Марта, която празнува на този ден, на 14 април или на 1 септември; Мартин и Мартина - на 1 март или на 14 април; Младен - може на 25 декември; Евдокия - някои празнуват на 4 август; Албена.

7 март - Св. ТЕОДОР ТИРОН. ТОДОРОВДЕН. ДЕН НА КОННИЯ СПОРТ

На този ден св. Тодор обличал кожух и препускал с коня си до Бога, за да го измоли да прати лятото на земята.

В събота преди Тодоровската неделя във всяко село правят кушия. Жените раздават на съседите обредни хлебчета за здравето на животните. Който си чупи от хляба, благославя: "Да са живи и здрави конете, да се плодят и множат!" Мъжете и момците отрано са в оборите, решат конете, сплитат опашките и гривите им, кичат ги с пари и мъниста.

Запомнил съм с най-големи подробности кушиите (надпрепусканията) с коне, мулета и магарета. Мало и голямо излизаше във селото да ги наблюдава. Те се провеждаха обикновено по единствения здрав черен път на разстояние километър-два. Конят-първенец награждаваха с бяла кърпа, а на ездача даваха агне.

Надпрепускване

Празниците през март благославят живота, здравето, плодородието и измолват от Всемогъщия да прати лятото на Земята

КИРО М. ИВАНОВ

Кушиите по нашите земи са известни от времето на прабългарите. Колкото до това, че и с магарета и мулета се организираха кушии, искам да кажа, че те се правеха все с надеждата да не страдат през годината животните от гутурач - най-опасната конска болест.

Както бе на всеки имен ден, и на Тодоровден веселбите по къщите траяха до късно през нощта. За разлика от лятото, зиме селото не спеше.

Именници са Тодор, Тодорка, Дора, Тош/о/ко, Доротей, Софроний.

9 март - Св. 40 МЪЧЕНИЦИ СЕВАСТИЙСКИ

Като малки на този ден отивахме за пръв път да ловим раци в крайселската река. И докато не хванехме по 40 рака в торбичките си, не спирахме да повдигаме заспалите камъни. Кой ли са били тези четиридесет мъче-

ници? - питахме се един друг.

А те били 40 войници от арменския полк в град Севастия, които загинали за своята вяра по време на жестоките преследвания на християните, организирани от император Ликийн през IV век. На 9 март 1230 г. цар Иван Асен II победил епирския деспот Теодор Комнин и присъединил към България нови обширни земи. В чест на голямата победа край Търново на мястото на тържественото му посрещане българският владетел построил манастира "Свети четиридесет мъченици", издигнал през същата година в града храма "Свети четиридесет мъченици". И днес 9 март е празник на старопрестолния град Велико Търново.

25 март - БЛАГОВЕЩЕНИЕ. БЛАГОВЕЦ

На този ден, девет месеца преди раждането на Христа, на Богородица се явил ангел, който ѝ съобщил, че ще стане майка на сина на Бога - благата вест християните нарекли Благовещение за Христа. Според народното поверие на Благовец идват от топлите страни кукувицата и лястовицата и известяват края на зимата и началото на пролетта. Дали от кукувицата иде името на празника Кукувден, не зная, но всеки гледа през деня да е нахранен и с железни пари в джоба, че ако го закука кукувицата, през цялата година

да е сит и богат. Има и такива изрази: "Ще го чакам до Кукувден" - все едно никога.

На Благовещение всичко в природата се събужда - и змиите, и гущерите излизат от своите дупки на припек по камъните. Още помня как рано сутринта с мама измитаме мишинините от хамбара, а двора почиствахме от листата, стеблата и сламата. В средата на харманите стопаните палеха огньовете, а ние, децата от махалата, се надпреварвахме да прескачаме пламъците, пърлехме краката си, за да не ни хапят през лятото змиите. Дрънченето с тенекии около къщите се придружаваше от виковете: "Бягайте, змии, бягайте, гущери, днес е Благовец" и "Бягайте, мишки, бягайте, вълци, бягайте, лисици - Богой ви гони!"

Неописуема бе олелията, която наставаше в селото: във всеки двор - огън, около всяка къща - тенекия дрънчи. Баба ми палеше сухо говеждо лайно върху палешника и кадеше овошките в двора - да не маносват плодовете им, кадеше и животните в обора - да са здрави.

Рибарите за пръв път хвърляха мрежите в реката - ядеше се прясна риба

Благовещение

СВЕТИ ТОДОР КОНЯ КОВЕ на ливада, на зелена. Сестрица му клинци дава низ ръкави, низ свилени: - На ти, брайно, злато плочи, злато плочи, сребро клинци, да подковеш добра коня, да обидеш равно поле, да набереш росно цвекъе, да увия до два венци, да ги туря в шарен ковчег, да ми светят даровете като слънце у бел Дунав.

Свободна България се оглежда в огледалото на Мраморно море

Как се стигна до десетата поредна война между Русия и Турция - най-голямото събитие на XIX век?

На 12/24 февруари 1877 г. генерал Николай Игнатиев, който след провала на Цариградската дипломатическа конференция се завръща в Русия, е поканен да участва в свикания от император Александър II Коронен съвет. Единственият въпрос, който трябва да получи отговор, е "да" или "не" за война с Турция.

Мнението на Игнатиев се очаква от всички участници. Той, след 14-годишна служба като посланик в Турция, е безспорно най-добре информиран за цялостното състояние на Османската империя.

Какъв е неговият отговор?

"Ако трябваше да воюваме с Турция, то най-удобното за нас време беше през май и юни 1876 г. Тогава турците не бяха модернизирани своята армия, а освен това голяма част от военните им сили бяха погълнати от войната със сърбите и Черна гора, от Боенското и Херцеговското въстание, от безредиците в България. Тогава поради мюсюлманските жестокости общественото мнение беше възбудено срещу Турция.

По сведенията на военното аташе на Русия в Цариград полк. Зельонин, Турция можеше да събере едва 136 хиляди редовна войска, подсилена с 25 хиляди резерви или общо 160-хилядна армия.

През октомври и ноември войната още можеше да бъде лека и кратка. В България почти нямаше редовна турска войска. В Анадола казашките войски намираше да срещнат значителна съпротива. Сега е друго - складове на Турция са препълнени с най-модерно оръжие, доставено от Англия и Германия, и една война може да се проточи необичайно дълго, при положение че още в началото не спечелим блестящ и решителен успех.

Ако се решим да воюваме, тази война трябва да бъде последна за Русия. Тя ще утвърди нашия успех на Балканския полуостров и владееето на Проливите..."

(Из "Записките 1875-1878 г. по Източния въпрос" на граф Игнатиев)

Случки малко известни, възможни и невъзможни от драматичната история на Руско-турската война (1877-1878)

ИВАН ВЪЛОВ

Скобелевци в атака

Армията на журналистите

Над 150 са журналистите, писателите, художниците и фотографите, които слагат на лявата си ръка кореспондентския знак за принадлежност към руската армия. Повечето от тях са се срещали вече в няколкото станали през последното десетилетие войни в Европа и в Азия. Тази война ги привлича със своята мащабност, защото на двата фронта - Кавказият и този на Балканите - фактически истински противници няма да са само Русия и Турция. За никого не е тайна, че Англия, Австро-Унгария и Франция симпатизират на Турция, а половината от командните постове в турската армия са заети от английски офицери, съветници, експерти.

Шпионажът - скритото лице на бойния сблъсък

Преди обявяването на тази война, по време на нея, а и в следващите години шпионажът - разузнаването и контраразузнаването, играят особено важна роля. Много от неуспехите в началните месеци на войната, свързани със съдебносни битки като тази при Плевен, се дължат на слабости в разузнаването, в непознаването и неразконспирирането на замислите на противника. И обратното, при сра-

женията след падането на Плевен много от победите се дължат на доброто разузнаване.

Списъкът на българите, които са давали ценни сведения на руснаците, е много дълъг и включва имена на известни тогава хора като Евлоги Георгиев, Григор Начович, Панталей Наботкин до... еврейката Сара и умело прикрилият се като продавач на локуми Константин Фрикадоров...

От чуждите държави руското контра-разузнаване е разкрило активно действащи резиденти на тайните служби в Австро-Унгария и Англия. Събираните от тях сведения отиват през Виена в турския щаб в Истанбул. Най-активна дейност развиват англичаните, а ръководител на групата им е военният аташе Фредерик Уелсли.

Когато работех върху бъдещата ми книга "Открадната победа" (документални етюди за тайните дипломатически отношения и шпионажът по време и след Руско-турската освободителна война 1877-1878 г., Военно издателство, София, 1988 г., попаднах на любопитна записка в дневника на полк. Михаил Газенкамф, завеждащ отдела за информация и печат при Главния щаб на Действащата армия. В нея се описва как запасният американ-

Поглупването на мира

ски генерал Карл Тевис се самопредлага да сътрудничи на руското разузнаване. За доказателство на своята информираност генералът разказва, че в Букурещ съществува английско секретно бюро, което се ръководи от тайния кореспондент на в. "Дейли телеграф" Кингстоун. Този разузнавач събира сведения за руската армия и чрез турския посланик във Виена ги съобщава в Цариград...

Париж, Монмартър, Улица "Лепик"

В десетина страници на споменатата моя книга аз разказвам за историята с Карл Тевис. Неговото предложение е прието от съответните руски служби. Изгонен "шумно" уж под предлог, че руснаците имат сведения за предишната му служба в турската армия, той отива в Букурещ. Не след дълго успява да се внедри като съветник в Главния щаб на турската армия. Сведенията, които изпраща, се оказват изключително полезни. Връзката с него се поддържа телеграфически чрез кодови съобщения на адрес: "Париж, Монмартър, улица "Лепик" 93, Мадам Анжела Валиер".

Най-странното в тази история е, че на въпроса на полк. Газенкамф при какви условия предлага сътрудничеството си, ген. Тевис отговаря:

"Само срещу толкова средства, колкото са необходими за всекидневни нужди, но имам и една по-особена молба. Когато завърши войната, ако заслугите ми са били от полза за вас, моля да ми бъде даден орден..."

Кой е по-, кой е най-

Няколко от военните кореспонденти разказват един факт, свързан със съперничеството между генералите Гурко и Скобелев, и то още преди да извършат най-големите си военни подвизи - зимното преминаване на Балкана, когато Гурко освобождава София, Пазарджик и Пловдив, подгонва остатъците от армията на Сюлейман паша и се насочва през януари 1878 г. към Одрин. По това време Скобелев също минава Балкана и в ожесточеното сражение при Шипка-Шейново разбива многохилядната войска на Вейсел паша. Така пътят към Одрин, а оттам и към Цариград вече е открит...

Това е през януари, но съперничеството между Гурко и Скобелев започва още при Плевен. По това време ген. Гурко като командващ Предния отряд, с който през юли стига до Стара Загора и Казанлък, вече си е извою-

вал славата на талантлив военачалник. След втория шурм срещу окопалите се в Плевен Осман паша много се говори и за военния гений на младия Скобелев, който единствен пробива защитата на турците и навлиза дълбоко в техните заграждения. Само неосъщественият връзка между него и Главното командване е причина турците да се прегрупират и да запустат пробива.

Когато от Русия е извикан героят от Севастопол през Кримската война ген. Тотлебен, за да поеме командването на армията при Плевен, под неговото подчинение са и генералите Гурко и Скобелев. Вероятно за да докажат колко са смели и безстрашни, един следобед в края на октомври двамата се разхождат спокойно, яхнали красивите си жребци, в опасна близост до турските заграждения. Чуват се изстрели, двамата попадат под огъня на противника. Куршумите свирят покрай ушите им и те само по някакво чудо остават живи. Никой от двамата не иска пръв да избяга от куршумите...

Затова пък вечерта и Гурко, и Скобелев получават остра забележка от генерал Тотлебен.

Военният кореспондент, фотографът А.Д.Иванов, е успял да запечата на снимка опасния генералски турнир.

Неочаквано щастлива находка

"На 28 дек. 1877/10 ян. 1878 г. началникът на Троянския отряд генерал-лейтенант Карцов обиколи всички части, поздравя ги за героичните им подвизи и обяви за превземането на Шипка. На 29 декември целият ми полк бе изпратен в гр. Карлово. Долината на Тунджа ни се разкри в пълната си прелест - неслучайно тя носи поетичното име Розова долина. Въздухът е прекрасен и така леко се диша..."

Отвехода ни в една доста добра квартира, в голяма българска къща, напусната още през лятото от стопаните ѝ. Тук се настанява повечето от офицерите в моя полк. Намерихме в къщата доста-точно оцелели мебели и не особено много български и руски книги, между тях романът на Всеволод Крестовски "Извън закона". Като си помислиш къде се падна на автора да се срещне съвсем неочаквано с едно от произведените си?!"

31 декември. Седнахме да ядем, когато в града влязоха останалите части от

Троянския отряд, а с тях беше ген. Карцов и щабот му.

- Господа, идва Крестовски! - извика някой, като гледаше през прозореца. - Извикайте го, мисля че ще можем да му предоставим квартира и преди това ще му поднесем като изненада и неговия роман "Извън закона"...

А старият войвода плаче

"Между Сан Стефано и Цариград има огромно поле, на което с голямо удобство може да се разположи до 300-хилядна армия. В един час след гладне войските вече бяха събрани пред Сан Стефано... В безмълвните редичи неподвижно стояха знамената, опушени от барутен дим през дванайста година, а в тази кампания пренесени с бой през Балкана. Войниците бяха ветерани от Долни Дъбник, Телиш, Орхани, Етрополе, Арабаконак, София и Пловдив. На много от тях бяха зачакани нови Георгиевски кръстове. Бяха ги получили едва вчера за предишните боеве..."

Появи се открито ландо, с него пристигна графиня Игнатиева, жената на посланика. Днес нейният съпруг или трябваше да възтържествува, или да претърпи поражение. Обяснимо е с какво нетърпение очакваше тя края. Седеше в каласката, нервно се загръщаше в сивата си пелерина, разговаряше с Хитрово, генералния ни консул в Цариград, и вдигаше рамене...

... Най-после пристигна Игнатиев - радостен, възбуден:

- Мир, господа, мир! Тридесет и пет хиляди квадратни версти отнехме от турците... Току-що подписахме всичко...

Старият български войвода Цецко Петков

Границата на България е до Люлебургас. Крепостите ще се съборят. Одрин остава на турците, но вмъкнат всред България...

... В очите на мнозина се бяха появили съзли. Хората се прегръщаха и се целуваха. Войниците с офицерите, зрите един с друг. За пръв път наш тържествац победен вик гърмеше край бреговете на Босфора, обилно напоени с кръвата на християнски мъченици.

Нещо странно се чу зад мене. Обърнах се. Стар български войвода (Цецко Петков, б.а.), застанал на колена, ридаше като дете и протягаше вече безсилните си ръце към войниците, които с цената на своя живот, бяха извоювали свободата на неговата многострадална родина.

Цяла нощ в Сан Стефано се носеха виковете "Ура" и взаимни поздравления." (Из книгата на В. Немирович-Данченко "Год войны", 1877-1878 г.)

Пресушила кървавите съзли от робската си участ, този ден свободна България - усмихната и щастлива - се оглеждаше в сребърно-сиящото огледало на Мраморно море! Беше 3 март 1878 година!

Гурко и Скобелев

Граф Игнатиев (седналият) със семейството си

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Младите девойки трябва да носят мартениците отляво, а ергените - на кутрето на лявата ръка

Навсякъде по света хората празнуват идването на пролетта, тя носи радост и надежда. Но само в България се посреща такъв празник с традиции от старите времена. На първи март по българските улици срещаме много усмихнати хора и погледа ни привлича многообразието на мартениците. Всеки се е закичил с тях. Може да ги срещнем даже по домашни любимци. А в малките планински селца хората ги слагат и на добитъка: агнета, ярета, жребчетата, теленца и др. Къщите също си имат свои мартеници. Въпреки че са малко българите, които не носят мартеници, сигурна съм, че доста се чудите какво точно представлява мартеницата.

КЛАСИЧЕСКАТА МАРТЕНИЦА

е направена от усукани заедно бели и червени конци. Понякога накрая има пискюли от същата прежда. Обикновено пискюлите са украсени. В старите времена мартеницата е била възприемана като ритуален знак - амулет, предпазващ от злите духове. Днес почти всички подобни "функции" са забравени и обичаят символизира само идването на пролетта. Но дори и сега вярваме, че ако носим мартениците през март, ще сме здрави цяла година. Има древна поговорка, която гласи: "Ако не носиш мартеницата си през март, Баба Марта ще ти изпрати лоша прокоба."

Митичната Баба Марта олицетворява пролетта, слънцето, което лесно може да изгори лицата на хо-

всичко лошо, старо и ненужно останало от миналата година. Баба Марта има и много изисквания относно хората, които ще види на първи март. Старците не излизат рано сутрин, защото може да я ядосат. Тя обича да вижда млади жени и момичета на нейния ден, което означава, че времето ще е хубаво и топло. Баба Марта е много благоразположена към хората, които носят мартеница. Обичайно те са направени от вълна, коприна или памук, заплетени от млади жени. Традиционните мартеници може да включват и други елементи като сребърни монети, мъниста, чешън, охлювени черупки, косми от конска грива и т.н.

НА ПЪРВИ МАРТ ВСЕКИ

трябва да носи мартеница, особено малките деца, младоженците или новородените домашни животни. На някои плодни дръвчета, дръжките на вратите и избите също се слагат мартеници. Има специални места, на които се слагат мартеници - на китките, на врата като огърлица или на дрехите отляво. В някои български региони мястото, където е поставена мартеницата, зависи от социалното положение. Младите неомъжени девойки носят мартениците си отляво на дрехите си, младите ергени ги носят на кутрето на лявата си ръка, женените мъже си слагат мартеница в десния чорап.

Хората носят мартеници за определен период от време. Обичайно периодът е свързан със знаците на приближаващата пролет - цъфнали дървета, среща с

сълзи се ронели по мъжественото му лице. Тогава подранила лястовица кацнала срещу него и заговорила:

- Велики хане, защо си мрачен, защо плачеш? Та ти постигна голяма победа. Трябва да си радостен...

- Не мога да съм весел, лястовице. Тъгувам за моята сестра Калина, която е далеч от мене. Отлетяла лястовицата и кацнала чак при Калина. Разказа ми за бойните успехи на хан Кубрат и за голямата мъка по сестра му.

Изпълнило се с гордост сърцето на Калина. Набрала китка здравец, вързала я с бял и червен конец и казала:

- Занеси я, мила лястовице, на брат ми. Моето пожелание е да бъде здрав, да бъде весел и щастлив, да се радва на нови победи.

Изпълнила заръката лястовицата.

Зарадвал се хан Кубрат на сестриния дар и веднага наредил всички верноподаници да се накичат с бели и червени конци. И когато видят предвестника на пролетта - лястовицата, да завържат конците на цъфнало дърво - за здраве и плодородие.

Било е първи март.

Този разказ записах от моя близка - Екатерина Вачева, разказан ѝ от нейната баба. Това не е история, а легенда. И като всички легенди е интересна, поучителна и красива.

Легенда за мартеницата

ИВАН ДЕЕВ

Било е по времето на хан Кубрат. След една голяма бойна победа ханът и войните му пирували. Всички се веселели. Само Кубрат бил тъжен и

Баба Марта

или

...Българският начин да кажем „Добре дошла“ на пролетта

първите долитащи прелетни птици - щъркели или лястовици. Тогава хората свалят мартеницата и я завързват на цъфнало дърво.

В РАЗЛИЧНИТЕ ЧАСТИ НА БЪЛГАРИЯ

свалянето на мартеницата е свързано с различни предзнаменования. В Южна България хората вярват, че мартеницата, носена на китката, трябва да се сваля, когато видят летящ щъркел. Ако щъркелът не лети, лятото ще е много мързеливо. Мартениците от врата се свалят, когато се види лястовица, което означава, че шията ще стане грациозна и дълга като на птица. Девойките поставят мартениците си под голям камък и после търсят знамения какъв ще е бъдещият им жених.

Веднъж свалена със съпътстващия ритуал, мартеницата губи значението си на амулет. Това отбелязва една важна стъпка - края на зимата и преходът към положителните промени. Тази широкоразпространена практика на носенето на мартеници и нейното неотслабващо положение сред българските обичаи се обяснява с вярването в

МАГИЧЕСКИТЕ СВОЙСТВА НА ЧЕРВЕНИЯ ЦВЯТ

Младите девойки трябва да носят мартениците отляво, а ергените - на кутрето на лявата ръка. Паричката, сините мъниста и вълчи или змийски зъб, червените конци имат свойството да гонят злите сили, демоните и болестите. Днес не се практикуват всички тези ритуали. Отпаднала е и необходимостта от такива "превантивни" мерки. Основното от този така богат на ритуали празник е пречупено през призмата на съвременното. Най-вълнуващи от този традиционен празник са децата. Те приемат Баба Марта, точно както са приели и Дядо Коледа два месеца по-рано, само че получават мартеници вместо подаръци. Има много песни за Баба Марта, които са се запазили от преди и все още се пеят. Всички са радостни весели както нея.

Мартеницата - този магически амулет, наследен от предците ни, е първият знак за настъпващата пролет. Ето защо почти всеки българин носи мартеница на първи март, символизираща вярата, че отсега нататък всичко ще е по-добро. Хората се усмихват, защото вярват, че са спечелили благоразположението на Баба Марта.

ЧБМ!

Пожелания за любимия и любимата

*Честита Баба Марта! Бъди весела, засмяна, румена и бяла!
Да си здрав и силен, да си бял и червен, да си весел всеки ден!
Като мартеничка бяла и червена да сме свързани с теб вовеки и все да сме засмени!*

И да ми прати Баба Марта дъжд и сняг, и халите проклетни, аз пак ще те обичам!

На Баба Марта вест ще пратя да натрупа сняг пред твоята врата, за да те любя чак до сутринта!

На ръката ти ще вържа мартеничка бяла и червена и ще те целуна бърже, за да бъдеш румена, засмяна!

От моето сърце ще взема червеното, от твоето лице - бялото и ще нарека нашата мартеница за здраве, късмет и любов! Честита Баба Марта!

Да посрещнем пролетта, да викнем любовта!

Не бъди като Баба Марта лоша, не ме гони със студ и сняг, а се усмихни и сърцето ми стопли!

*Любима моя, ще ти вържа мартеничка - бяла и червена. Ти ще си бялото момиче, аз - червеното момче! За да сме здрави и честити!
А когато видиш щъркел, ти я развържи и я окачи на някое плодно*

РИСУНКИ ЛЮДИМ ПАСЕЧОВ

дървче, за да е богата годината, за да са пълни сърцата ни!

Изплетох ти мартеничка и я нарекох за здраве, за живот и добрина! Честита Баба Марта!

Баба Марта вързала, мартенички вързала, на момиче и кокиче, на момче и на дръвче! Аз пък ще вържа на теб, с пожелание за късмет!

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ ПРИЯТЕЛ

ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

В събота в 7 часа ме събуди звъненето на телефона ми под възглавницата. Не вярвах, че това се случва с мен. Показа се, че е една моя много добра приятелка. И само това я спаси от честния изблик на моите чувства в този момент. **Правило:** "Никога не казвай на приятел, че ти звъни в неподходящ момент." Като казвам 7, разбирай 7 вечерта, тъй като предната вечер празнувахме рожден ден на друг приятел, та чак до сутринта, чак до следобед. Сега мисля, че ще ме разберете. Та вдигам си аз телефона и чувам "Утре ще снимаме клипа на първата ни песен, искаме да поканим всичките ни приятели да участват в него. Облечи си нещо ретро и по-блестящо. Чакам те в 1 в клуб ..."

ТАКА ЗАПОЧНА КАРИЕРАТА МИ

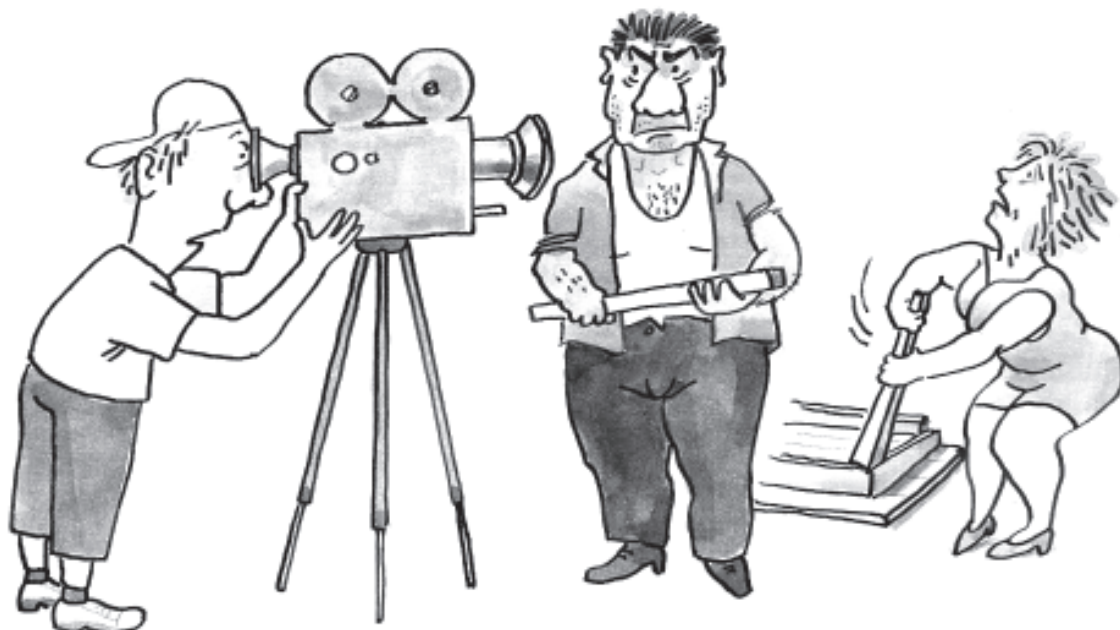
в шоубизнеса. На другия ден с триста зора станах рано (поне за неделя доста рано), приготвих се във вид удобен за логаритмуване на музикален клип - разбирай, без грим и с коса, която не е докосвана, за да не предизвикам гнева на фризьора и стилиста на клипа. **Правило първо:** "Не моли жена да излиза на улицата без грим и прическа. Независимо от обясненията колко е красива, тя е леко нервна. Не е хубаво да си го изкарва на теб."

По беглите обяснения, които получих, намерих въпросния клуб. Показа се, че техниците още не са разположили техниката и вместо в един ще започнем в 2.30 часа. Това се оказа най-хубавата новина за повечето от присъстващите около 50-60 души, които определено не си бяха доспали и използваха времето, за да минат в полубудно състояние, което да им помогне да чуват и възприемат какво казва режисьорът. **Правило второ:** "Винаги е по-добре да си буден, когато те снимат, отколкото да изглеждаш като пръв пияница на снимките."

НЯКЪДЕ КЪМ 2 ЧАСА СЕ ОКАЗА

че снимките ще се забавят още, но всички бяхме приканени да отидем до гардероба, за да може стилистът да ни избере дрехи. Аз се сдобих с червена дълга рокля в стила на 40-те години на миналия век. Не знам защо, но като се огледах, се оказах единственият човек с цветна дреха, всички други бяха с черни рокли, но какво да се прави, примирих се в името на приятелството. А и роклята определено ми хареса. **Правило трето:** "Ако си облечен различно от останалите, огледай се в огледалото, преди да излезеш под одобрителните погледи на тълпата."

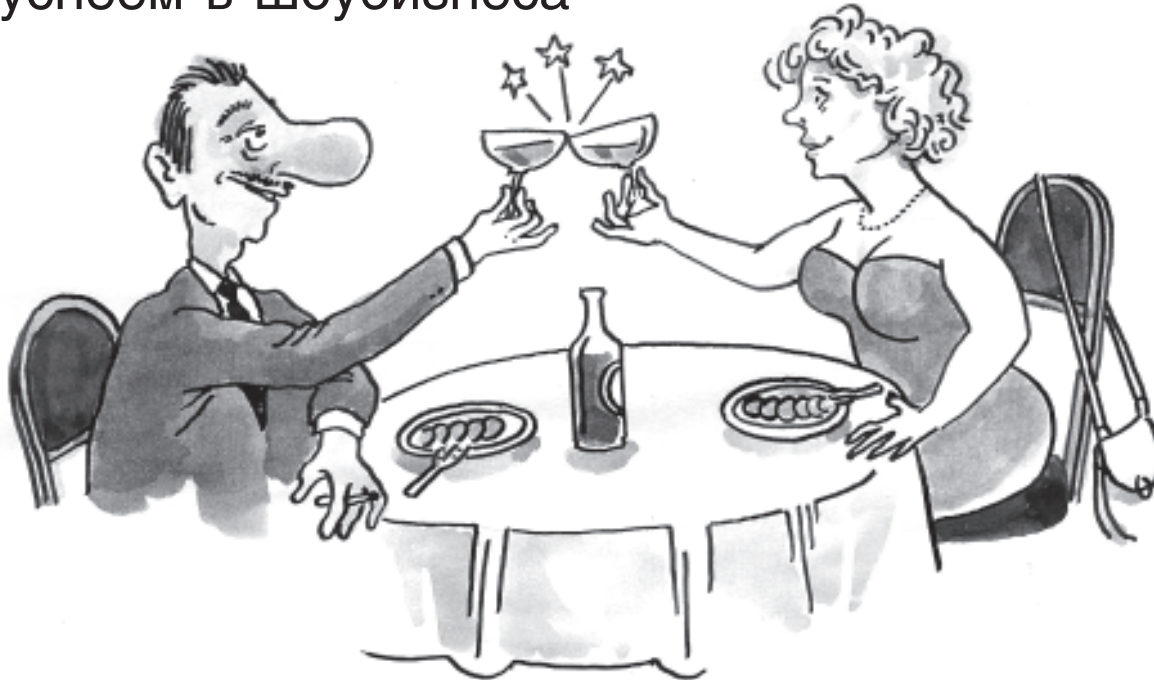
След като минахме под одобрителния поглед на стилиста и режисьора, всички

РИСУНКИ СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

За снимките на един клуб

...Или десет правила, за да успеем в шоубизнеса

се подредихме на опашка за фризьор и гримьор. Е, жените се оказахме по-чевръсти и си пробихме по-предни места при тези корифеи. Така се оказах с червена рокля с "цепка до кръста", къдрава коса и умопомрачаващ грим, с който и майка ми не може да ме познае. Красота! Както обичам да казвам. **Правило четвърто:** "Това, че хората те гледат втренчено, невинаги означава, че имаш проблем с външния вид."

ТРЪГНА И ЗАБАВНАТА ЧАСТ

Раздадоха ни "Неправила на поведение", които включваха опити да ни попречат да си дадем всички напирани идеи директно на режисьора или певицата, да не внасяме храна, чинийки,

чашки и др. от залата с кетеринга в залата за снимки; да мълчим, когато това ни каже режисьорът, да не махаме на певицата, защото тя е в лек шок от случващото се и т.н. - много полезни неща, както преценявам сега. **Правило пето:** "Спазвай правилата."

От време на време режисьорът ни караше да седнем на някой бар или маса, за да си подреди сцената, а незнайно защо повечето се оказвахме или при кетеринга, за да ядем, или при истинския бар да пием нещо. Докато така хубаво си се забавлявахме, чупахме част от инвентара под формата на нощни лампи, чаши и каквото ни попадне на пътя, в резултат на което певицата изпадна в голям стрес. **Правило шесто:** "Не чупи инвентара, в неделя."

Правило седмо: "Гримът и прическата са от основна важност за самочувствието при снимки, дори и това да забавя графика на процеса, не се отказвай да защитиш правата си."

СЛЕД ВТОРИЯ ДУБЪЛ

на общ план ние, приятелите-гост звезди, с удивление установихме, че повече не е нужно да седим на едно точно определено място, както ни е запомнила камерата. Започна масово преселение по масите, разговори, често неприятно прекъсвани от опитите на режисьора да заснеме нещо и виковете "Камера", "Работи". Веднъж дори ми се наложи да се върна на първоначалната си маса, тъй като се заснемаше близък план на тази част от "сцената". Направихме няколко дубъла, защото повечето от хората, които участвах в кадъра, не разбрахме от първия път обяснението на стилиста "Вие трябва да сте леко груув". Хубавото на тези дубли беше, че често се налагаше да си казваме наздраве, за да има живот в "сцената", освен танците. **Правило осмо:** "Бъди естествен!"

Към осем вечерта вече бе изхабена доста лента, бяха заснети толкова много кадри и дубли, че искрено съжалявах Кристи и танцьорите. Снимаха ги отдолу, отгоре, отляво, отдясно, с дим, без дим, толкова пъти повториха танца си, че след трийстия път забелязах стъпки и движения, близки до перфектното.

НА РЕЖИСЬОРА МУ ХРУМНА

да направи кадри близо до баровете, пълни с хора. Това бе моментът, в който ние забелязахме, че сме останали една шепа хора. Това не ни попречи да "изпълним пространството" и да направим каквото се иска от нас в името на приятелството, а и песента вече всички я знаехме наизуст и искахме най-красивия клип, за нея. **Правило девето:** "Приятел в нужда се познава. Ако за приятел се налага да бъдеш на няколко места едновременно, то това не подлежи на коментар. Просто го правиш."

Към десет часа си тръгнахме и последните мохикани от "приятелите-гост звезди". Тръгнахме си с чувството на изпълнен дълг към Кристи. С приятна умора като след работа, като след забавление, като след ден прекаран с приятели, с които не си се виждал дълго време, и ако не ни беше събрала песента, нямаше да се видим още седмици, под предлог че сме ужасно заети с работа. **Правило десето:** "Дори и да си много зает, намирай време за приятелите си."

Булевард подготви
ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

17 ПАРДОН

Неделник

ДУМА

СЪБОТА 28 ФЕВРУАРИ 2009

Продавач към клиент, раздразнено:

- Вие сте първият, който се жалва за неотворен парашут.

Говорят си две котки:

- Кога ти обеща да се ожени за теб?

- През март.

- Ха! През март те обещават всичко!

Син казва на майка си:

- Повече няма да стъпя в училище!!!

- Защо пък?

- Не издържам повече! Иванчо мята по мен ракетки, Петьо ме удря с учебника по главата, а Гошко ме спъва по стълбите... Не, няма повече!!!

- Но сине, успокой се, длъжен си, просто си длъжен! Първо ти си на четиредесет години, и второ ти си директорът на това училище...

Жена среща в антрето пияния си мъж:

- Какво си пил?

- Не съм пил.

- Виждам те, че си пил!

- Не съм, бе!

- Виж се, че даже залиташ!

- Не съм пил!

- Добре, кажи Гибралтар!

- Добре де, пил съм.

На полувремето треньорът:

- Защо вкара гол в собствената си врата?

- Тези врати толкова си приличат.

Едно джудже отива в един бар. Барът бил висок. Джуджето започнало да скача и вика:

- Една фанта! Една фанта!

Никой не му обърнал внимание. Надникнало от другата страна на бара и какво да види - там скача друго джудже и вика:

- Портокал или лимон?

Мутра в църквата пита свещеника:

- Кажете, ако даря на църквата 5000 долара, ще има ли спасение за душата ми?

- Не гарантирам, но нека да опитаме!

Между политици преди избори:

- Сигурен съм, че трезвомислещите избиратели ще гласуват за нас!

- Не е достатъчно - трябва ни мнозинство.

Старшината строява ротата и командва:

- Иванов! 50 крачки пред строя - ходом марш!

Иванов почва да марширува и след малко се спира:

- Не мога по-нататък, господин старшина! Тука има стена!

- По-нататък не е нужно... Иванов, кръвъгъм! Рота, за стрелба!

Иванчо се оправдава пред баща си:

- Учителят се заяжда с мен, каза ми, че нищо не разбирам от математика и след това ми написа в бележника някаква цифра...

Учителят:

- Петърчо, защо в диктовката си си оставил толкова много празни места?

- Ми място за реклами, госпожо.

Психолог беседва с родители относно възпитанието на сина им:

- Възпитавате го прекалено строго.

- Защо?

- Когато го попитах как се казва, той отговори - С а ш к о М л ъ к н и.

Иванчо получил забележка в училище за лошо поведение. Майка му го поучава:

- Дръж се прилично! Взимай пример от баща си!

- Но той е в затвора!!!

- Да, но го пускат за добро поведение...

- Накъде с тия цветя?

- Ще ги подаря на гаджето ми.

- Ама ти луд ли си, бе, те са изкуствени!

- Какво толкова, и тя е надуваема!

Един мъж влиза в аптека:

- Имате ли шампоан?

- Само яйчен.

- Не, благодаря, искам да се изкъпя целия...

Арменската Червена шапчица:

- Бабо, защо ти е толкова голям носът?

- Я си виж твоя най-напред и тогава ми говори...

Три дни и ноци принцът целува спящата красавица, а накрая си помисли:

"Може пък наистина да е мъртва?"

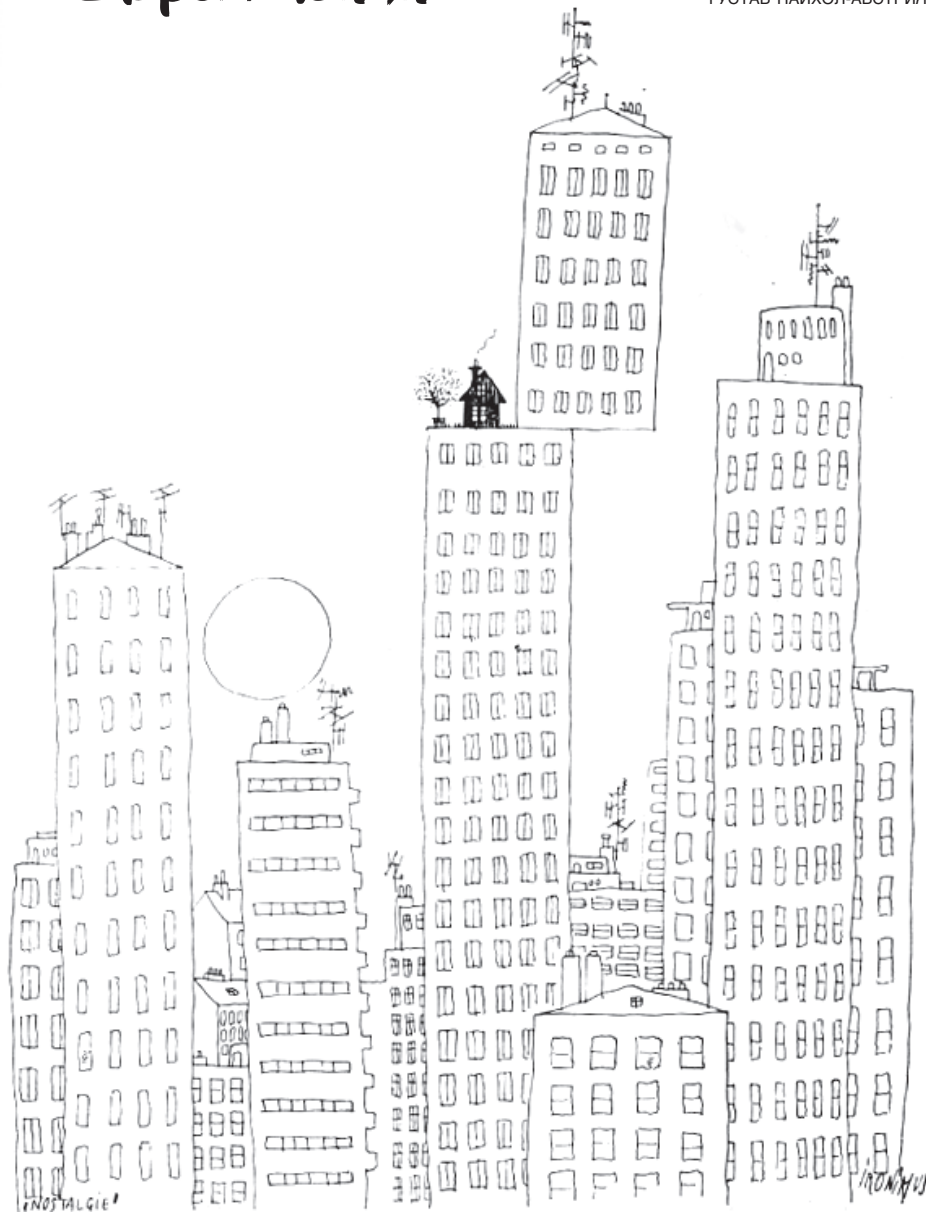
Отишъл принца при царя:

- Изпълних си обещанието, ето главата на дракона! А ще изпълните ли сега вие вашето?

- Да, ето ви дясната ръка на принцесата...

Еврокласици

ГУСТАВ ПАЙХОЛ-АВСТРИЯ

Две проститутки в дивия Запад си говорят:

- Абе, какво стана с Мери?

- Ама не знаеш ли? Умря.

- От какво?

- От трипер.

- Ама нали от трипер не се умира!

- Умира се - ако го лепнеш на Големия Джо...

Защо слонът е сив, голям и набръчкан?

Защото ако беше бял, малък и гладък, щеше да е аспириин.

- Една дама ми сподели, че чела във влака моя най-нов роман и пропуснала шест спирки!

- Интересно... Как е

могла да заспи толкова дълбоко по време на движение?!

Известен кинорежисьор прави предложение на апетитна млада актриса:

- Ако се снимате в новия ми филм, след година ви обещавам "Оскар"!

- Оскар? - със съмнение пита актрисата. - А ако изведнъж се окаже, че е момиче?

В малко ресторантче се появил надпис: "Имаме ново ръководство". Постоянен посетител пита бармана:

но, Уотсън. Пак дават на сър Хенри овесена каша за закуска.

Спира един негър едно такси:

- Спешно за аерогарата, братле.

Таксиметровият шофьор:

- Маймуните в Африка са ти братя на теб!

Негърът:

- Сто кинта плащам! Шофьорът веднага:

- Качвай се братле!

Един шофьор си плаща глобата за бързо каране на полиция и този му дава квитанция.

- Какво да правя с това листче? - пита шофьорът.

- Добре го запазете! - казва му полицаия, като получи те още девет от тях, ще ви дадем велосипед. С него ще пътувате.

Звъни телефонът в полицията:

- Ало! Ало! Пред блок 205 в квартал "Младост" има убийство! Ау, още едно! Ау, и още едно! Господи, откъде се изключва този автомат!

- Надпис на надгробна плоча:

"Тук лежи жена ми, а аз у дома си почивам в мир!"

Червената шапчица се разхожда смело из гората и изведнъж среща големия

зелен вълк:

- Абе, Вълчо, ти защо си зелен?

- Тъпанарко, не виждаш ли, че не съм вълк, а крокодил!

Две чукчи ловят риба в лодката. Единият стои на носа, а другият на опашката. Изведнъж този, дето е на носа, чува силен плясък, обръща се и вижда, че другият чукча го няма. Изплашил се и почнал да вика. След няколко минути оня изплувал от водата и се качил в лодката.

- Къде беше, изкараха си акъла?

- Какво си се развикал, бях да сменя червеея...

Женски феминистки

сбор. Става немкинята и казва:

- Аз като се ожених за моя Ханс и му казах в прав текст: "Виждам какво, от днес нататък ти ще готвиш. Прибирам се първия ден - нищо не виждам. Прибирам се втория ден - нищо не виждам. Прибирам се на третия - гледам - сготвишил".

Става италианката:

- А аз като се ожених за моя Паоло и му казах в прав текст: "Виждам какво, от днес нататък ти ще чистиш. Прибирам се първия ден - нищо не виждам. Прибирам се втория ден - нищо не виждам. Прибирам се на третия - гледам - изчистишил".

Става Пена:

- А аз като се ожених за моя Вуте и му казах: "От днес нататък ти ще готвиш и чистиш. Първия ден - нищо не виждам. Втория ден - нищо не виждам. На третия лееееко прогледнах с едното око".

Някакъв мъж с палто влиза в езерото и почва да плува насамнатам. Смаян, един рибар му вика от брега:

- Ей, какво правиш?

- Не виждаш ли - пера си палтото!

- Че нямаш ли си пералня у вас?

- Имам, обаче от нея ми се вие свят.

Повикал сър Хенри сина си и му рекъл:

- Сине мой, вече си голям, замислял ли си се за женитба? Какво ще кажеш за лейди Анна? Тя е от знатен аристократичен род, по майчина линия е приближена до Бъкингхамския дворец...

- Не, сър, не я искам!

- Добре тогава, какво ще кажеш за мис Маргарет? Тя е от семейство на видни индустриалци, баща ѝ притежава няколко корпорации...

- Сър, и нея не я искам!

- А може би госпожица Елизабет? Семейството ѝ са интелектуалци, тя е спортистка, свири на пиано...

- Не, сър!

- Добре тогава, сине мой, кажи ми кого искаш!

- Джон, камериерът!

- Господи... та той е католик!

Женски феминистки

Женски феминистки

Женски феминистки

Женски феминистки

Женски феминистки

Женски феминистки

Женски феминистки

Женски феминистки

Женски феминистки

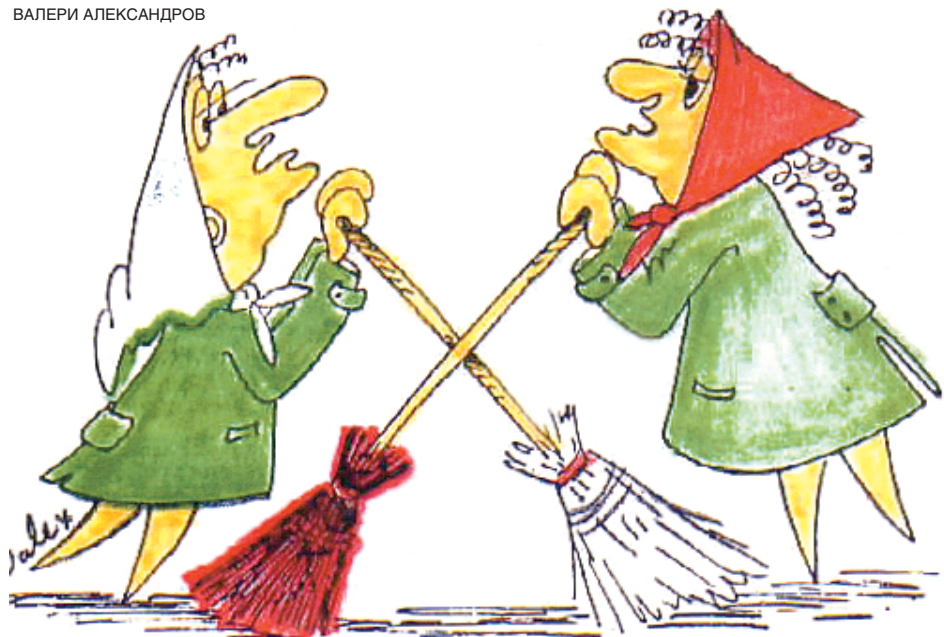
Женски феминистки

Женски феминистки

Женски феминистки

Женски феминистки

ВАЛЕРИ АЛЕКСАНДРОВ

Мартенски софийски боклучарски проблеми

ПИШАТ НИ

Как да постъпя?

Уважаема редакция, дотолкова съм разтърсен, че чак не съм на себе си. Нуждая се от вашия съвет и ви благодаря предварително.

От известно време заподозрях жена ми, че кръшка. Всички симптоми са налице:

Звъни телефонът, вдигам слушалката - затварят. През ден, през два изчезва привечер. Питам я къде отива, а тя вика „Да се видя със съученички, да поседим, да си побърбим!“ И отбягва да ме гледа в очите. Кой точно съученички, питам я, а тя: „Не ги познаваш! Те са още от детските ясли.“ Връща се посред нощите с някаква кола, ама спира зад ъгъла, слиза и тръгва към входа на блока пешком, да не разбере кой я докарва...

Както и да е, никога не бих я разпитвал за такива работи, но когато снощи късно пак тръгна на някаде, не се сдържах. Тихичко слязох до моята кола долу на паркинга, залегнах зад нея и започнах да наблюдавам какво ще стане.

И гледам - ужас! Левият преден амортизьор станал на нищо! Разхлабен, протежъл, с огромен луфт при носача! Как мислите, дали ще успея мина само със смяна на тампоните, или ще трябва да се изръся и за нов амортизьор?

Ваш редовен читател **Петър Коков**
Плевен, жк „Сторгозия“,
блок 378, вх. УМФ

СВЕТΟΣЛАВ ЯНАКИЕВ

Мартеници от Бат'Бойко

Мълния!!!

1001 десни лидери учредиха дясна предизборна коалиция

ГПЕРДСББФЕНПРЗСКД

„Граждани за Европейско развитие на съюза на десните сили имени “БойкоБорисова”, формат ЕНП, за Ред, Законност и Справедливост, както и Дързост и Красота.

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

15 СМ СНЯГ БЛОКИРА ЛОНДОН. НАЧЕЛО НА 300 СНЕГОРИНА БОЙКО СПЕШНО ОТЛЕТА ДА ИЗЧИСТИ СНЕГА ДО АСФАЛТ!

УЧЕНИЦИТЕ С ПРАВО ДА ГОНЯТ УЧИТЕЛ ОТ ЧАС, АКО ПРЕЧИ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС!

ВЪПРЕКИ НЕУСПЕХА НА ВОТА ОПОЗИЦИЯТА СЕ ЗАРЕЧЕ ЗА НОВИ ВОТОВЕ СРЕЩУ СТАНИШЕВ СЛЕД ИЗБОРИТЕ!

ЯНЕ ЯНЕВ: НАШЕНСКА КОНТРАБАНДА С ТОНОВЕ ЧЕСЪН РАЗМИРИСА СВЕТОВНАТА КРИЗА!

ФБР ОТКРИ ЗАПОДОЗРЯН В ИЗМАМИ МИЛИАРДЕР, ГРИМИРАН КАТО МЕДСЕСТРА В ДЕТСКИ ЯСЛИ В АЙОВА!

ДЕСНИЯТ ТАТКО НА ЕВРОПА ВИЛФРИД МЕРТЕНС ЗАПЛЮ БАТ'БОЙКО ЗА СВОЙ НАСЛЕДНИК!

ЗАРАДИ ОПАСНОСТ ОТ ФАЛШИФИКАТИ СВЕТОВНИТЕ БОРСИ ЩЕ ПРИЕМАТ САМО НОТАРИАЛНО ЗАВЕРЕНИ АВТОГРАФИ НА БЕРБАТОВ!

СЛЕД ТРЕТАТА СИ ТИТЛА “ПОЛИТИК НА ГОДИНАТА” БОЙКО ПОЛУЧИЛ ПОЗДРАВИТЕЛНА ТЕЛЕГРАМА С ПОЖЕЛАНИЕ СЛЕДВАЩИТЕ ТРИ ГОДИНИ ДА БЪДЕ “КМЕТ НА ГОДИНАТА”!

БОРИСЛАВ ГАНЧЕВ

ЕХ, НЕКА БОГ ДА НИ ПРОСТИ! НЕ ЧЕ СМЕ РЕКЛИ ДА МРЕМ, НО И ПО ВРЕМЕ НА ПОСТИ ПАК ЕДИН ДРУГ СЕ ЯДЕМ!

Много често седя и си мисля. Ама не така, между другото и както върша друга работа, не. Специално сядам, викам си: сега ще мисля и почвам. За едно, за друго... И неусетно става време за обяд, хапвам, пийвам една биричка, дремвам около час и пак сядам да мисля. Така до привечер, когато отивам в кафенето, където се събираме приятели, там вече не мисля, само си приказваме. После се прибирам, гледам малко телевизия и си лягам да спя, сънувам понякога, но всъщност сънищата не са мисли и ако са приятни, никога не се събдват.

Мислите по-често са крайно неприятни и обикновено се събдват. Достатъчно е да си кажа - ей сега ще дойде сметката за тока и хоп - вратата се отваря и жена ми със сълзи в гласа вика: дойде сметката за тока! И освен това вика: ти няма ли да почнеш да работиш, а то - само седиш и мислиш? Не смея да й кажа, че аз всъщност работя като мислител, защото истината е, че съм мислител-любител, а не професионалист, на когото се плаща за това занимание. Върша го ей така, за удоволствие уж, но какво ти тук удоволствие? За тока вече ви казах, но ето - помислих си преди време, че може

да ме съкратят от работа и - хайде. Аз тъкмо по тази причина имам толкова време да мисля по цял ден. Иначе в службата какво беше? Трябваше да се направи това, трябваше да се направи онова, ако не се направи - мисли му!

Понякога не си спомням за какво съм мислил, но то не е и нужно. На никого не са нужни мислите ми. От мен искат да съм послушен, да плащам сметки, да не приказвам много-

Разни мисли

БОЖИДАР ТОМОВ

много, да се правя, че не виждам и че не чувам; ако трябва да се бие някого, да оставя да ме набият; да не се оплаквам от нищо, да не ги съдя... Както забелязвате, много са възискателни към мен. Кой? Ама как кой? Нали, ако кажа, веднага ще наруша уговорката между мене и тях? За уговорката мога да говоря, тя е - да изпълнявам всички техни изисквания, а те от своя страна да не ми пречат да мисля. Нещо повече, една екстра: имал съм бил право да си мисля всичко,

каквото искам. Включително и за тях.

Ето такъв е нашият договор. Но онези, които мислят, често влизат в спорове със себе си и като си приказват сами, не се наричат с малко име, а си викават: уважаемият господин опонент. Ето така: уважаемият господин опонент очевидно мисли не с онези свои полукълба, с които трябва. Това единият го казва, а другият веднага реагира: да, защото уважаемият господин опонент седи върху онези свои две полукълба, на които не се седи. И става страшна дискусия, все едно по какъв въпрос, но не може да бъде публикувана заради псувните в нея, макар че сега нали сме демокрация и всичко може. Може, но завоалирано, уважаеми господин опонент.

Така си живея аз от известно време, но понеже откакто ме съкратиха мисля всеки ден, а не като преди само в събота и неделя, мисля си дали по някое време няма да ми се свършат мислите. Е, ще взимам от приятели назаем или ще повтарям някои свои собствени, които ми се видят по-ценни. Също ще използвам и класически. Като тази например: мисля, следователно, да чука на дърво, съществувам.

ОТ НЕТА С

ИНТЕРНЕТ

САМО ДА Е ВЕСЕЛО...

ЧЕРВЕНАТА ШАПЧИЦА, разказана от анонимен тийнейджър на друг анонимен тийнейджър

Глей са, братле, значи дъртата на Червената шапчица я ръга да ходи при баба си, дето живеела наред гората, та да й носи някви кроасани, сникерси и тем подобни глупости. Значи, копеле, отива мацката, Червената шапчица де, към гората и там я скива вълкът, звяр значи, изверг! Изрода я пита:

- Абе, ти къде си тръгнала ма?

А оная му вика:

- Отивам да вида некролога, щото чакам да хвърли топа всеки момент, та да й взема гарсонiera-та. Носа й тук някво ядене.

А вълкът:

- Добре си тръгнала към дъртата, прати й много поздравии от мен.

- Шь й пратя, ако не взема да забравя.

И си продължила мадамата към съборетината на дъртата. Ама вълкът в това време си вика: “Абе, що не взема да мина направо и изям дъртофелника, а после шь вида кво да права с оная тъпанарка. Ако не чукане, поне един сникърс да изкарам.”

И засилил се мутанта, стигнал пръв, потропал на вратата и некролога отвърте му вика:

- Къв си ти, бе?

А вълкът си направил педерастки гласа и й вика:

- Аз съм, ма! Червената шапчица. Отваряй, щото брадяха, докато те чакам!

Тогава пенсията му отворила и оная я лапнал от раз, баш като Зуза от петдесет и първи блок, само дето оная не лапа дъртата. Значи, братле, лапнал я вълка, взел че й облякъл нощницата и й легнал в леглото. Абе, извратен, ама после ше ти разказвам. Лежи изрода и чака да дойде Червената шапчица. По едно време се хлопа на вратата.

- Влизай - вика оная.

И кво гледа - оная, Червената шапчица, влиза и сяда до леглото. И почва да го разпитва. Що му били такива големи очите, що са му такива големи ушите. Да ти кажа, бабека бил толкова грозен, та Червената шапчица въобще не познала вълка. И по едно време тъпанарката пита изрода:

- Абе, бабек, що са ти такива големи зъбите?

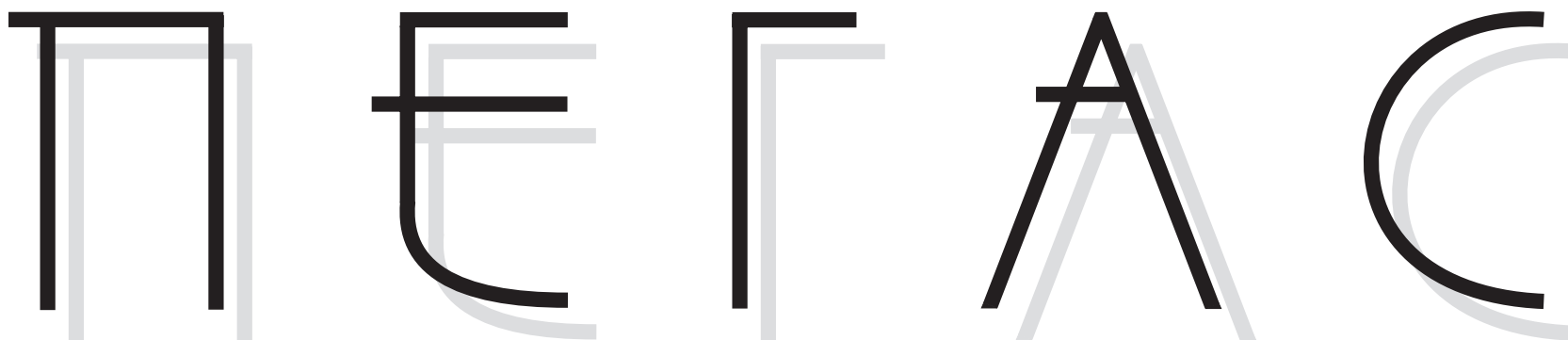
А вълка не се сдържа и й вика:

- За да тъ изям, твойта мама!

И я изял. Ама лафа не свършва дотук, щото по едно време дошъл един ловец в къщата на бабата. Тоя явно й е бил някво гадже и минавал да я наръби, ама като видял вълка с пълен корем, извадил мозберга, от ония дванайсет и седем милиметровите, и му теглил куршума. Извадил после чикията и му резнал корема, а оттам взели, че излезли дъртофелника и оная тъпанарка, Червената шапчица.

Та затова ти разправам за Зуза и лапането на вълка...

Бе, страшна работа, ядат се, чукат се и изобщо не им пука хора ли са, животни ли са - само да е весело!

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА СЪБОТА 28 ФЕВРУАРИ 2009, БРОЙ 048

Класика

Който е по-развит, той води хорото

ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ

Сичко, що е потребно на частен човек, то е така също потребно и нужно на цял народ. Само онзи народ може да живее и да напредва, който има своя исторически живот и своя вънкашна и вътрешна свобода...

Секи народ, който няма своя умствена независимост, свое домашно развитие, свои народни идеи, който не произвежда нещо самостоятелно и не върви по духът на времето, то моя народ рано или късно трябва да се подчини на влиянието на тая националност, която е по-развита от него, а това подчинение го води към положително ослабление и паганство. Ето за какво секи народ трябва да има свое народно развитие, своя книжевност, свой живот, с една дума, своя свобода. Там, дека няма народен самостоятелен живот, то тая народност не може да има блестяща бъдещност и трябва или да се подчини на друга по-развита нация, или да стои в неподвижно състояние. Секи знае, че народното благосъстояние зависи от народното просвещение, а колкото един народ е по-образован, толкова той е по-щастлив.

А може ли един народ да бъде просвещен, богат, щастлив и образован, когато на пътят му стоят такива люде, които не желаят неговото щастие и добро, защото това щастие и добро е пагубно за техните интереси?

В. "Свобода", 1869 г.

ЗАХЛАЖДАНЕ

Америка се плаши от „режисьора“ Путин

Какво означава създаването на Правителствен съвет за развитие на националната кинематография в Русия - се пита коментаторът Нил Розендорф от Гласът на Америка, като изразява своите опасения, че оглавената от премиера Владимир Путин нова институция може да доведе до възстановяване на "идеологически контрол" на сръжжавата върху руската филмова индустрия, го връщане към Ленинския принцип за киното като "най-важно изкуство от всички изкуства". Подобни опасения изразяват американският политолог Джозеф Най и кинокритикът от нийорския вестник "Новое русское слово" Олег Сулкин, които смятат, че "идеологическият надзор над кинопроизводството" ще

се отрази пагубно върху демократизацията на Русия.

Както е известно, Владимир Путин преди време, като председател на новосъздадения съвет, изрази твърдото си намерение руското кино да възвърне своята добра кондиция. Той обеща от 2010 г. сръжжавата да инвестира ежегодно по 4.5 млрд. рубли за киноиндустрията, като за 2007 г. броят на произведените филми в Русия достигна 250.

Подозирайки обаче Путин в намерението да възстановява "идеологическия контрол" върху киното, американските специалисти не споменават нито дума за "заслугите" на Холивуд за глобализиране на киното и налагане на "американските филмови стандарти" в света.

Владимир Путин и гуруто на руските кинаджии Никита Михалков, който е сред най-запалените поддръжници на неговата нова политика спрямо руската кинематография

ГОСТ

Давид Перез ще работи с Камен Донев по новия му спектакъл

Известният испански фламенко хореограф Давид Перез ще работи с Камен Донев по новия му авторски спектакъл. По този повод хореографът ще гостува в София от 10 до 15 март по покана на продуцентската къща "Артишок", съобщиха организаторите, цитирани от БТА. Давид Перез ще води и въвеждащ интензивен курс по фламенко в балетната зала на Националната опера и балет - вечер от 19 ч. През 2004 г. Давид Перез взема първа награда за фламенко на 44-ия фестивал "Cante de Las Minas de La Union". През 2006 г. той печели 7-ото състезание за млади фламенко изпълнители, организирано от фондация "Pelas" в Севиля. През 2007 г. участва в 6-ия фламенко фестивал в Чикаго (САЩ) заедно с изтъкнати изпълнители като Рафаел Рикуюни, Чабао и Пако де Лусия.

СНИМКА ОТ САЙТА НА АРТИСТА

Давид Перез - виртуозът на фламенко

ПАНТА РЕЙ

Дневникът на Дарвин, корабът „Бийгъл“ и дървото на живота в изложба

Британският съвет и Националният природонаучен музей при БАН ще представят изложбата "Дарвин сега" (4 март-12 април), която отразява живота на Чарлз Дарвин, неговата основополагаща теория и идеите му и обяснява как те продължават да влияят на съвременните изследвания в областта на биологията и медицината, научи ДУМА от Дяна Запрянова.

"Дарвин сега" е приносът на Британския съвет към международното отбелязване на 200 години от рождението на бележития учен и 150 години от публикуването на неговия "Произход на видовете". Тя е част от програмата за отбелязване на 75-годишнината от създаването на Британския съвет и съвпада със 120-ия юбилей на Националния природонаучен музей при БАН.

Изложбата ще се състои от 16 панела, в които са представени различни аспекти от живо-

та и труповите на Дарвин. Те са посветени на пътуването му на кораба "Бийгъл", неговия дневник, теорията му за еволюцията, мненията на съвременниците му за "Произхода на видовете", връзката наука-религия и неговата научна кореспонденция и съдържат текстове, фотографии и скици.

Дизайнът на "Дарвин сега" е изработен от британското Арка гизайн студио, а текстовете към него са на Джон Търней, британски журналист и писател, който отразява научни теми. В България панелите са изработени от "Принт визия".

ЛИНГВИСТИКА

Глобализацията срива езици и култури

На земята съществуват над 6700 езика, но техният брой непрекъснато намалява под въздействието на глобализацията - съобщава радиостанция "Голос России". Според статистиката всеки ден на планетата изчезват два езика. Само в Европа пред изчезване са около 50 езика - отбелязват специалистите.

Не е по-оптимистична картината и в самата Русия, където през миналия век са изчезнали два езика, докато в момента под заплаха от изчезване са над 40 езика на коренното малобройно население в Сибир, Далечния изток и северните региони на страната. За тяхното "спасяване" в Русия е

приета Федерална програма, която предвижда обучение в семейни училища и курсове. В застрашените региони пък телерадиостанции излъчват програми на езиците на местните народи ханти, манси, коми, ненци, якути и др.

От своя страна руските лингвисти от Института за езикознание в Москва работят върху създаването на "Световен атлас на съществуващите на планетата езици", чиято цел е чрез тъй наречената ревизализация не само да се документира състоянието на езиците, но и да се посочат пътищата за тяхното спасяване.

Гибелта на всеки език е равностойна на хуманитарна катастрофа - убедени са лингвистите. За да привлече вниманието към този проблем, ЮНЕСКО е обявила 21 февруари за Международен ден на родния език, който през тази година бе отбелязан за девети път.

ПОЕЗИЯ

СВЕТЕЦ

Той не можеше с груба сила
никого да нарани.
Не сквернословеше,
не прелюбодействаше -
не посягаше на жени.
Възхваляваше само Господа -
бе на вярата предан фен.
Проповядваше въздържание,
за да бъде човек блажен
в ден, когато е просто гроги
след мъчителен пост.
Но се молеше страстно Богу
и небесният бос
го сроди със нетленното...
Казват, бил е на щат
към светата ни църква.
Ех, отиде си млад,
но изглежда не събърка.
В кадровата му справка
пише: "Тих като мравка."
Кротък, жив образец
на безукорен раб и
на изряден светец."
След пасаж погребен
е добавено в скоби:
(Инвалид и скопец.)

РИСУНКА ЛЮДИМИЛ АСЕНОВ

Рефлекторът шаро по сградите,
отскача в църбавото шосе.
Той мисия има - да свети!
Да бъде маяк в бурен час.
Да вижда пристанище всеки,
за всеки да има "бон шанс".
Не търси с фенерчето хора -
не, няма ги в зимния ден.
Той знае това "априори",
макар, че не е Диоген.
Не мисли дали е разгърден,
дали някой ден ще го разберат.
Той иска, човекът, да бъде
по-светъл нашият земен път.
И има кураж да се надява.
И зъзне в януарския студ.
И всичко това го прави,
защото е действително луг.

Време за пируване

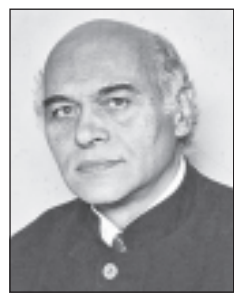
На ЧАВДАР ДОБРЕВ

Обсаден е кварталът панелен
от бетонни руини, сергии и ровове.
Режат стръвни триони горичката борова
за ребра на строително скеле.

Заят язви по пътя локален,
сякаш бомби фугасни край нас са избухвали.
И расте като гъба в стъклата на кухните
овъгленият, облачен залез.

А

НИБАЛ РАДИЧЕВ е едно от познатите имена в най-новата българска поезия. Възпитаник е на СУ "Св. Климент Охридски". Завършил е българска филология и философия. Автор е на девет книги, сред които "Паралелен свят", "Стиховедо поискване", "501 словотворения", "До другата пролет", "Хумористични етюди", "Скок в пространството", "Ако можеш...", "Междунна гара", "Бреговете на миража" и др.

Стиховете му отразяват социалните мотиви на времето, срояват се с лирико-интимното светоусещане на съвременника, ангажират се и с глобалната тема за космическото битие на човека и неговото бъдеще. В момента работи като редактор в издателство "Български писател". Член е на СБП.

Пада мрак, а в студа безпощаден
вие, скърца, прегазва душите ни прицеп.
Сто дула на комини са взели на прицел
този град, колабирал от задух.

И трещи гръмко бесния трафик...
Нямат шанс дългосрочен дори оцелелите.
Примирено висят по терасите белите
знамена от прострени чаршафи...

Някой викна: - Съседе, да пием по бира!
- Вече може - отвърна му -
Градът
капитулира.

СЛЕПЕЦ

Говори си сам и пелтечи.
Подритва стръмните стъпала.
Плешиво човече с фенерче.
Слепец със слънчеви очила.
Марширува напред-назад и
разлайва зло, улично псе.

БЕЛЕТРИСТИКА

Белият лебед

Бяло перце се полюшва зад прозореца на моята стая. Ту пикира надолу, ту се издига нагоре във въздуха, без да пада върху земята. Чака ме да си измисля три съкровени желаниа. От гете знам, лебедовите пера сбъдват мечти. Такова меко и нежно перце пазя до днес в сърцето си. То ми напомня за един клоун, за един цирк, за една илюзия. Заг всичко това стои името на Петър Розин - глухоням актьор от моето детство. Беше клоун в цирка, но всички му казвахме Белия лебед. Невероятен талант! От него научих как да живее, как да се бори, как не искам да умра. Научих, че любовата е най-великото нещо - по-кратко от живота, по-дълго от смъртта. Тогава, сега, вероятно и утре - винаги, когато трябва да изразя с думи, какво е за мен изкуството, ще повтарям неговото име наум.

Всяка вечер той идваше в цирка да изиграе смъртта на белия лебед. С мимика и жестове разказваше историята на една птица, повела ятото си на юг. Като водач тя била острието на клина. Отгъсно плувала вървата ѝ любов, отляво - непокорният ѝ наследник. Опнали шии като стрели на лъкове, птиците гребели с крила над септемвреещите гори, възхвали кристалния вкус на зенита, копнеели по милувките на далечните планини и морета... Но както знаем, и в най-светлото щастие гедне мъничко мрак.

За миг небето се разгневило, облаци затулили хоризонта, пламнала буря. Светкавици кръстосвали озените си мечове, гръмове взривявали търкалящите се бурета с барут... Един меч бляснал над ятото и отсякъл крилото на първата птица. Тя изпищяла и започнала да пада върху непознатата и чужда земя. Дълго се преобръщала между живота и смъртта, докато плисне в бента на изостанен градеж, оплетен с жезла като ками. Птицата изпаднала в шок. След ужасната болка единственото, за което копнееа, било как да настигне ятото. Гледала топящата се клин върху ръбчето на хоризонта, глъхнещия зов на любимата и изгаряла от жажда да полети...

Мечтата на белия лебед била да се вдигне в небето - с едно крило и на всяка цена. Ден подир ден, напрягал сили, издигал се няколко метра над тинята, загребвал от въздуха, но миг след това плясвал безпомощен във водата. Страдал, но не се отказвал. Стъпвал на камъка в средата на бен-

та и опитвал отново и отново. Думите са безсилни да предадат този стремеж. Клоунът го правеше с жестове. Превръщаше млчанието в поезия. И всички му вярвахме. Последният опит на лебеда да излети, завършва фатално. Вдигнал се десетина метра над ямата и о, Господи, хоризонтът разтвори широко врати, той поел дъх, размахал крило и запял от радост... Вместо да разлиее коприната на небето и да стигне ятото, лебедът паднал върху железата край бента. Остър шип пронизал сърцето му и той умрял, както си пеел...

Всеки път клоунът разказваше историята по различен начин, но винаги умираше по един. Затова до днес нямам отговор, способен да утоли моето любопитство - след толкова смърти как оставаше жив? Дори когато го заставах истински да умре, никои не вярваше. Смятахме собствената му гибел за поредното превъплъщение.

Такъв беше Петър Розин - най-харесваният клоун в цирка. Глухоням философ, завързал в магически възел драмата и клоунадата. Неговият лебед с едно крило изглеждаше глупав, но беше толкова искрен, така граматичен, че приличаше повече на човек. Спектаклите му нямаха нужда от думи. Обясненията се изразяват сложно, а той беше ням. Ролите му бяха изпълнени с горбота, която обича сърцето. Клоунът ни въвличаше в своите карнавали, за да ни омагьоса и да пусне на свобода птиците, заключени в нас... Проповядваше от манежа, че не е фатално човек да бъде глупак веднъж в годината, стига да е добър. Лошите ги срещаме всеки ден.

Ах този вълшебник! Този глухоням принц! На пръв поглед изглеждаше твърде едър за клоун. А може би в това беше неговото предимство. Височината му подхождаше тъкмо за лебед. Плешивата глава и нестандартно издълженото му лице даваха простор на цирковите гримьори. Очите му бяха толкова изразителни, че излизаше на сцената само с едното. Другото го превръщаха в съзвездие - изцяло гримирана, готова да се пролее. Целият в бяло, зареден със смях и тъга, Розин триумфираше на манежа. Беше любимец на малки и на големи. Всяка вечер неговият бял лебед откъсваше от сърцата ни по няколко сълзи, превръщаше ги в езера и плуваше по водите им с надежда да стигне ято-

С

ВЕТОЗАР КАЗАНДЖИЕВ е роден на 19 октомври 1952 г. в село Гълъбово, Смолянско. Автор на повестта "Сълза от Сухото дере" (1993), "Валя Балканска - глас от вечността" (претърпяла 4 издания), "Земя, погледана от Бог" (2002), отличена с награда на СБП през 2004 г., "Неповторимата" (книга за народната певица Надежда Хвойнева), "Прокълнат и благословен" (2004), повест за Йордан Дрянков от с. Ковачевица, открит свейтилището Кръстова гора в Родопите през 30-те години на XX век, "Ела до мен" (2006), повести, "Рожен пее" (2006) и др. Лауреат е на награди от различни конкурси. Член на СБП. Председател на Дружеството на писателите - Смолян. Живее и работи в Смолян.

то. Владееше до съвършенство страстите на шапото. Знаеше кога да пусне духа от бутилката и кога да го върне. Мимиката, жестовете, общото му излъчване превръщаха скучния и уморен делник в незабравим празник.

Всеки опит да отлети без крило завършваше със смешно пльосване върху земята, убождаше се на някакъв бутафорен шип в сърцето, "умираше" бавно и категорично. Тогава от купола на цирка политаха малки лебедови пера. Под вълшебния дъжд ние крещяхме от радост, протъгахме ръце и ги ловяхме. Друг път прехълцвахме тъжно, молейки лебедът да полети, за да настигне своите братя. Аз притисках бялото и нежно перце до бузката и се изпълвах с частите, защото вярвах, че то ще сбъдне голямата ми мечта.

Докато Розин търхаше в "смъртна" агония на средата на сцената, ние не спирахме аплодисментите, искахме да стане, защото знаехме че е жив. В този момент завесата падаше и приказката оставаше цяла. След третия или четвъртия поклон на артистите той излизаше в светлия кръг на прожектора, покланяше се няколко пъти и ни благодареше с целувка. После разтваряше широко ръце, за да покаже, колко голямо е щастие то му с нас и каква луда любов бушува в сърцето му. Правеше го наивно, искрено, обичливо, като дете, забравило да порасне. На най-малките, разплакани че не може да полети, обясняваше със своя си мимичен език, че смъртта е наужким, че всичко това е магия, която възрастните наричат изкуство. Тогава куполът експлодираше от виковете и аплаузи, по-силни от бурята, убила неговата мечта.

Онази вечер, когато неволно раз-

брах, че освен дете съм и нещо различно, нямаше аплодисменти, нямаше трети поклон. Жал и тишина обгръщаха манежа, шапото, купола. Белият лебед умря. На сцената, пред очите на всички. И макар че смъртта беше истинска, ние не вярвахме. С притаени сърца се молахме да стане, да се поклони, да ни зарадва със своята глухоняма целувка. Никои не искаше да приеме смъртта. Бяхме дошли да се срещнем със своя любим клоун и неговия нещастен лебед. Нито възгласите: "Браво!", нито детският зов бе в състояние да го изправи. Сякаш този път наистина беше отлетял при своето ято. Когато артистите от авансцената се втурнаха на шапото, за да го изнесат, както правеха всяка вечер, откриха локва кръв под гърдите му. Някой бе заменил бутафорния шип с истински.

След смъртта на клоуна за мен остана само перцето, скрито в един овехтял лексикон, където пазя сватбените снимки на мама и писмата от войничката на татко. Те ме съветваха да не губя никога тази реликва. Пазя я, защото знам, че лебедовите пера носят късмет. А аз все още чакам принцесата да свирне с уста, да ме прегърне и хванати за ръце, да тръгнем по следите на моите детски желаниа...

Разгърнете вашите лексикони, вашите стари албуми, там сигурно ще откриете своето лебедово перце, своя мил спомен за някакъв клоун, донесъл ви най-голямата радост.

Историята за Белия лебед се разказва до днес в цирка. Хората я предават на своите деца и внуци, когато седнат под небесния купол в очакване да се вдигне завесата.

Поетика, скарана с неутралитета

Често съм се питал какво е правил Александър Жендов, когато огорчен и ужасяващо самотен е трябвало да се разделя с Изкуството и Живота...

ГЕОРГИ СТОЯНОВ-БИГОР

Чел съм, слушал съм отзиви, заглеждал съм се в графиките, в илюстрациите му, никога обаче не съм се срещал с него. Когато лишен от най-човешките си права, правото даже на хляб, "формалистът", "чуждопоклонникът" е идвал в кинематографията, където работех, да моли за каква да е работа: да рендосва, да кове, да боядисва, да чиракува на дърводелците, на осветителите, на дизайнерите. Той, стеснителният! Настоявал по нечи приятелски заръки, вероятно на Радоу Ралин, да се срещне с мен, бях главен редактор. За съжаление, отсъствах от страната. Колегите ми уведомили за молбата му "горе", в ЦК, оттам предупредили: "Не, другари, в никой случай! Запазят предостатъчно му е плащал!"

Запазят!? Плащали му били?

Представяте ли си - аз не мога, липсва ми въображение! - свръх, ултрапролетарският Александър Жендов в мисли, емоции, в клетките, клетчиците си дори да... обслужва диверсионни империалистически централи, интелектуални сервиси, церуята. Само параноята или подлостта са могли да натикат под общ знаменател точно тия несъвместимости. Тъй като впоследствие подготвих сценарий за филм за него с режисора Юли Стоянов, наложи се да изчета, да се запозная с резолюции, с доноси на нагаждачи, прелистих архиви. Втрещих се във фотографии, в някои от които, особено от най-последните, "изменникът" ни гледа стеснително и някак си великодушно

Александър Жендов

но сърдито. Сърдитост - замълчала, въздействаща на съвестта. Често съм се питал: какво е правил, когато огорчен и ужасяващо самотен, ще е трябвало да се разделя с Изкуството, с Живота.

Чул съм, че си водел дневник

за младите години, за кристално чистата си дружба с кукушчанчето Христо Смирненски. Може и да се е усмихвал бащински на своите гаврошчета, успели най-сетне да приветстват републиката от съборената ограда на Кобургския дворец. И сигурно единствено те, грипльовчетата от "Зима", "На боклука", "Пред киото", "Съперници", хлапето от "Откраднатата ябълка", слугинчето от "Музика" ще са навестили в сетния час Самотника, за да му се поклонят и кажат: Сбогом, чичо Слоно! И навярно чичо им Слоно ще е посенал към пожелателите вече снимки... Ето го съвсем, съвсем мъничък, с шапчица на главата; и със сестричката си; и студент във Виена. В Москва, остриган, по пуловер, същински Маяковски. Пак по пуловер, след завръщането си. "Четворката" - Радевски, Жендов, Караславов, Ланков. Пред храма "Александър Немски". С колегите си Вера Лукова, Кирил Цонев и писателя Матвей Вълев. Угълбен, пише. И още: няколко любителски, почти безфокусни снимки, които той не е видял. Не е можел да види. Карат те да изтръпнеш, хващат те за гърлото: чичо Слоно - отрупан с цветя. В саркофаг. Изпито бледо лице, ридяещи жени, пред прясна купчина пръст говори разпален къдрокос младеж. На колеги, на началства не е достигнал за това кураж. Някъде сред опечалените стърчи дългунът Божидар Божилков. Разпознавам и намусения Радевски...

Запазен е анкетен лист

с размиващи днес глупаво тоталитарни въпроси в "трето лице": Образуване? Членувал ли е в партията? От кога? Бил ли е в чужбина? Художествени творби и къде се

намират? Запитаният е нахвърлял отговорите с по една-две думи. Нека поне в резюме доуточним биографичната справка. И тъй: "изменникът", "формалистът", "диверсантът" е членувал в 3 компартии: българската, немската и руската. Бил е политемигрант в Берлин. Учил е във Висшия Московски институт по изобразителни изкуства, неговите професори са били Щернберг и Фалк. И още: художникът, който е предмет на стереотипния разпит, е пренебрегвал идилии, ексцентрики, опиянения от багри, от митове. Вдъхновявал се е от дружавия Ючбунар, където се е родил, обикнал грипльовците и намразил виновниците за грипите, за глуда. Рисувал е каквото е видял, което е знаел: улицата, фабричните комини, беднотията, контрастите, барикадите. Подписвал се е с множество псевдоними: чичо Слоно, Антифа, Стефанов, Спиридонов. Рисувал е пощенски марки, за да подпомага политзатворници. Изработвал е фалшиви паспорти за нелегални антифашисти. Още в дебуята си е илюстрирал "Зимни вечери" на Смирненски, попадайки веднага на темите, на естетиката си. На категоричните "Да" или "Не", което ще е неизменно то му верую като график, фейлетонист, редактор в "Сълза и смях", "Жупел", "Фронт", сътрудник на "Червен смях", на "РЛФ", на немския "Роте фане". Родоначалник на живопис - неговата си, по рождение, както самият той се е определял. Но оплодворяна и от Домие, Кете Колвиц, Георг Грос, Фаворски, Мазарел. Поетика - скарана с неутралитета. Неподатлива на компромиси, бездарна на хитрини, на ветропоказателства. Той е от ония, които застават само в челния фланг на боевете за Истината.

Постоянно готов за настъпления

постоянно неспособен за обходни удари. Действия, победение, сведени до симпатии-антипатии. Пряк, непохватен да крие съпричастности, становища, възнения, да борава с правда въобще, с обективност въобще, с творчество въобще. Ако е бил дипломат, щял е най-безцеремонно да изтърсва мненията си и непременно тутакси да бъде отзован. Ако е бил генерал, щял е при всякакъв обстоятелства да прилага една тактика - атаката, която е можело да доведе до поражения и въпреки безукорния си патриотизъм, надали е щял да избегне разжалването, разстрела. Колко различен е хуморът му от Алеко-Константиновия смях през сълзи. Или колко по-друга е закачливо юношеската веселост на Смирненски. А не му е било до шеги. Жигосвал, хапел, нанасял удари. Графичният му говор - ясен, остро ъгловат. Линеарност, образи, възникнали от агресивния жест на една напрегната и неспокойна личност. Усмивката - болезнена гримаса. Негативният му персонаж - гротесков, отблъскващ. Съберем ли накуп разнородно-еднородните типове, би се получил зловещ паноптикум. Пишейки "Ваше Величество", рисувал е, имал е предвид Негово Величество Нищожеството. Като сервилно кланящи се плазموиди е изтипосвал продажните журналисти. От главата на монарха пръква усойница. Червената армия е гвоздеи, промушил езика на Хитлер.

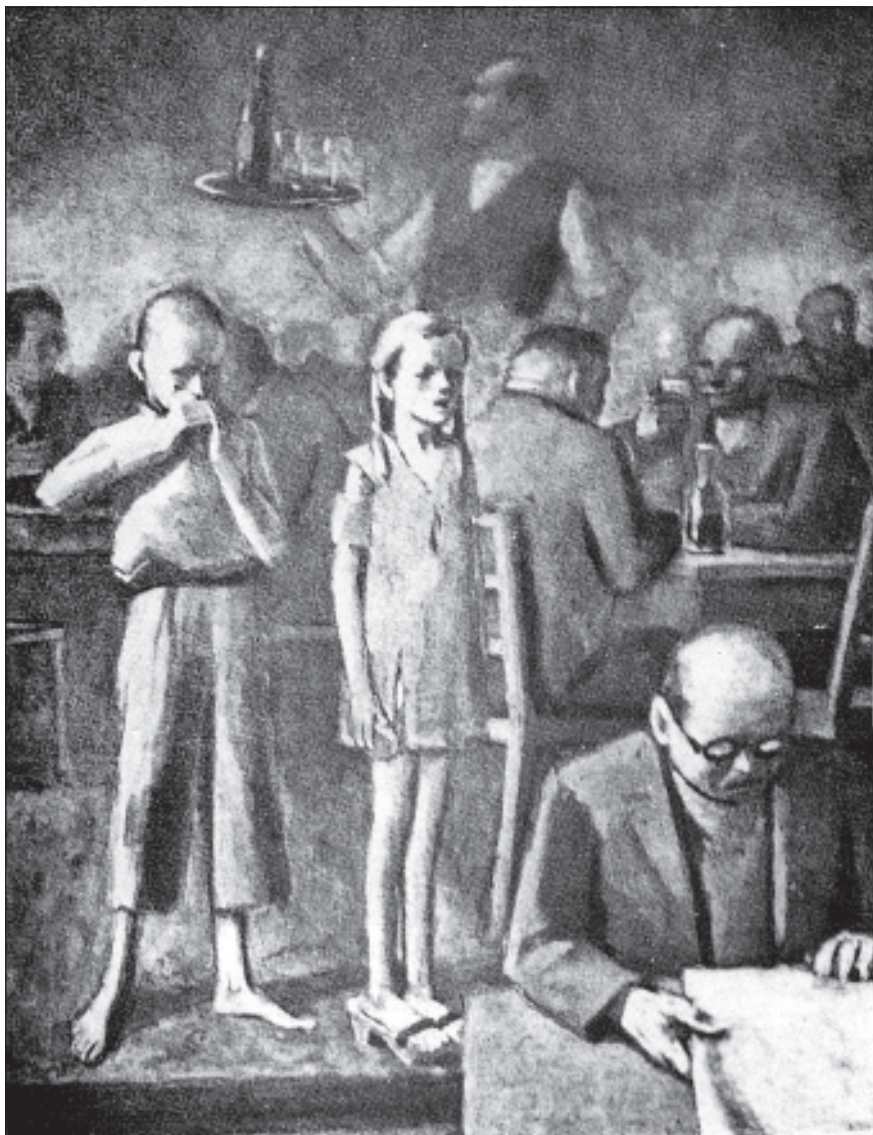
Вдъхвал е гуша в образи

Допадат ми пристрастията на Ботев, Захари Стоянов, Георги Шейтанов, Йосиф Хербст, Гео Милев, пламенно бранения от тях идеал. Пристрастия има и у Жендов, заставащи го - казваше Хр. Радевски - да рисува със "сатирична лютивина" гребителите, войнолюбците. Това отлично са знаели и властниците, доказват го и прокурорските разпоредби: "Понеже в статиите си в бр.20 на вестник "Фронт" се подбужда българското гражданство към вражда и омраза спрямо установените власти в страната и отделните класи, заповядвам горният вестник да се из земе." Или: "Арестантска. До господин Прокурора на Софийския Окръжен Съд. Изпраца Ви се, господин Прокурор, лицето Александър Стефанов Жендов, отговорен редактор на в. "Фронт", бр.5 от 15.X. т.г., инкриминиран с Ваша заповед номер 32 от 24.X. т.г., по чл.6" (в. "Фронт на трудово-борческите писатели", излизал от юни 1932 г. до март 1933 г. - бел. рег.).

Този перманентно неподкупен, перманентно рязък, перманентно злъчен към тираните ючбунарец е перманентно ласкав най-вече към потиснатите, към отритнатите, към унижените. Затрогващ към невинното, най-страдащото човечество, децата. Гаврошчето от "Фифи не яде хляб" е толкова щедро, любвеобилно, готово да сподели залчето си с охранения пес на новобогаташката. Или пръстчетата на Слугинчето, които така плахо, така дискретно нежно докосват клавишите на пианото. И страшната песен на бедните и потъпкани деца; и дирещите подслон малчуганчета в "Търговец", "За пръв път в града".

Вдъхвал е гуша в образи - уж прозаични.

А е направил поезия.

Песен, 1946 г.

„Имам една скорб Болгария...”

270 години от рождението на Софроний Врачански

ИВАН ГРАНИТСКИ

Св. Софроний Врачански е едно от най-удивителните, знаменателни и заредени с животворна патриотична енергия явления в новата история на България. Какво ли не е този народен будител, страдалец и проповедник на православната вяра? Той е един от създателите на пробуждащата се за нов живот млада българска литература.

Още през 1872 г. един друг велик българин - Васил Друмев, пише за Софроний в периодическо списание на Българското книжовно дружество (кн. 5-6): "Софрониевата автобиография е един важен исторически документ - особено за нас, българите, важен не само защото е писан от един наш родолюбец, който явно е бил свидетел на всичко, което съдържва този документ, но и заради това, че има вече по-ясна светлина върху тъмната и печална страница на нашата народна и черковна история от цялата половина на миналото столетие. От този документ се вижда ясно истинското състояние на отечеството ни и особено вътрешният граждански и духовен живот на българите по онова грозно време. Този документ обаче е не по-малко важен и за всеки историк, който би се заел да пише историческо описание на Балканския полуостров от миналото столетие."

"Житие и страдания грешнаго Софрония" е от първите оригинални творби на писаното ни слово. Той е един от създателите на литературния български език.

"И свободих се от тие страхе и от тие временни нужди - пише Софроний. - Имам обаче една скорб, и боя се от Бога, да ме не съди Бог, като узех аз оное паство на рамена моя и оставих го. Но паки надею се на Бога всемилостиваго, како го не оставих заради почивание мое, но от голяма нужда и от тежкий дълг, що ме натовариха... Затова се трудя и аз сега, денем и нощем, да изпиша няколко книги по нашему, болгарскому языку; та ако не би възможно мене да казувам им с уста моя, да чуят от мене, грешния, някое полезное поучение, а тие да прочетат писание мое и да използват се. И за мене, недостойнаго, Бога да молят."

В същото време този пламенен родолюбец заедно с Паусий Хилендарски е и от първите исторически писатели, които полагат основите на изследването на българската история и граматиката на националната ни съдба. Епископ Софроний е проповедник на православието, защитник на вярата, деец на Българската православна църква с изключителни заслуги.

Защо той е велик страдалчески пример за отстояване на вярата? Защото защита-

ва в граматичния, а на моменти и трагичен свой живот, евангелските принципи на всеопрощение, състрадание, милосърдие, добротворство, добротелност. Пред лицето на смъртта - няколко пъти искат да го бесят и набучват на кол или разстрелват - той не се отказва от вярата си, и още по-важно, не губи неустранимостта на сърцето си. Би трябвало да се напишат студии за подвижническия погвиз на отец Софроний. Това е и една от причините той да бъде канонизиран за светец от Светия синод на Българската православна църква през 1964 г.

Свети Софроний Врачански е не случайно национален символ. Провидението е решило чрез него и в него да се осъществи народността и самоосъзнаването на българския дух. Поне три са предпоставките за това. Първата е, че описвайки своето трагическо житие по най-искрен, неподправен и безхитроستن начин, той всъщност ни разкрива българската национална съдба. Неговата пределно искрена изповед представлява проникновено вчувстване в дълбините и превратностите на нашата история. Затова и Боян Пенев посочва, че у Софроний българската история и българската национална съдба са неразривно свързани.

"Житието на Софроний - отбелязва проф. Боян Пенев - ни дава онова, което не може да ни даде една суха историческа монография със своето групиране и обяснение на външните факти. Това не е мъртъв документ. Ако искаме

Факсимиле от заглавната първа страница на "Неделник" (1806)

да проследим как са се отразявали в душата на българина споменатите от Софроний исторически събития и да обясним ония промени, които са се извършвали в нея под влияние на дадените условия, ние трябва да се обърнем към тая книга преди всичко. Посредством нея ще можем да се живеем в историческата епоха, да добием впечатление от нея. Тук именно е най-голямото значение на Житието."

На второ място трябва да подчертаем, че Софроний е истински светилник на народното просвещение. Още от най-ранни години той е проникнат от чувството за отговорност и за специална мисия пред народа - да го просвещава, да го наставлява, да го напътства, да се грижи за паството. При това дори без най-малък намек за възгордяване или, не дай Боже, самооблъщение. Той е измежду малцината невероятно безкористни труженици на нивата на народното събуждане:

"И придох на епископия моя. И приеха ме християните радостно, и ходих по църквите в неделни, в празници, и полагах поучение по нашему болгарскому языку."

И не на последно място, Софроний Врачански е измежду тези бележити дейци на нашето Възраждане (а тук можем да направим паралел между него и Отец Паусий Хилендарски, Георги Раковски, Васил Левски, Любен Каравелов, Христо Ботев), които притежават такова високо национално и индивидуално съзнание, че могат да превърнат и превръщат житейските беди, тежоби, унижения, грами и трагедии в извор на неизчерпаема енергия в дейността им на ползу роду. Ето защо, когато отец Софроний говори за своята "велика скорб", ние виждаме, че той не само не унива и не се отчайва, но и се зарежда с нови и нови сили.

Нови сили и нова вяра. В името на България. В

Автопортрет на Софроний Врачански, 1804 г.

СОФРОНИЙ ВРАЧАНСКИ (известен и със светското си име поп Стойко Владиславов) е роден през 1739 година в Котел в семейството на заможен търговец на добитък. Учи в килийно училище в родния си град. През 1762 г. е ръкоположен за духовник. Работи като учител и книжовник в Котел. Съдбовна се оказва срещата му със св. Паусий Хилендарски през 1765 г. Паусий му показва "История славяноболгарская", от която той прави първия препис, известен като Софрониев препис. През 1792 г. напуска Котел. Служи в енорията в Карнобат. Отива в манастира в с. Арбанаси през 1794 г., а на 17 септември същата година е ръкоположен за епископ във Враца под името Софроний, като развива обществено-политическа дейност. През 1803 г. заминава за Букурещ отново по народополезни дела. Там служи като висше духовно лице. От 1806 до 1812 г. е един от най-видните представители на българите в руското командване по време на Руско-турската война от този период. През последните си години се оттегля в манастир край Букурещ. Неизвестна е датата на смъртта му (датира се по последния подписан документ от 2 август 1813 г.) Преди "Житие и страдания грешнаго Софрония" издава "Кириакогромион, срещ Негелник" (1806). Пише и друг сборник - "Неделное евангелское толкование" (1805), книги с които Софроний се откроява като най-видния представител на българската литература от началото на XIX век.

името на българския рог и език. В името на бъдещето им.

"Житие и страдания грешнаго Софрония" - написа в своята студия академик Петър Динев - е творбата, която откри нов път в развитието на нашата литература и с право може да бъде наречена по изразителната си сила и своята искреност преходница на "Записките" на Захарий Стоянов.

Мисля си: ако някой би се наел да напише биографичен роман за епископ Софроний Врачански, за неговата трудна съдба, за неговата всеот-

гайност на народното дело, за неговата непримиримост към несгодите, със страданията, с времето, с годините, със старостта, трябва да го нарече "До последния дълг". До последния дълг - какъв велик урок за всяко време, за всяко поколение, за всеки народ, за всекиго от нас. До последния дълг - ето границата на човешката дейност. До последния дълг - ето повелата на живота, вярата в бъдещето и историята. Софроний е великият пример за тази вяра."

Редактор Борис Данков

Това е изложба, която е изпитание за организаторите и безкрайно интригуваща за зрителите. Макар и непълно, в нея са представени автори, родени и работещи през последното столетие. Може би за първи път в залите на "Шипка" 6 се представят художници, които реално не са се срещали - нито житейски, нито в практиката. От друга страна, са отразени поколения, които са работили и излагали заедно, но сега творбите ги показват в нова светлина и връзки, съобщават инициаторите.

Изложбата заслужава вашето внимание по няколко причини. Първо, тя включва непознати и забравени картини, представя българската живопис след 60-те години на миналия век, показва и художници емигранти и автори, които вече не са между живите. Достатъчно е да споменем имена като Ценко Бояджиев, Борис Денев, Славка Денева, Димитър Киров, Иоан Левиев, Дило

По знами-непознати поколения

„Двойна” изложба показва произведения на автори от последното столетие - избрано от колекцията на СБХ

Дилов, Никола Вълчев, Благой Иванов, Димитър Лалев. Те отдавна са в българската класика или такива, които живеят в Турция, Гърция, различни европейски държави, Америка и Австралия като Яшарали Тахиров (Гюнеш), Стоян Донов, Лидия Георгиева, Сашо Стоицов, Игор Буд-

ников и др.

Експозицията "Познати-непознати" компенсира отсъствието напоследък на исторически панорами на българската живопис и разширява познанието за личности и тенденции, които зрителите (особено помладото поколение) познават бегло,

смятат организаторите. Тази изложба позволява всеки да направи свои лични открития, а в някои от аспектите си е дори сензационна, категорични са те.

"Двойната" изложба ще продължи до 13 март на "Шипка" 6 и до 14 март в Арт галерия НДК (партер).

Дончо Захариев в

30 картини

Почитателите на живописца може да видят първите платна на художника Дончо Захариев до 3 март в галерия "Сезони", Дом на културата "Средец" (ул. "Кракра" 2А), където са подредени над 30 негови произведения.

Авторът е роден през 1944 г. в село Габров дол, област Перник. От 1967 г. се изявява в общи художествени изложби и е член на Съюза на българските художници. Участвал е в 17 национални и международни пленери в България и чужбина.

Негови творби са притежание на Националната художествена галерия и други арт салони в страната, както и на частни колекции в Австрия, Белгия, Гърция, САЩ, Германия, Югославия, Кипър, Швейцария, Полша, Франция и Корея. Има самостоятелни изложби в столицата и извън нея, взимал е участие в групови изяви зад граница - САЩ, Франция, Норвегия, Австрия, Полша, Русия, Грузия.

Нов салон за изкуство радва естети

Нестандартно експозиционно пространство за визуални изкуства събира софиянци и гости на столицата повече от седмица. То се казва "Галерия 1908" (в галерията на ул. "Ангел Кънчев" 1).

Името "Галерия 1908" идва от годината 1908-а, през която е основана фирмата на първия български индустриален печатар - Стефан Минков Стайков (печатница "С. М. Стайков"). Архитекти на сградата са Борис Русев и Тодор Горанов, а кръстник - Иван Вазов. Печатницата е национализирана през 1947 г., но и днес някои от машините на Стефан Стайков работят в печатници. В наименованието на галерията е вложен и друг смисъл - през 1908 г. в началото на ХХ в. започва

неимоверният възход в модерното изкуство, свързан с работата на едни от най-значимите световни творци от този период. Експозициите ще представят основно модерно и съвременно българско и чуждестранно изкуство. Посетителите ще могат да се насладят на живопис, пластика, фотография, графити, видеоарт, анимационно, документално и късометражно кино, му-

зика, литература, мода, отбелязват от галерията.

Културното пространство бе открито със сборна изложба "Първичният копнеж по радостта", събираща за първи път на едно място работите на трима известни и познати съвременни наши автори - Живко Мутафчиев, Пламен Капитански и Росен Рашев-Рошпака, заедно с двама дебютанти - Искра Благоева и Божидар Симеонов-Возко.

АДРЕСИ

„Астри”

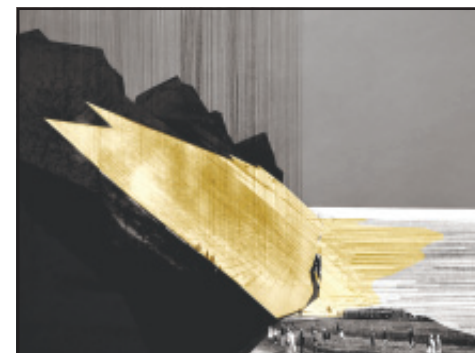
"Прозорци към търпението" е новата самостоятелна изложба на Галина Чунтова, в която показва 23 сериграфии в три различни цикъла. Обединени са от темата за любовта, представена чисто символично - изобилието, нежността и сетивността се отразяват в изображенията на плодове, котката, женското тяло. Сериграфията, която се появява като техника в началото на ХХ в., е малко позната у нас. Това е комбинация от фотографска интерпретация на обекта и определена печатарска техника, най-често ситопечат. Изложбата може да се разгледа до 4 март в галерия "Астри" на ул. "Цар Самуил" 34.

„Ирида”

Галерия "Ирида" представя изложбата "Писма от морето" на Коста Костов. Под това наименование художникът извежда своето емоционално пристрастие към тема, която постоянно присъства в неговото творчество. В артистичната му кариера морето, край което е роден и израснал, си остава за него приоритет и неизчерпаем източник на нови идеи. Тази тема настойчиво, дори разточително авторът интерпретира ту като поетична реалност, както е в по-ранните му творби, ту като някаква логична симбиоза между конкретното и асоциативното възприятие. Цикълът от 30 живописни платна е своеобразен калейдоскоп от напластени спомени, чувства и преживявания. Той може да се види до 25 март в "Ирида" (ул. "Гладстон" 24).

„Арт алея”

Проектът "Топлина" - филм и графики на Стефания Батоева, може да се види в галерия "Арт алея" до 17 март на ул. "У. Гладстон" 51а. Човешкото присъствие понякога спонтанно създава особена топлина. Тя е моментен феномен, появява се неусетно и си отива неочаквано. Рецепта няма, но чрез внимателно осмисляне на това явление е възможно да се спекулира как да се предизвика, без да се загуби мистериата на събитието и неговият контекст. Най-подходящо място за експеримента е суровата скала на Гибралтар. Стръмната източна страна, покрита с бетон, до 1991 г. се е използвала за събиране на дъждовна вода. Сега самотната повърхност е празно платно, което копнее за човешко присъствие. На тази необикновена плоскост проектирам различни сценарии на моментна топлина, споделя младата авторка, която завършва "Архитектурна асоциация" преди 2 години в Лондон.

Страницата подготви НАДЕЖДА УШЕВА

ЛАВИЦА

„НОВОЛУНИЕ“ от Стефани Майър е втората книга от поредицата за любовта между обикновената тийнейджърка Бела Суон и вампира Едуард Кълън. Само два месеца след излизането на първата книга - „Здрач“, „Егмонт България“ ще зарадва на 9 март почитателите на поредицата с втората книга в превод на Елка Виденова. Тук Стефани Майър обогатява и задълбочава митологията в своя свят, представяйки ни нови лица и видове, които усложняват историята на Бела и Едуард. В новите 576 страници текст има всичко - романтика, приключения, тийнейджърски бунт, върколаци, вампири и... дори пътуване до Италия. Повествованието е изпълнено с действие и интрига, а краят е повече от обещаващ. Със затварянето на последната страница читателят остава в очакване на продължението. А Бела най-накрая осъзнава, че какъвто и избор да направи, нищо вече няма да бъде същото.

„РЕЙ БРЕДБЪРИ - том 1“ е сборник от поредицата на ИК „Бард“ „Велики майстори фантастика и фентъзи“, в който са събрани романите „451 градуса по Фаренхайт“, „Смъртта е занимание самотно“ и „Гробище за лунатици“. Ветеран фантаст с поетичен талант, драматург и сценарист - Рей Бредбъри има дълъг стаж в това да провокира мисленето на поколения читатели и да разкъсва рамките на конформизма. Вместо да създава светове убежища, той пречупва собствените си слабости през необичайни призми. Десетилетия наред въображението на Рей Бредбъри отваря врати към чудати места, води ни през неизследвани територии на ума и сърцето, помага ни да разберем издъно своята същност и вселената, която населяваме. Той е вълшебен разказвач... почти всичко, написано от него, е чиста поезия. Един от най-плодовитите и популярни автори на Америка, роденият на 22 август 1920 г. Бредбъри продължава да пише активно и да изнася лекции.

„ЕДГАР КЕЙСИ: ЗА АКАШОВИТЕ ХРОНИКИ“ от Кевин Дж. Тодеси подсказва способи как да се опитаме сами да влезем в „Книгата на живота“, както Е. Кейси нарича Акашовите хроники, и да прочетем собствената си история там. Спящият пророк вярвал, че всяко прозрение, което можем да добием от тези записи, може да ни даде ценна информация за това кои сме ние и каква е мисията ни на тази земя. Кейси смята, че всеки пише историята на своя живот чрез мислите, делата и взаимоотношенията си с другите хора. Цялата тази информация се пази в Акашовите хроники. Кевин Тодеси ги оприличава на Вселенски суперкомпютър, който съхранява база данни за живота, мислите, думите и действията на всеки човек, живял някога под слънцето. И може би, когато с философско примирение казваме: „Така ми е било писано“, несъзнателно се докосваме до истината за Акашовите хроники. Издава ИК „Хермес“.

„МЪКИТЕ НА ЕДИН АМЕРИКАНЕЦ“ от Сири Хуствет е четвъртият роман на изключително нашумялата през последните години американска авторка, издаден непосредствено след големия световен успех на предишната ѝ творба „Какво обичах“ (и двете книги са представени на българските читатели от ИК „Колибри“). И в новия си роман Хуствет продължава да навлиза в същината на семейните връзки, семейната привързаност, загубите, които търпим, чувствата, които изпълват целия ни живот, изкуството, което е част от самите нас. Сири Хуствет, която е с норвежко потекло, но е родена през 1955 г. в щата Минесота, говори от името на повечето нийоркчани с престижни, високоплатени професии, болезнено изолирани в един свят, в който еротичната любов е мимолетност, а приятелството е лека утеха в град, все още подвластен на кошмарите от 11 септември. В дъното на повествованието е дълго пазена семейна тайна...

Съпружески мемоар за Радко Радков

Светломира Бинева документира своя живот с известния поет и драматург

БОРИС ДАНКОВ

Силно се съмнявам, че в българската мемоаристика досега е излизала някога подобна обширна съпружеска изповед, каквато е книгата на Светломира Бинева „Моят Радко и приятели“. Вярно е, че Мара Белчева е безукорен пример за преданост към Пенчо Славейков. Знаем нещо и за „непознатата“ Вазова вдъхновителка Евгения Марс, за платонически невинната Яворова „муза“ Мина. Но нямаме пример за толкова безкористна всеотдайност, с която първата Радкова муза и съпруга Светломира Бинева описва своя живот с известния поет и драматург, автор на „Византийски запевни“, на стотици лирични сонети и историческите драми „Балдуин Фландърски“, „Теофано“, „Похвално бдение за Апостола“, „Хан Аспарух“, „Патриарх Евтимий“; два пъти носител на наградата „Солензара“ и званието „Кавалер на френската култура“, на наградата „Св. Патриарх Евтимий“ на ВТУ.

Авторката е избегнала шаблонната биографична схема. Тя разказва с разговорна лекота за своето житие-битие с ексцентричния бард. Понякога сякаш отделя по-

вече внимание на битовизмите и фамилните детайли в своята „визитна картичка“ и биографията на съпруга-поет: „Запознанството“, „Любовта ни“, „Годещът“, „Сватбата“, „Бракът ни“, „Бременността ми“, „Роднините“, „Приятели“, „Раздялата“ и пр. Но от тези пространни описания научаваме толкова любопитни подробности за поетовите странности и пристрастия, увлечения и слабости, което едва ли би било възможно, ако повествованието вървеше „в прав текст“.

По този начин съсем естествено се доближаваме до „тайните на поетовата личност“. Разбираме, че неговата ексцентричност е изплетена не само от „странностите на таланта“, но и на стотиците негови познанства и приятелства. Освен че различава „фамилния код на поета“, Светломира Бинева е документирала стотиците Радкови приятелства, като разказва едва ли не за всяко негово познанство. Тя пише за Атанас Ванчев дьо Траси, кума Павел Матев, Людмила Живкова, Иван Славков, Тончо Жечев, Здравко Петров, Владимир Синтила, Петър Велчев, цигуларя Минчо Минчев, Стойчо Мазгалов, Милен Гетов, Иван Рушев, Джоко Росич, Кеворк Кеворкян, Николай

Бинев, Норберт Рандов, Христо Стоичков... Не е възможно този списък да бъде огласен докрай. В главата „Влюбванията“ авторката описва всички романи и романи на съпруга си с удивително „хладнокръвие“, за което е необходимо човек да е достатъчно извисен, за да не го жегне ревността или някое друго примитивно човешко чувство. И нещо друго, много важно - книгата е илюстрирана със стотици снимки и писма, документи от личния архив на авторката и на поета, негови стихове и посвещения.

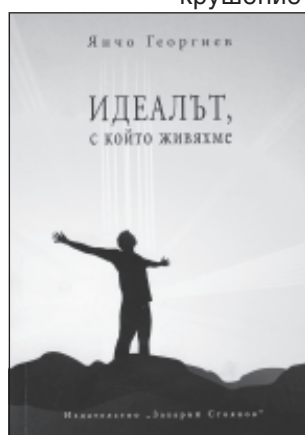
Издател е ЕООД „Бъдник“, а разпространението се осъществява чрез книжна борса „Тангра“.

ДОКУМЕНТАЛИСТИКА

Истинският идеал не помръква

Проф. ИВАН ЦВЕТКОВ

Трябва да вярваме на поетите: със своето чувствително сърце и често пъти с пророческата си дарба те успяват да разкрият най-дълбоката хуманна същност на идеала, за който се борят, да го извисят и направят привлекателен за милиони хора. За този идеал се говори в обемистата книга на Янчо Георгиев „Идеалът, с който живяхме“ (изд. „З. Стоянов“). Разбира се, че тя е мемоарна, макар че далеко надхвърля съдържанието и рамките на обикновения житотопис и по-скоро е повествование за времето и за себе си. В световната мемоарна литература заема особено място книгата на руския писател Александър Херцен „Минало и размишления“ - капитално произведение на писател и мислител. А когато става дума за такава суперактуална и в някаква степен болезнена тема за идеала на поколения

българи, за съдбата и крушението (само в опр е дел е н смисъл) на този идеал, к о й т о изпълваше живота и стремежите на отделната л и ч н о с т, съвсем естествено е да има и дълбоки размисли - защо историята направи такъв рязък завой,

такова връщане назад и хвърли в покрус борците за социалистическия идеал? Повествованието тук е изградено върху много широка фактическа и историческа основа. Можем да кажем, че тук срещаме цели страници от историята на младежкото движение през първите години след Девети септември, борбата за неговото единство, патриотичния и трудов ентузиазъм, строителството на обекти от национално значение. Дейността на автора в местните и централните структури на младежката организация и на БКП разкрива духа на времето, устремите и заблужденията, изобщо един човешки опит с много

по-широк смисъл. Авторът не е срешил, като е прибегнал до основни документи за това време. Те правят по-ярък и убедителен неговият разказ и повишават цената и значението на книгата му.

И все пак основният проблем, който вълнува неговото съзнание и на който се търси убедителен отговор, е: какво представляваше социалистическият идеал на ХХ век, какво даде и какво не даде на народите от Съветския съюз и Централна и Източна Европа, защо го постигна толкова трагична съдба? Какво представляваше тъй нареченият реален социализъм, какво представляваше съветският модел на социализма, който се смяташе за велико и единствено откритие на човешката мисъл, а заедно с него и установения у нас личен, тоталитарен режим?

Авторът на книгата е прав, като вижда една от причините за провала на реалния социализъм ниското ниво на икономическо развитие, от което се тръгна, и закостенелия с времето съветски модел на социализма, особено в десетилетията на брежневския застои. Реалният социа-

лизъм не можа да се справи с научно-техническата революция, въпреки много свои очевидни успехи, той не можа да осигури на своите народи очакваните материални блага и услуги, той пренебрегваше проблема за човешките права. Разбира се, ако обърнем поглед назад, не можем да не признаем, че у нас, в България, той даде много неща, за които можем сега само да мечтаем: безплатното образование и здравеопазване, пенсияте за трудещите се селяни, достъпните за всички летни почивки, грижите за културния разцвет и редица други неща. Но реалният социализъм загуби съревнованието със западния капитализъм в задоволяването на редица потребности на хората.

Що се отнася до личния режим и до главния герой и носител на този режим, трябва да си спомним една мисъл на велик мислител: за историческите дейци трябва да се съди по това, което са дали, а не по това, което не са успели да дадат. Казва се още: времето е най-добрият съдия. Вредно е както неумереното възвеличаване, така и прекомерното сатанизиране.

Зорница Иларионова - обаятелна и артистична

Само на 16 години, тя вече се откроява като носителка на най-доброто от българската изпълнителска традиция в цигулковото изкуство

АНГЕЛИНА ПЕТРОВА

“От 4-5-годишна съм с цигулка в ръка и изборът ми е музиката. Работата не ме натоварва, тя ми носи удоволствие и удовлетворение” - това споделя младата цигуларка Зорница Иларионова. Обаяние, артистичност, инструментален перфекционизъм - с това трябва да се представи портретът на една от най-ярките и запомнящи се млади изпълнителки на 2008 г. През миналата година Зорница спечели при извънредно оспорвана борба и много категорично I награда на международния конкурс “Недялка Симеонова”. Откроява се като носителка на най-доброто от българската изпълнителска традиция в цигулковото изкуство.

Тя е само на шестнайсет - но затова пък биографията ѝ е внушителна (списъкът от международни и национални награди надхвърля числото 10). Немалко е пътувала в Европа - Франция, Германия, Белгия, Португалия, Русия. И в цялата поредица на блестящи турнета все е потопена в работното всекидневие на артиста, който вижда най-вече концертни зали и летища, готвейки се за всяка своя малка или голяма победа - все на концертния подиум.

Зорница Иларионова е възпитаничка и дъщеря на известната българска педагожка Благородна Танева, както и уче-

ничка на големия цигулар и педагог Минчо Минчев. Пътят ѝ започва на петгодишна възраст в класа на майка ѝ: “Горда съм, че мога да уча при педагог като майка ми” - казва тя. Защото Благородна Танева е сред имената на български педагози, създали десетки лауреати и великолепни изпълнители, отличена с най-голямото българско отличие за педагогически постижения “Кристална лира” за 2007 г. От детска възраст Зорница помни няколко турнета във Франция и Германия, следват първите и награди в Провадия, “Петър Тошков”, Белград, “Млади виртуози” - София, Анталия и др. Тя е сред най-ярките млади таланти, на които Минчо Минчев избира да преподава.

Зорница Иларионова притежава нещо, което определяно я очертава като име сред младите български изпълнители - ярка индивидуалност и един много неин, открояващ се почерк на артистичното излъчване. Поразява интуитивно намираната дълбочина и спонтанност на виртуозната изява - например в музиката на Сарасате. Също така ярка и емоционално изпълнена е нейната интерпретация на творби от Моцарт - например на Концерт номер 3 и 4. Тя свири многократно и с различни водещи български оркестри Концерт за цигулка от Менделсон. В палитрата на нейния изпълнителски натюрел тем-

пераментът, емоционалната дълбочина и артистичната лекота и виртуозност сякаш се уравновесяват.

Като всеки устремен към успеха млад човек, Зорница Иларионова е мотивирана, но също и критична: “В България има талантливи и способни хора, но не знам доколко тук се помага те да се развият по най-добрия начин.” Попитах я как вижда развитието на своето изкуство: “Хубаво е, че в България има хора, които се занимават с младите таланти - като Минчо

Минчев. Хубаво е, че Светлин Русев идва да учи чрез изпълненията си младите музиканти, има и добри педагози. Това е много ценно за България и е залог за продължаването на традициите.”

Зорница е успяла да свири на подиумите на множество симфонични оркестри и под диригентството на Йордан Дафов, Емил Табаков и др. През 2009-а я очаква напрегнато всекидневие - подготовка за напълно нова програма и може би нови предизвикателства.

Даниела Андонова подготви Шопенова програма за творчески юбилей

АЛЕКСАНДЪР ТИНКОВ

Концерт, отбелязващ 30-годишната творческа дейност на една от изявените български пианистки - Даниела Андонова, се състоя на 20 февруари в камерна зала “България”. Тя е носителка на международни награди, доцент по пиано в НМА “Панчо Владигеров”, активно участваща в концертния живот у нас и в чужбина - Гърция, Белгия, Румъния и др.

Програмата беше посветена на Шопен по повод 160 години от смъртта на композитора. Бяха изпълнени Скерци 1 и 2, Балада 4, Полонез оп. 52 и Соната 3 си-минор. Избраните произведения обхващат едни от най-значителните жанрове в творчеството на Шопен, като представят неговия

ярък и многообхватен портрет. В тях пианистката показва своите големи емоционални и клавирични възможности.

Андонова демонстрира по категоричен начин най-добрите си страни като солистичен тип пианист - индивидуален творчески поглед към произведенията, пластична фраза, блясък и колорит в звука, богата нюансировка, особено в лиричните епизоди, драматичен подход в интерпретацията и усет за стил. Впечатляваше полифоничното слушане и пресъздаването на така характерния за славянската музика “подгласен мелодизъм”.

Всичко това в особено пречистен, граничещ по мащаб с оркестрова многотембровост звук, бе поднесено в кулминацията на концерта - Соната 3 си-минор.

„Musica Sacra” започва в катедралата „Св. Йосиф”

В рамките на фестивала “Musica Sacra” през март и април предстоят няколко музикални събития. На 1, 2 и 15 март от 19 ч. наши и гостуващи изпълнители ще представят западноевропейска музика от епохата на барока до романтизма в католическата катедрала “Св. Йосиф” в София (ул. “Княз Борис I” 146), научи ДУМА от посолството на Финландия в София. Фестивалът за духовна музика се провежда за втори път в страната, което е показателно за нарастването на интереса към движението за старинна музика в България.

В първия ден (1 март, неделя, 19 ч.) Мико Перкола - виола да гамба, и добре познатият на българската публика чембалист Аапо Хакинен (Финландия) ще изпълнят творби от Йохан Себастиан Бах, Антоан Форкоре (1672-1745) и Шарл Доле (1690-1755). Вторият концерт - с камерна музика от епохата на късния барок,

галантният стил и рококо, ще се състои на 2 март от 19 ч. В изпълнение на Димитър Маринкев - старинна траверсо флейта, Аапо Хакинен и Мико Перкола ще прозвучат трио сонати от Хендел, Мютел

(1728-1788), Й. С. Бах и неговия син Карл Филип Емануел Бах (1714-1788), както и Концерт за клавесин от Жан-Филип Рамо (1683-1764).

Почитателите на клавиричната музика ще имат възможността да чуят красивото и богато на тембри звучене на старинния хамерклавир на 15 март от 19 ч. Дуото Галина Драганова и Василий Илиевски ще изпълни музика за четири ръце от К.Ф.Е. Бах, Муцио Клементи, Стерндейл Беннет, Лудвиг Шунке, Игнац Мошелес и Феликс Менделсон на копия - дело на Михаел Валкер, на автентични инструменти от Антон Валтер (1793) и Йохан Фриц (1825).

Фестивалът се осъществява с подкрепата на Финландското посолство в България и Кауко Ямсен, посланик на Финландия, и със съдействието на католическата енория “Св. Йосиф” в София. За всички концерти входът е свободен.

Стойка Миланова ще свири във Варна в края на март

Стойка Миланова ще настрои своята брилянтен цигулка “Гуарнери дел Джезу” (от 1733 г.), за да изпълни на 27 март под диригентството на Станислав Ушев Цигулковия концерт в ре мажор на Лудвиг ван Бетовен, научи ДУМА от Любомир Кутин от Варненската опера.

Тя е родена в Пловдив. Първоначално учи при своя баща, цигуларя Трендафил Миланов, а впоследствие - в Държавната консерватория в Москва при Давид Ойстрах, един от най-великите цигулари на XX век. Нейният начин на изпълнение се отличава с изключителна прецизност и емоционалност. Изнасяла е концерти съвместно със своя учител Давид Ойстрах и Йехуди Менухин. Сред поредицата от международни награди най-впе-

чатляващите са златен медал от международния конкурс “Кралица Елизабет” в Брюксел (1967); първа награда и медал от конкурса “Карл Флеш” в Англия (1970); Гран при дьо диск “Шарл Крес” в Париж (1973); наградата за изкуство “Златният стрелец” в Рим (1979).

След години на активна концертна и педагогическа дейност по света, сега световно признатата музикантка окончателно се завърна в България, отдавайки енергията си на своите ученици и дарявайки публиката с незабравими мигове, благодарение на яркия си талант.

Във втората част на концерта ще бъде изпълнена Бетовеновата симфония номер 4 в си бемол мажор опус 60.

Млади актьори разказват „Истории от старата България“

Спектакъл по автентични фолклорни текстове ни припомня красотата и колорита на родния говор

Сцени от спектакъла
„Истории от старата България“

Винаги е важно какви ще бъдат първите стъпки в изкуството, защото те по един или друг начин бележат насоки и пътища в бъдещето. Може би затова е и толкова важно и интересно да се гледат дипломните спектакли на абсолювентите в театралната академия - винаги ще се видят не само нови лица, но и нови бъдещи таланти. Младите актьори от класа на проф. Пламен Марков се представят за един, повече от необичаен дипломен спектакъл на сцената на Учебния театър на НАТФИЗ, в който разказват смешни и тъжни „Истории от старата България“ и

въвеждат публиката в театрално пътуване из пределите на България, в което границите са очертани чрез диалектната на родната реч. Постановката е дело на проф. Иванка Бенчева и Калин Ангелов, музиката е на проф. Диляна Мичева и Асен Аврамов, а сценичната среда е създала Мира Каланова.

В представлението звучат текстове от границите на старата България - от Охрид и останалите македонски говори през чечкия и рупския говор, мизийските, балканските, западните, шопските, източните, странджанските диалекти до Банат и Бесара-

бия. Самите текстове - с притчов, приказен, магичен, лиричен или драматичен характер, с ироничен или присмехулен поглед към битово ситуираните случки - представят един многообразен и странен свят. В него разказвачът потъва в случката или пък коментира действието и образите, ентусиазиран и завладян от ролята си, отбелязва проф. Иванка Бенчева. В спектакъла е търсено обиграването и обживяването на диалекта, което се превръща в основно актьорско изразно средство и дава възможност както за многообразното, вълнуващо и емоционално

въздействие на текста, така и за създаването на специфичната атмосфера на истинност и органика.

Ина Добрева, Зорница Костова, Радина Кърджилова, Стефания Кочева, Атанас Найденов, Благой Бойчев, Виктор Атанасов, Ивайло Драгиев, Иван Калошев, Милко Йовчев, Момчил Мясищев, Ованес Торосян, Павлин Танев, Стефан Борисов, Цветомир Черкезов са актьорите, които пресъздават на сцената този неповторим образен и магически свят, в който са вплетени дух и фантазия, музика и реч, въображение и просветление. Чрез

диалектния изговор се озоваваме в друг, някак си по-самобитен свят, в който човек се опитва да си обясни смисъла на собственото си съществуване, озадачен от живота, природните стихии, сътворението, смъртта, околните и дори от самия себе си, изумен и стъписан пред тайните на битието и очарован от красотата на света. С наивна простота, непосредствено, импулсивно и искрено актьорите създават неповторим сценичен образ, автентичен, достоверен и колоритен, добавя режисьорката на „Истории от старата България“. Определено с този спектакъл младите актьори правят една сериозна и перспективна крачка в сценичното изкуство.

ПРЕМИЕРИ

Как да се научим да кормуваме - обясняват в театър „София“

Най-новата премиера на Драматичен театър „София“ е пиесата на Пола Вогъл „Как се научих да кормувам“, която се представя за първи път у нас. Постановката е на Николай Поляков, сценографията е на Красимир Вълканов, костюмите на Мария Диманова, а музиката е написал Румен Цонев. „Как се научих да кормувам“ от Пола Вогъл има пет награди за най-добра пиеса през 1997 г. и награда „Пулицър“ през 1998 г. Това е любовна история, която на места е доста смешна, защото Пола Вогъл вярва в хумора. Хуморът, според нея, е стратегия на оцеляването. Затова с такова любопитство тя се разхожда с усмивка и в най-забранените

територии. Затова при нея и най-трудните теми са възможни. „Хуморът е вид прелъстяване - щом публиката се смее, тя е съчастник“, убедена е Пола Вогъл и ни повежда из лабиринтите на история за гняв и опрощение, състрадание и катарзис, за движението напред и за спомена, който понякога тежи, но понякога и помага. Впечатляващата палитра от хумор и смели наблюдения за човешката природа, за любовта, която получаваме от хората, които ни нараняват, пресъздават актьорите Елен Колева, Ириней Константинов, Пламен Манасиев, Десислава Чутуркова, Десислава Малчева.

Елен Колева и Ириней Константинов
пред изпитанията на кормуването

РОЛИ

Валентин Танев играе в „Слуга на двама господари“

Комичната маска на Панталоне от италианската комедия дел арте е образът на бащата, който винаги се забърква в сложни и смешни неразбории и недоразумения, свързани с любовта на двама млади. Панталоне, бащата на красивата Клариче, влюбена в младия Силвио, е новата роля на Валентин

Валентин Танев в Панталоне в новата постановка на
„Слуга на двама господари“ в Народния театър

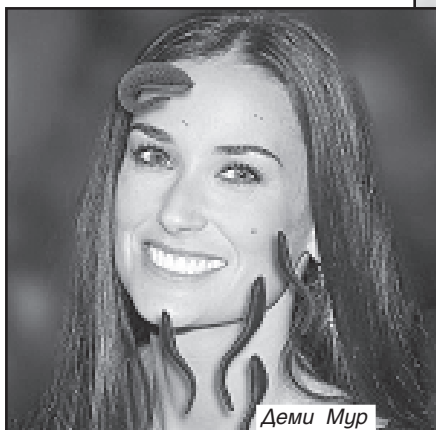
Танев в пиесата на Карло Голдони „Слуга на двама господари“, която поставя режисьорът Димитър Бозаков в Народния театър. Актьорът играе своя Панталоне, едновременно спазвайки очертанията на образа-маска, така както се е наложил във времето, и разширявайки го по линия на по-съвременно звучене и яркост на детайла.

Комедията, написана преди повече от 250 години, не слиза от сцените на света и е едно от най-често поставяните произведения на майстора на венецианската комедия Карло Голдони. През 1906 г. Йозеф Шмаха прави своя дебют като артистичен директор на Народния театър именно със „Слуга на

двама господари“. Сега с пиесата, която е низ от драматични обрати, задължително с комичен оттенък, са се заели актьорите Валентин Танев, Илиана Коджабашева, Красимир Дюков, Иван Юруков, Мария Сапунджиева, Петър Попйорданов, Карла Рахал, Юлиан Рачков, Пламен Пеев, Сава Драгунчев и Христо Терзиев. Динамично, напрегнато действие приковава вниманието на зрителя с неочаквани обрати и перипетии, с тайнствени преобличания и изненадващи открития, с лирични любовни сцени и буфонадни недоразумения.

Страница на СВЕТЛАНА ПАНЧЕВА

Деми Мур поддържа външния си вид с лечение с пиявици, което било по думите ѝ част от естетическа терапия, с която се захванала в Австрия. "Започнах с една пиявица на пъпа и постепенно поставях още на други места по тялото си. Но това не бяха обикновените блатни пиявици, а

Деми Мур

специално тренирани медицински... Сега се чувствам в суперформа", разказва американската кино звезда, която твърди, че те изсмуквали отровите от организма, с което се получавала пълна дезинтоксикация на кръвта... Така изглежда съвременната функция на

хирудотерапията

(от латински hirudina "пиявица") - лечението с пиявици, известно векове преди Христа. Древноегипетски лекари били

Възход и падение на лечението с пиявици

Над 30 века „живото лекарство“ е в арсенала на докторите, а в наше време - и на козметичните асове

АИДА ОВАНЕС

на мнение, че медицинските пиявици могат да лекуват всичко. За този вид лечение е отделено място и в Библията и Корана, Хипократ, Гален и Авицена също описват случките, при които пиявиците успешно облекчавали страданията на болните им. Пият само лошата кръв от болните места, твърдели древните лечители. Добрите лечители знаели, че за различни болести пиявиците се поставят на различни места по тялото - например при варикоза се поставяли в областта на кръста, над слабините, чернодробната зона (дясното подребрие).

Хирудотерапията намирала широко приложение и при подагратата. Например Юлий II, който страдал от артрит и подагра, бил лекуван с мляко и пиявици...

В края на XVII и първата половина на XIX век лекарите толкова се увлекли, че започнали да използват тази терапия при всякакви оплаквания и дори поставяли по 200 пиявици на един сеанс. Вероятно това безконтролно използване на пиявиците (както се случи в наше време с антибиотиките) постепенно дискредитирало хирудотерапията и в началото на XX в. много лекари се отказали от нея.

На науката са известни повече от 400 вида пиявици, но лечебни свойства има само един вид - Hirudo medicinalis. В наше време той е признат за изчезващ и е записан в Червената книга. В слюнката

на лечебните пиявици, освен хирудин (ензим, забавящ кръвосъсирването, с изразено обезболяващо и противовъзпалително действие), има и множество други компоненти с лечебни свойства. Пиявиците за медицински цели се развъждат по специална технология.

У нас, водоемът Сюлюк гьол (езерото на охлювите), край чернооченското село Бели вир, е обитаван от медицински пиявици, за които се вярва, че лекуват различни болести. Според местните хора тукашните пиявици са най-лекови през май-юни - "след цъфтежа на тиквите". Имало дори опити животинките да бъдат завъдени в други водоеми, но те претърпели неуспех.

Как лекуват

пиявиците? След като впръска секретта си в кръвта на човека, пиявицата намалява скоростта и налягането на кръвотока, както и времето на кръвосъсирване. Кръвозагубата по време на сеанса е не повече от 15 мл. Отделянето на кръв и лимфен секрет от раничката понякога може да продължи до едно денонощие след сеанса, но това не е опасно и не изисква никакви специални мерки за спирането му. Неголямата загуба на кръв и лимфа намалява отоците и включва в действие имунните процеси в организма. Пиявиците сами "прекръват работата си" и като се насмучат с достатъчно кръв, падат от мястото на захапване. След като се

нахрани, пиявицата може да живее 1,5 години без храна.

Пиявиците действат върху човешкия организъм чрез слюнния секрет по три основни начина: върху имунитета и патогенната микрофлора, като оказват противовъзпалително, бактериостатично и имуностимулиращо действие; чрез група ферменти, въздействащи върху стените на кръвоносните съдове и притежаващи антиатеросклеротично и антиисхемично действие; оказва влияние върху кръвния и лимфен приток и по този начин има изразено хипотензивно и лимфогонно действие.

Приложение в козметологията

Според съвременни дерматолози хирудотерапията може да се прилага при целулит и за подмладяване на кожата (тя става мека и еластична); за профилактика на оксидативния стрес (повреждане на клетката в процеса на окисление). Но специалистите предупреждават, че дори след 10-ия сеанс бръчките няма да се изгладят напълно и целулитът няма да изчезне. В борбата с

"портокаловата кожа" хирудолечението има ефект, ако е съчетано с нискокалорийна диета, масаж и апаратни методи.

„За“ и „Против“

Има данни, че хирудотерапията дава добри резултати при псориазис, невродермит, фурункулоза, екзема, но в комплекс с традиционните методи за лечение.

ПЛЮС

Германски медицинци сложили край на половинвековния мързел на пиявиците и ги впрегнали в нови проучвания. Неприятните животинки се оказали отлично средство за облекчаване на хронични болки в ставите. Опитите са извършени върху две групи пациенти с остеоартрит. Едните са лекувани с модерни болкоуспокояващи хапчета, на другите им лепели кръвопийците по крайниците. Терапевтичен сеанс на коляно трае например 80 минути, а целият курс на лечение - 28 дни. При първата група пациенти имало слабо подобрение след 4-те седмични лечения, а при втората - болките почти изчезнали. "Слузта на пиявиците съдържа вещества, които

притъпяват чувствителността на нервите и болката отшумява", обяснява д-р Густав Добос, ръководител на експеримента.

МИНУС

Проблемите с гръбначния стълб е по-добре да се решават с други методи, категоричен е д-р Игор Борщенко, неврохирург от руския Център по вертебрология и ортопедия на клиниката "Ортоспайн". Той обяснява - механизмът на действие на лечението с пиявици при остеохондроза се основава на рефлекторното въздействие и намаляване на мускулния спазъм. "Същите ефекти могат да се получат и с по-съвременни методи, например, лечебни блокади, медикаменти, иглорефлексотерапия. Хирудотерапията за лечение на дискова херния, остеохондроза и други заболявания на гръбначния стълб могат да се смятат за архаизъм", смята той.

Хирудотерапията е опасна при болестите на сърцето и кръвоносните съдове, категоричен е друг руски специалист - кардиологът д-р Антон Родионов. Той обяснява, че способността на пиявиците и по-точно на хирудина - веществото, което те отделят в кръвта, да намалява способността на кръвта да се съсирва, е известна от повече от

Буркан за пиявици

30 века. Макар до средата на XIX век това лечение да е било един от основните методи в арсенала на лекарите, вече се знае, че при пиявиците не е възможна точна дозировка, което може да доведе дори до опасни последици.

Миомата се разтваря? Хирудотерапията наистина има разтварящ ефект, но не и ако се използва като самостоятелен метод при лечението на миома, категорична е д-р Ирина Долженко, акушер-гинеколог, старши научен сътрудник от Центъра за акушерство и гинекология РАМН.

ПРОТИВОПОКАЗАНИЯ

Лечението с пиявици е напълно противопоказно при:

- заболявания на кръвта, в това число заболявания с повишен кръвоток - хемофилия;
- склонност към алергии;
- състояние на психическа превъзбуда;
- физическо изтощение;
- онкологични заболявания;
- бременност.
- ✓ Не се препоръчва използването на пиявици при деца.
- ✓ По време на процедурите трябва да се бори много внимателно поради опасността от инфектиране на раните.

Бал по време на чума?!

Изграждането на плавателен канал между Русе и Варна е логично продължение на Трансевропейски коридор № 7

Проф. инж.
КРЪСТЮ СТОИЛОВ

Първият железен път на територията на България е този, свързващ Русе с Варна. Неговото икономическо и стратегическо значение е добре известно. На 8 февруари 1876 г. Таяр бей - управител на Дунавското османско паракходство, публично защитава становището пристанище Варна да се изгради във Варненското езеро, а не в залива на Черно море. Основното предназначение на това пристанище той вижда в осигуряване

транзита на товари

пристигащи по Дунав от Централна Европа и от Черноморския басейн и свързаните с него морета, за дунавските и съседните им европейски държави.

След 1972-а до 1981 г. бяха проведени проучвания и разработен проект за прокаране на плавателен канал под наименованието "Аспарухов вал-680" с дължина 176 км. По проектносметна документация за него бяха нужни около 200 милиона лева по тогавашния курс (лев=долар). Проектът бе докладван и получи одобрението на най-високостепенни и отговорни институции тогава в страната, в т.ч. пред Политбюро на ЦК на БКП.

Проектът предвиждаше заустяването на канала да стане около устието на р. Лом край Русе. Чрез корабоподемник се предвиждаше той да премине на различна, по-висока от началната, кота. На тази надморска височина каналът трябваше да пресича Добруджанското плато и чрез втори корабоподемник да се свърже с Белославското езеро. В него трябваше да се изградят поетапно, в зависимост от нуждите, необходимите пристанищни съоръжения. Основното достойнство на проекта е, че коритото на канала в участъка между двата корабоподемника се предвиждаше да бъде на относително постоянна кота, което щеше да осигури бърз превоз на товари, като се избягват множеството шлюзове и свързаните с тяхното използване водоподемни съоръжения. Подробностите и детайлите са отразени в многотомен проект, разработен от дирекция "Вътрешноводни пътища" при Министерството на транспорта и съхраняван там.

Другият вариант предвиждаше трасето на плавателния канал Русе-Варна да минава по долината на р. Черни Лом и след като пресече платото северно от Търговище и южно от Шумен, да продължи по долината на

Един от проектите за изграждането на канал между Варна и Русе. Според авторите му неговата реализация би осигурила напояването на 6,5 млн. дека земеделска земя в Лудогорието. Проектът би съкратил и пътя на товарите от порт Caug го Роттергам с 2000 мили

р. Голяма Камчия, а при Гроздова да се отклони на север по долината на Провадийска река, за да се заусти в Белославското езеро. Проектантите предвиждаха неговата дължина да е 192 км, а множеството шлюзове трябваше да акумулират водите на споменатите реки.

По всеки от двата варианта съществува възможност да се прехвърлят през Източна Стара планина дунавски води за

поливане на земеделски земи

в източната част от Горнотракийската низина. Това е мащабен замисъл, реализацията на който би осигурила висока продуктивност на всички отрасли в земеделието от тази истинска житница за страната.

Докладван бе и проект за плавателен канал, свързващ р. Дунав при с. Малък Преславец, на 129 км източно от Русе, с Белославското езеро. Неговата предвиждана дължина бе 156 км, а разработването на идеята бе на Министерството на земеделието.

По проектите тогава се предвиждаше годишно да се превозват над 20 млн. т товари, от които 2,8 млн. т - транзитни. За изграждането на плавателния канал бяха осигурени необходимите финансови средства от държавния бюджет.

Трансевропейският коридор № 7, който е най-дългият на континента, датира от 25 септември 1992 г. Според замисъла му плавателният канал свързва р. Рейн с р. Майн, а последната - с р. Дунав. Дължината на участъка от плавателния канал, свързващ Дунав с Майн, е приблизително равна на тази, която би могла да свързва Дунав при Русе с Черно море

или по-точно с Белославското езеро при Варна. Теренните условия в двата участъка - на немска и българска територия, са аналогични по природни дадености. Немците са свързали Майн в най-горното му течение с малък левобрежен приток на Дунав при Регенсбург. А преди това плавателният канал минава край градовете Бамберг и Нюрнберг, за да бъде свързан през Майн край Франкфурт с Рейн. Така немците са осигурили придвижването на плавателни съдове от устието на Рейн до устието на Дунав.

От 1876 г. досега българската страна не прави постъпки за изграждане на участъка, сега вече част от коридор № 7, между Русе и Варна. А той би съкратил дължината на водния път с 500 км, избягвайки разстоянието до устието на Дунав и оттам по море - до Варна. Причини и оправдания винаги се намират!

Поставянето на проблема на вниманието на Европейската комисия ще породи интереса на крайдунавските и съседните им държави. Пристигането на товарите по Дунав до Варна две денонощия по-рано е

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗГОДНО

и те не биха се лишили от тази възможност, която България - вече член на ЕС, може да им предостави. Огромна би била и ползата за страната ни - Варна ще се превърне в тържище за стоките на половин Европа, която изпитва затруднения от недостига на морски пристанища на собствена територия.

Кога и дали във Варна ще достигне тръба с нефт и/или газ, е уравнение с много неизвестни. Но в

морската ни столица да пристигат товари по воден път - най-евтиният, е възможност, която зависи единствено от българската държава. Лансирайки я аргументирано и осъществявайки я, тя би се показала в нова светлина пред европейските си партньори. Министерството на транспорта следва незабавно да пристъпи към актуализиране на проекта за плавателен канал Русе-Варна и да започне изграждането на основните съоръжения по него. Това е истинският

печеливш инфраструктурен проект

за страната, а не само изграждането на пътни магистрала и мостове над р. Дунав.

Готовност да подкрепят дейността по актуализиране на проекта имат редица експерти и специалисти, които са участвали в досегашните разработки на планове за изграждане на плавателен канал Русе-Варна. В подкрепа на ентусиазма са благоприятните природни дадености. Останалото е в ръцете на управляващите и по-конкретно - на Министерството на транспорта. Някога проектът бе съгласуван с редица национални ведомства и международни институции. Днес това също е възможно. А фирми - наши и чужди, с капитал за изграждане на канала, дал Бог, при осигурен финансов ресурс.

Предложението за възраждане на идеята за изграждане на плавателен канал между Русе и Варна не е желание за "бал по време на чума", а възможност за България и Европа. Възможност, която не обяснимо защо е в забвение от десетилетия.

ТОЧКАТА НАД И-ТО

Втора чане в лицата, не в квотите

ИВО АТАНАСОВ

Макар да дрънкаше откъм квоти и критерии, преди две години евролистата на БСП получи непознат от десетилетия малък брой бюлетини. Навярно защото избирателят не се интересуваше от квоти, а ние - от най-важния критерий. Бяхме записали какви ли не изисквания към кандидатите, но не и онова, с което трябваше да започнем - избираемост. Пленумът дори утвърди листата явно и ан блок. Ако беше допуснато тайно гласуване, щеше да се види, че някои кандидати за Брюксел нямат подбаваща подкрепа във Висшия съвет, камо ли в обществото. И това щеше да бъде сигнал листата да се пренареди.

След загубата лидерът Станишев многократно отбеляза, прави го и до днес, че не успяхме да мобилизираме достатъчно партията. Но за една листа, съставяна възможно най-централизирано, каквато е европейската, отговорността едва ли трябва да се търси в покрайнините. Бях сред онези, които неуспешно се опитвахме да внушим, че за избори, към които интересът е най-малък, начело на списъка ни трябва да е знаково за партията име. В България има 265 общини. Ако допуснем, че във всяка от тях която и да е от емблематичните ни фигури има средно по двадесет лични привърженици, извън тези на БСП, това прави 5300 гласа повече, което беше достатъчно да спечелим изборите.

Тогава обаче господстваше друго виждане. Точно преди две години Юрий Асланов даваше изявления, а може би и съвети, че симпатизантите на БСП много рядко имат мнение за отделни личности, те по-скоро оценяват политиката като цяло. Огромната маса гласоподаватели на партията не се вторачва в имена и затова въпросът кой да води червената листа и кой на кое място да бъде няма да повлияе на подкрепата за БСП. Това не се било случвало, нямало и да се случи.

В отделни, но все по-стесняващи се, зони в БСП тази нагласа може още да е жива. Но да разчитаме на нея в стремежа си към победа означава да сме не просто наивни, а безотговорни. При неизбежните негативи, натрупани в четиригодишното участие в управлението, инстинктът за самосъхранение на партията може да отведе до урните само най-верните ни избиратели. С тях обаче няма как да спечелим. Трябва да привлечем и част от гражданите, които нямат постоянни политически ориентации, но винаги наклонят везната в една или друга посока. Не можем да сърфирим върху червена вълна, приливът сега помага на други. Следователно резервът ни е в онези избиратели с непостоянни симпатии, които не се носят по течението, а се вторачват в имената.

На прага сме на новите евроизбори. Вече уточняваме принципи, формулираме критерии, пресмятаме квоти, търсим баланс. Това е полезно, дори няма как да го прескочим, но може да се окаже безсмислено. Ако отново забравим, че в политиката се участва с избор, а не с назначение. Че листата трябва да отговаря на въпроса с кого ще победим, а не кого да уредим. Че в челото й следва да засияе име, което се идентифицира достатъчно категорично с БСП.

Тези редове истински биха озадачили неизкушения и незапознатия. Та БСП, ако няма популярни, обичани и избираеми политици, кой друг ги има? Какъв е проблемът да се състави силна листа, която не само да се представи достойно, но и да спечели изборите?

Щом като преди две години резултатът ни беше толкова незадоволителен, проблем със сигурност има. Само че остана непознат и невидян. Затрупан под критериите, принципите и балансите. И под колективната оставка на цялото ръководство, по-късно вкупом преизбрано. Не сме лишени от възможността и сега да оберем горчивите му плодове. Ако отново се вторачим в квотите, а не в лицата.

Други текстове от автора в:
www.ivoatanasov.info

Обновление в полицията

МВР строи нови сгради и подменя техниката с по-модерна

ВАСИЛ ПОПОВ

Първа копка за строеж на сграда на ново полицейско управление в Благоевград като новогодишен подарък от ръководството на МВР направи министър Михаил Миков в началото на т.г. Нови сгради ще получат две столични РПУ-та, две главни дирекции и някои полицейски служби. Премиерът Сергей Станишев и министър Миков направиха първа копка на строежа на нова сграда на столичното Трето РПУ. През последните 20 години не е построена дори една стая за полицията в двойно порасналата като брой на населението столица. В края на февруари церемониите за "първа копка" вече са само спомен,

строежите растат с пълна пара

Главните дирекции "Досъдебно производство" и "Криминална полиция" ще работят в най-модерната сграда за полицейски нужди в Югоизточна Европа, събщи наскоро пресцентърът на МВР. Министър Михаил Миков, генералният комисар на МВР Павлин Димитров и директорът на Главна дирекция "Криминална полиция" старши комисар Калин Георгиев направиха проверка за хода на строителните работи на

довършването ѝ ще бъде с 40 на сто по-евтино от строежа на изцяло нова. До края на 2009 г. от "Главболгарстрой" обещава да завършат и втория етап от обновяването на сградата с 215 помещения, в която ще работят криминалистите.

Цялата строителна програма е финансирана с 20 млн. лв. от бюджетния излишък, предназначени за решаването на натрупваните с години проблеми със сградния фонд в МВР. Общата разгърната площ на проекта е 25 хил. кв.м, като в бъдеще и при допълнително финансиране в новата сграда ще може да се премести и дирекция "Международно полицейско сътрудничество" с бюрата за връзка с Интерпол, Европол и CIRENE.

Това ще бъде една от най-модерните сгради с полицейско предназначение в Югоизточна Европа, каза министър Миков. Според него така се решават не само битовите проблеми на МВР, но и се повишава ефективно взаимодействие между различните структури в системата.

Започна строежът и на новата сграда на Второ РПУ в София. Дни след първата копка министър Миков, генерален комисар Павлин Димитров и директорът на СДВР Николай Янев дадоха

Премиерът Сергей Станишев и министър Михаил Миков дадоха старт на 9 февруари на строежа на нова сграда на столичното Трето РПУ

"Обект 314". В момента там се излива втората плоча на новата сграда, в която ще бъде настанено досъдебното производство. Тя ще е готова до края на юли и в нея ще има 65 работни помещения за 120 разследващи полицаи, както и арест по европейски изисквания.

Вторият етап включва укрепване на старата сграда, чието строителство е замразено преди двайсет години поради липса на средства. Според специалистите въпреки нуждата от изграждането на противосейсмична конструкция, каквито са съвременните изисквания, и промяна на вътрешното разпределение на сградата,

старта на още един мащабен проект. Новата сграда ще струва 5,2 млн. лв., осигурени от капиталовите разходи на МВР, и трябва да бъде завършена за 14 месеца, но фирмата изпълнител обещава да се справи до юли т.г. Второ РПУ се грижи за реда и сигурността в трите големи столични квартала "Сердика", "Надежда" и "Нови Искър" с около 180 хил. души население. В управлението работят 400 служители, а на територията му попадат големи инфраструктурни и търговски обекти, което усложнява криминогенната обстановка.

Новите сгради на полицейските управления в Со-

Строителството на ново РПУ в кв. "Стумско" на Благоевград върви с пълна сила. Първата копка беше направена на 9 януари т.г.

фия не са просто инвестиция в подобряването на битата на полицейските служители, каза Миков. Това е дължимата на гражданите

по-добра услуга в областта на сигурността

Министърът призова и полицаите да разглеждат по този начин придобивките, защото тяхната работа се отчита пред обществото.

МВР е взело решение да насочи средствата, отпуснати от бюджетния излишък, в строителството на нови полицейски управления, защото е необяснимо как в продължение на двайсет години при непрекъснатото разрастване на столичния град за полицията не е осигурена дори една стая в повечето. Подобряването на материалната база е приоритет на ръководството на МВР и освен в София, строежи ще започнат още в Стара Загора и Варна.

Премиерът Сергей Станишев не случайно удари първата копка за новото Трето РПУ. Така едно обещание, дадено преди шест месеца и поето като личен ангажимент от министър-председателя, вече е на път да се реализира. Обновлението и разширяването на сградата е и

изпълнение на един от основните приоритети на ръководството на МВР - осигуряване на по-добри материално-технически условия за работа на полицейските служители.

В Трето РПУ работят 370 служители, които се грижат за опазване на реда и сигурността в районите "Възраждане", "Красна поляна" и "Илинден" с постоянно регистрирано население 188 хил. души. Сградите, в които сега се помещава Трето РПУ, са строени през 50-те години на миналия век, а като полицейски се използват от 1958 г.

Инвестицията за новата сграда възлиза на 5,2 млн. лв. целеви средства на МВР, които са отпуснати с постановление на МС в края на 2008 г. от бюджетния излишък. Срокът за изпълнение е 14 месеца, но фирмата изпълнител и тук обещава да се справи до юли т.г.

На територията на Трето РПУ са разположени много държавни учреждения, административни сгради, предприятия, големи търговски центрове и пазари. Големите потоци от хора привличат криминалния контингент, както и организирани престъпни групи. Обстановката в района е постоянно сложна и динамична. Най-честите престъпления са

кражби от домове и офиси, посегателства върху МПС и противозаконното им отнемане, джебчийски кражби, сериозен ръст имат телефонните измами.

През м.г. бяха открити нови сгради на РПУ-та в Хасково и в Пловдив, още една в Пловдив е пред финал. Към сегашния момент новото РПУ в Благоевград е на ниво трета плоча, а строителите са амбицирани да завършат обекта до лятото. Със средства по проекта "Красива България" е ремонтирано РПУ - Димитровград.

Наред с това се изпълняват проектите за подмяна на автомобилния парк на МВР. За първи път от 30 години насам столичните полицаи ще получат нови автобуси, които ще заменят старите "Чавдар"-и. 200 нови патрулни автомобили "Ситроен" за граничните служби и РПУ-та по зелената външна граница на ЕС, за която се грижи България, вече са раздадени. Предстоят доставки по договорите за

високопроходими автомобили

"Нива", патрулни "Шкода" и бусове "Фолксваген", с които оперативните групи, оборудвани с модерна техника, да стигат до всяко място-престъпление.

На този фон изглежда логичен въпросът дали иде ред да бъде построена нова сграда и за главната полицейска централа, а тази до Лъвов мост в столицата да стане музей на полицията. Там може да се възстанови кабинетът на най-известния български полицаи Гешев, да се отворят мрачните подземия, където са изчезвали без съд и присъда най-светли български умове като Гео Милев, Йосиф Хербст... А защо не и атракция за богати туристи - преспиване за една нощ върху дървения нар в ареста, окован с пранги. Срещу добро заплащане, разбира се.

Справка

40 млн. лв. от бюджетния излишък за 2008 г., предоставени на МВР, се разпределят така:

- 5 200 000 лв. - за строежа на новата сграда на Второ РПУ в София;
- 5 200 000 лв. - за строежа на новата сграда на Трето РПУ в София;
- 20 000 000 лв. - за строежа на новата сграда на Главна дирекция "Досъдебно производство" и за реновиране и довършване на стария строеж на обект 314, където ще се настани Главна дирекция "Криминална полиция".

Останалото е за саниране на пет сгради на други районни управления в София - Първо, Четвърто, Пето, Шесто и Осмо, както и за покупка на компютри и друга офис техника. Предстои започване на строеж на ново РПУ в Стара Загора, чакане на общината да гласува решение за даване на терена. Във Варна тече конкурс за фирма изпълнител за строежа на ново РПУ.

Преди 10-ина дни видяхме последните изблици на студентско недоволство - сдружението СРОКСОС обяви, че младите хора щели да участват в поредния протест пред парламента срещу източването на ДДС и мафиотското крадене на пари от държавата. Националното представителство на студентските съвети (НПСС) пък отново би контра и повтори, че студентството не участва в такива акции, пораждащи подозрения за политически мотиви.

Употребяването на младите хора за "странични" цели у нас не е новост в последните 15-ина години, затова по-интересно е да обрнем поглед към онези "професионални" за тях искания, които бяха оповестени от НПСС в София, Русе, Варна. Първото място сред тях разбираемо държат исканията

да се спрат реституциите

в Студентския град и на други академични територии, да се ремонтират старите общежития и да се построят нови. Просто защото след убийството на студента темата стана хит и за тях, и за държавните институции, превръщайки се в почти конюнктурен и кампанийен проблем. Дори тези, които измислиха и направиха порочния начин на реституция, смешно скокнаха да подкрепят искането срещу реституциите. След промените в Закона за устройството на територията въпросът получи поне нормативна основа да бъде решен. Не стои така обаче темата за обособяването на градчето в студентски кампус, ако се съди по замисления нов устройствен план на района, в който университетските територии са буквално смазани от бъдещо ново строителство. В страната нещата изглеждат още по-безнадеждно. Виждаме, че дори министерство - военното, се зае да търгува с терени, предвидливо подготвени за това чрез прехвърляне на собствеността от публична в частна държавна. И излезе, че ако държавният Пловдивски университет иска да построи общежитие на държавна земя, трябва да я купи за 1 млн. лв. от държавното министерство. Т.е. държавата да купи земя сама от себе си! И понеже министър Николай Цонев обяви държавната земя на търг, взе да има ли шанс да спечели. Абсурдният казус показва само, че човек може да е министър, без да му е ясно що е то държава.

Интересни са останалите искания на студентите: да им се даде възможност те сами да си избират преподавателите, задължителните студентски стажове да се плащат от хазната или от фирми, бюджетът да поеме издръжката на социалнослабите студенти, стипендиите да зависят поравно от успеха и от социалния статус, да се направи нов закон за научните степени и звания за по-лесно научно израстване. Всичко това, разбира се, е правилно и необходимо. Но се свежда като че ли единствено до

формулата „Дайте ни!“

В тази студентска програма някак липсва осмислянето на обучението и на проблемите в него.

Преди години студентите в редовна форма на обучение нямаха право да работят по време на следването си. Днес почти всички работят и учат едновременно. Невинаги това е продиктувано от необходимостта да се издържат, по-скоро е, защото "всички правят така" и няма какво да се губи време. В специалност като журналистиката например тази практика е поголовна, редакциите са пълни със студенти редовно обучение. Посещаването на лекции е последна грижа, а опитите на някои универ-

Диплома и/или знания?

Размисли около исканията на студентите в зимата на тяхното недоволство

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

ситети да върнат заверяването на семестъра се приемат едва ли не като посегателство върху демокрацията. В повечето развити страни студентите прекарват в университета си по 10-12 часа на ден и възприемат това нормално, защото са отишли там да получат знания. Нашите в голямата си част отиват да получат дипломи. Това, разбира се, е свързано и с качеството на самото преподаване, и с отношението на обществото към образоваността. В последните години у нас наличието на знания не е непременно необходимо условие за уреждането на добра и висо-

ко платена работа.

Какво означава студентите сами да избират преподавателите си в реалните условия на българското висше образование? Такова искане все пак може да се приеме като желание за качествено образование. Но за това първо е необходимо по един и същи предмет

да има поне двама лектори

Ако единият чете лекции като преди 30 години, ще може да бъде предпочетен другият, който преподава модерно и е атрактивен. На много места ли ги има? Особено като знаем, че броят на

студентите за две десетилетия нарасна двойно, а преподавателите намалеха и застаряха застрашително. Първо, поради ниските заплати малко млади хора избираха досега академичното поприще, второ - тези, които го избраха, невинаги са годни да преподават качествено. И трето - трудно се събират двама "предметници" в една специалност, понеже професорите и доцентите масово четат лекции като хонорувани лектори в няколко вуза. Няма нужда от проучване, за да е ясно, че при такива практика качеството на обучението спада. Но я се опитайте да закриете някое от многото вузовски звена, които съществуват благодарение на приходящи от другаде преподаватели или на пенсионирани лектори! Студентските протести не ви мърдат. Което пак показва едно - целта е да се получи диплома, ако може по-лесно, а не качествени знания. От години всички говорят за това, но нищо не се случва. Ако "цампването" в няколко вуза наистина е заради ниските заплати, то би трябвало да намалее сега, когато доходите на преподавателите почти навсякъде се увеличиха съществено. Но не е намалело. Нито пък ректорите спират да искат въвеждане на

платено обучение и за бакалаври

(какво ли мислят студентите за равния достъп до обучение?). Ако самите студенти бяха поискали да се спре преподавателският туризъм, може би по-лесно щеше да започне решаването на въпроса за раздулата се университетска мрежа. Едва напоследък няколко университета закриха колежи в структурата си. Друга тема е защо тъй лакомо и постоянно се роят искания за още нови вузовски звена, особено частни, на фона на намаляващите потенциални студенти и продължаващо-

то застаряване на преподавателите. Май че от такива структурки се печели добре.

Качественото обучение е тясно свързано и с подбора на студентите. Екипът на министър Даниел Вълчев отвори входа на висшите училища практически за всички желаещи, местата за прием вече са повече от кандидатите, а ще продължат да се увеличават с още 10-ина хиляди годишно. Това се обосновава с възможността за широк избор пред кандидатите и уж за конкуренцията между вузовете. Няма лошо България да увеличава висшистите на глава от населението, но просто населението все повече го няма. Затова тази система намалява до минус безкрайност възможността за подбор на млади хора, излизайки от средното училище с качествени знания (за жалост "продуктът" на масовите гимназии често не е "годен за логаритмуване"). И предопределя в известна степен "продукта" на изхода на университетите. Широко отворените за прием врати на вузовете нямаше да водят до негативни последици, ако имаше

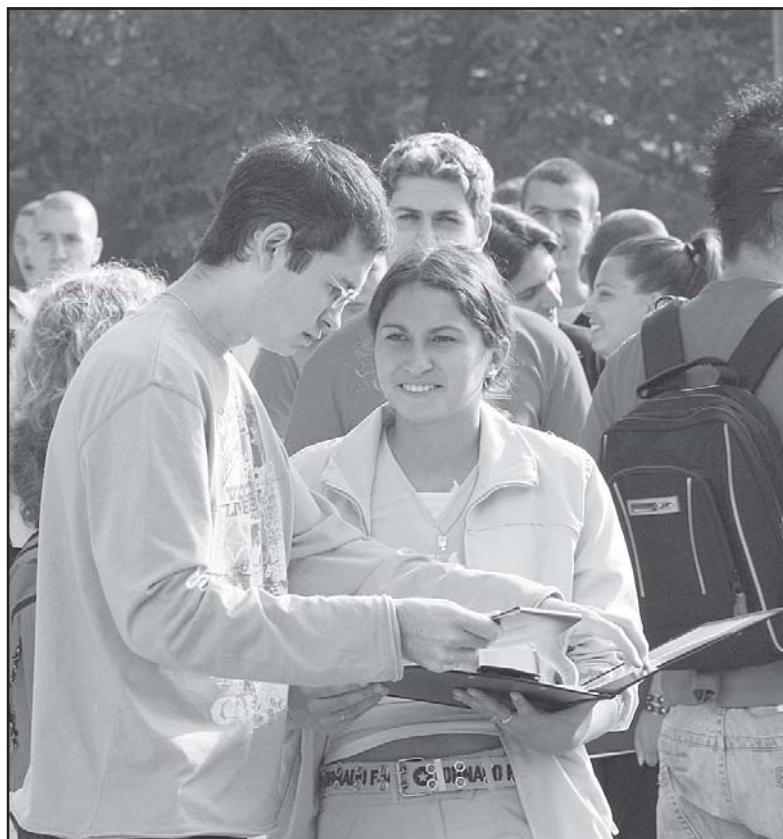
„отсяване“ на студентите

по време на самото следване. Такова обаче няма по простата причина, че висшите училища получават субсидия от държавата на бройка студенти и нямат никаква полза да отстраняват когото и да било от неспособните за висше знание младежи. По този начин формулата на финансирането работи срещу качеството. Резултатът е, че изходът на вузовете изплюва "в живота" немалко дипломирани висшисти, които трудно може да бъдат наречени специалисти. По този начин се демотивират и онези студенти, които се изявяват над средното ниво. А все още сме много далеч от връзката на финансирането на вузовете с качеството на специалистите, които произвеждат. Затова не знам дали идеята на студентите стипендиите да включват поравно елементите "успех" и "бедност" работи в правилната посока.

В самото обучение съществен елемент би трябвало да са кредитите - точките, които студентите получават за изслушани лекции, за участие в упражнения, библиотечни занимания и пр. Докато темата бе модерна преди няколко години, за нея много се говореше. Сетне повечето вузове въведоха някакви свои системи на кредитите по калъпа на постановления брой кредити за всяка година и степен - те една с друга не се връзват и точките, получени в различните университети, не са сравними. Да не говорим за бакалавърските и магистърските програми, които продължават да не се отличават съществено. Нито пък двете степени имат съществено значение на пазара на труда. Затова

доста екзотично звучат

идеите, че студентите трябва да са мобилни, да се местят от един вуз в друг, да слушат по своя преценка различни курсове в различни университети. Много, много далеч сме от такава практика, която съществува по света. Много малко са студентите у нас, търсещи осъзнато разширено ново знание, което ще бъде полезно в реализацията им по-нататък. Най-много някой да придружи на лекция гаджето си в друг университет. Или да се насочи "мобилно" към вузовете в други държави. Впрочем реализацията у нас на завършилите студенти от различните висши училища и специалности продължава да бъде тера инкогнита за държавата и за самите вузове, понеже те все не могат да измислят как да я проследят.

Кандидатстудентските вълнения наблизават

Галапагос на лов за чудеса

Синята птица съществува в „Лабораторията на Дарвин“

Архипелагът Галапагос е рай не само за биолозите. Групата от 20 вулканични острова, разположени около Екватора, е изолиран в продължение на милиони години свят, достижим само по въздух и вода; свят, пълен с тайни и чудеса. Тези тихоокеански острови са най-красивият и естествен биорезерват в света. Именно тук на Чарлз Дарвин, чийто 200-и рожден ден светът отбеляза на 12 февруари т.г., му хрумва идеята за еволюционната теория, тук е положено началото на основния му труд „За разнообразието на видовете“. Макар този рай на биоразнообразието днес също да е застрашен от цивилизацията, малко са местата, които предлагат такава пъстрота на фауната, запазена редки ендемитни видове.

Преди около две години властите в Еквадор обявиха тревогата си от появата на нови видове на островите Галапагос. Въпреки строгия контрол над пристигащите кораби и самолети, местните хора открили игуана и костенурка, вероятно дошли от Южна Америка. Агресивните чужди видове са една от най-големите заплахи за дивия живот на острова, съставен от уникални растения и животни. Иначе за всеки турист тук е трудно да си представи, че първото място на Световното

„Галапагос в опасност“ кризата на островите е резултат от безпрецедентния възход в туризма и промените на пазара. От определен брой туристи почитатели на природата със скромни желания към настаняването, кръгът на пристигащите се увеличава главоломно и от такъв туристически сегмент, който търси за ваканцията си по-добър комфорт и се обръща към неместни туроператори. Местните собственици не могат да се състезават с чуждестранните компании. От \$418 млн. печалба от туризма

кия национален парк са строги. При пристигане туристът заплаща такса от \$100. Забранено е преместването на видове от един остров на друг и привнасянето на чужди такива. Абсолютно се забранява пипане на животните, храненето и притесняването им по какъвто и да е начин. Групите или индивидуалните туристи посещават островите единствено под съпровода на местни гидове по специално трасирани пътеки. Абсолютно се забранява оставянето на какъвто и да е отпадък, графитите и надписите по стените.

Архипелагът Галапагоски острови се намира на 972 км, западно от брега на Еквадор в Тихия океан - 13 основни вулканични острова, още 6 неголеми острова и 107 скали. Първият остров е формиран преди 5-10 млн. години в резултат на тектонична активност. Галапагос съставляват едноименната провинция на Еквадор и са част от системата национални паркове на страната. Заедно с прилежащите води паркът е най-големият морски резерват в света. Населението е около 40 000 души, а официалният език е испанският. Островите са номинирани с кандидатура за едно от Новите 7 чудеса на света от фондацията „Новите седем чудеса на света“. „Galapago“ е стара испанска дума за седло, за което напомня черупката на огромните сухоземни костенурки - уникален ендемитен вид, срещан само тук. Архипелагът има и други прозвища - едно от които е „Омагьосаните острови“ заради силните местни течения, затрудняващи навигацията. Открити са през март 1535 г. от свещеника от испански произход Фрай Томас де Берланга.

Залез над о. Бартоломе, част от Галапагос

наследство в света е в опасност.

През юни 2007 г. ЮНЕСКО прибави архипелага към списъка за застрашени зони. Крехката екосистема понася отрицателните ефекти от растящия туризъм. Броят на посетителите се е увеличил с повече от 250 на сто до 145 000 души през 2006 г. в сравнение с 40 000 души през 1990 г., броят на полетите се е увеличил със 193 на сто от 2001 до 2006 г.

„Ако не започнем основни промени сега, през следващите 10-15 години ще видим Галапагос страдащ и от икономическа, и от екологична деградация“, казва за „Ню Йорк таймс“ д-р Греъм Уоткинс, и.д. на фондация „Чарлз Дарвин“. Според доклад от май 2007 г. на фондацията,

Вулканичните скали на о. Сейнт Кристобал

годишно, само \$63 млн. влизат в местната икономика.

Една от мерките е забрана за международните компании да правят превози до островите с големи кораби, несъвместими с духа на мястото, наречено от ЮНЕСКО жив музей. Тези огромни подвижни хотели лишават от приходи местната настанителна база. От своя страна обаче някои от компаниите провеждат кампании за почитване с участие на самите туристи. Но има и друго. Всеки, който веднъж е посетил това уникално чудо, се връща у дома като екологичен посланик за островите.

Заради туризма много еквадорци от сушата се местват на Галапагос с надежда за печалба. Новодошлите поставят под натиск естествените ресурси и внасят насилствено биологични видове. Докладът на фондация „Дарвин“ твърди, че Галапагос сега има 748 вида внесени растения в сравнение с 500 вида местни растения. Главна опасност е заселването на видове, губелни за местната флора и фауна, като коза, плъх, прасе, котка, куче, кон, магаре, едър рогат добитък и др. Тяхното бързо размножаване би унищожило средата на местните обитатели. Сред растителните видове най-опасни биха били - гуява, авокадо, хининово дърво, балзово дърво, къпина, различни цитрусови дървета и слонска трева. Обезпокоителни са и увеличението на пристигащите полети, развитието на спортни дейности като морски каяк и подводен риболов.

Иначе правилата на Галапагос-

Триста години по-късно Чарлз Дарвин оглавява експедиция за изследването им. Първата плавателна карта е направена от буканерът Амбруз Каули през 1684 г. Той дал на островите имена на свои приятели пирати или на английски благородници. Еквадорското правителство ги сменя с испански, които стават официални. Някои изследователи продължават да използват английските, особено за местата, посетени от Дарвин. Обявен е за Национален парк през 1936 г., а дотогава е бил само място за заселване на каторжници. От 1953 г. Тур Хейердал изследва тук инките. ЮНЕСКО го обявява за част от Световното наследство през 1978 г. През 1985 г. е обявен за биосферен резерват.

Галапагос не стои на пътя на типичните тропически урагани. Заради теченията е трудно да се дава точна прогноза за времето, но най-общо от декември до юни са най-топлите месеци (средно 28°C) - времето, когато островите потъват в богата зеленина. Между юли и ноември е по-хладно (24°C) и сухо. Специфичните условия дават твърде характерен ландшафт, нямащ нищо общо с представата за потънал в палми тропически остров. На един американец средно един 5-дневен пакет с престой в 3-звезден хотел ще му струва към \$630 плюс още 400 за самолетен билет. Български агенции предлагат 7-дневни пътувания до Еквадор и Галапагос с начални цени откъм 1700 евро.

Страница на САВЕНА ЗЛЪЧКИН

Синята птица съществува! Ухажването на двойка птици пикаро

Морският лъв е господарят на скалите

В размножителния период пиратската птица надува червената гуша. Този индивид сваля мадами на о. Сиймур Норте

Червенокрак рак

Сухоземната галапагоска игуана е далеч по-срамелива от морските си посестрими. Тази тук едва надгича иззад храсталака, а камуфлажът ѝ я скрива

Галапагоската костенурка (Geochelone nigra) е крехък ендемитен вид. Изследователска станция „Чарлз Дарвин“, Пуерта Айора, о. Санта Круз

Еквадорският международен паспорт е един от най-красивите в света. На половината от страниците стоят бели изображения на видни личности от историята на страната и забележителни места. Другата половина е „населена“ от характерните местни животни. Пеликан, сухоземната костенурка, игуана, птицата пикаро, фламингото от еквадорската джунгла, розови речни делфини, голям папагал, тукан и пеперуда напомнят на всеки еквадорец с какво се гордее страната му. Отделно всяка страница почита сухоземната костенурка с миниатюрно изображение.

ПРОГРАМАТА

- 07.10 Момичетата Гилмор - тв филм /4 епизод/п/
 08.00 Мелоди - анимационен филм
 08.25 Чудното пътуване на Нилс Холгерсон с дивите гъски - анимационен филм
 08.50 За животните с любов
 09.20 Добър ден, господин Джасмин - образователна поредица
 09.50 Чудният свят на Дисни. Приключения с Мики Маус - анимационен филм
 10.15 Всички пред екрана
 11.00 Памет българска с проф.Божидар Димитров
 11.55 Световна купа по ски алпийски дисциплини. Спускане / жени/, пряко предаване от Банско
 13.15 По света и у нас
 13.25 Евробългари
 13.35 Спортни новини
 13.45 Футбол. "Беласица" - ЦСКА, среща от първенството на "А"ПФГ - пряко предаване от Благоевград
 16.00 Иде нашенската музика - фолклор
 16.35 Минута е много - тв състезание
 17.25 Голямото четене. На изток от Рая - док. филм/п/
 17.55 Злостър - Черното бленузо - тв филм /4 епизод/
 18.30 В кадър
 19.00 Робин Худ - тв филм /6 епизод/
 19.50 Лека нощ, деца! - Клоунът Кири
 19.55 Златните песни на "Златният Орфей"
 20.00 По света и у нас
 20.50 50 години БНТ. 1965
 20.55 Шоуто на Канала
 21.45 История от Бронкс - игрален филм /САЩ, 1993г./
 23.45 По света и у нас
 24.00 Трето полувреме
 00.45 Червената папата - двусериен игрален филм /Италия, Русия, 1969г./, 1 част

- 06.00 "Физиотоника"
 06.30 "Най-смешните животни и хора на планетата"
 07.00 Детски клуб Дисни. "Приключенията на Мики и Доналд" - сериал, еп. 19, 20
 08.00 Детски клуб Дисни. "Крякаща тайфа" - сериал, еп. 13
 08.30 "Кой е по-по-най" - детско шоу с водещ бате Енчо
 09.30 "Бон Апети" - кулинарно предаване с Иван Звездев
 10.00 "Одегала" - предаване за мода и стил
 11.00 "Търси се..." - токшоу с водещи Мери и Нели
 12.00 "Глобусът" - предаване за туризъм с водещ Карина Караньотова
 12.30 "Най-смешните животни и хора на планетата"
 13.00 "Далечно щастие" - част 1
 15.00 "Монк" - сериал, сезон 5, еп. 5
 16.00 "Такъв е животът. Свабата" - реалити шоу
 17.00 "Море от любов" - токшоу с водещи Наталия Симеонова
 18.00 "Сезмограф" - предаване за полемика и анализи
 19.00 bTV Новините. централна емисия
 20.00 "Наполеон" - част 2 - Историческа драма, минисериал в 4 части, Франция, 2002 г.
 22.00 bTV Новините - късна емисия
 22.30 "Операция Слава" - токшоу с водещ Росен Петров
 23.30 "Форсмажор" - Трилър-драма, САЩ, 1998 г.
 01.30 "Жан и чудесното момче" - Романтическа драма мюзикъл, Франция, 1998 г.

- 07.00 Иконостас
 07.30 "Скуби Ду и Шаги - детективи" - анимационен сериал
 08.00 "Лигата на справедливостта" - анимационен сериал
 08.30 "Маките питани" - детски анимационен сериал, 3 сезон
 09.00 "Самурай Джак" - детски анимационен сериал, 2 сезон
 09.30 "Животните представят..." - предаване на НТВ
 10.00 "Семейство Фингстун" - детски анимационен сериал
 10.30 "Манхатън прию" - сериен филм
 11.30 "8 прости правила" - сериен филм
 12.00 "Календар" - информационна емисия на НТВ
 12.15 "Пазарен навигатор" - предаване за икономика
 12.30 "8 прости правила" - сериен филм
 13.00 "Пълна промяна" - реалити шоу
 14.00 "Топ дизайнер" - реалити шоу
 15.00 "Клюкарката" - сериен филм
 16.10 "Безмълвно" - с уч. на Майкъл Китън и др.
 18.00 "Емигранти" - предаване на НТВ
 19.00 "Календар" - информационна емисия на НТВ
 19.45 "Темата на Нова"
 20.00 "Черното тефтерче" - с уч. на Хоми Хънтър и др.
 22.00 "Горещо" - телевизионен таблоид с Венета Райкова
 23.00 "Календар" - информационна емисия на НТВ
 23.15 "Прераждане" - с уч. на Никол Кидман и др.
 02.00 "Топ дизайнер" - реалити шоу /п/

- 07.00 "Категория седем звезди" - предаване за недвижими имоти - повторение
 07.30 "Приключенията на мечето Паддингтън" - анимация
 08.00 "Аз мога, аз знам" - детско състезание
 08.50 "BG - Къде? Къде?"
 09.00 "Чуловища и пирати" - анимация
 09.30 "Магьосници" - анимация
 10.00 "Двете лица на Тома" - еп. 22 и 23
 11.00 "5 по Рихтер" - предаване за култура на ТВ 7
 12.00 "Оешън вирус" - предаване за мода с Албена Александрова
 13.00 "На здраве" - здравно предаване на ТВ 7
 13.30 "Светлините на рампата Бернардо Бертолучи" - док. филм
 14.00 "Светлините на рампата" - трагикомедия, САЩ, 1952
 16.45 "Време за сломени" - документални досиета
 17.00 "Щаба на еволюцията" - предаване за българския език
 17.30 "Кой е шефът тук?" - сезон 1, еп. 15
 18.00 "Без багаж" - туристическо предаване
 18.30 "Мотоавангард" - автомобилно предаване
 19.00 Новини
 19.30 "Кой е шефът тук?" - сезон 1, еп. 16
 20.00 "Диви сърца" - сезон 2, еп. 7
 21.00 Новини
 21.30 Футболен мач
 23.30 "Мементо" - криминална драма, САЩ, 2000
 01.30 "Светлините на рампата" - трагикомедия, САЩ, 1952

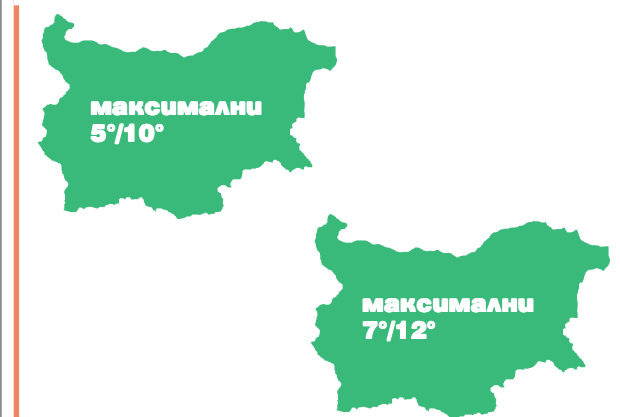
28 ФЕВРУАРИ

ВРЕМЕТО

Над страната ще има променлива, по-често значителна облачност. На отделни места ще превали слаб сняг. От запад облачността ще намалява временно и до слънчево. Ще духа слаб до умерен, в Дунавската равнина и по Черноморието - и временно силен вятър от север-северозапад. Преобладаващите минимални температури ще бъдат между минус 4 и 1°, а максималните - между 3 и 8°, по долното течение на река Струма - до 10°. За района на София минимална температура около минус 1°, максимална - около 4°. Атмосферното налягане е близко до средното за месеца - ще се повишава. Над планините ще има променлива, по-често значителна облачност. На отделни места ще превали слаб сняг. Ветровете, с умерен и силен, а по билата и временно бурен вятър от север-северозапад. Очаквана максимална температура на височина 1200 м около минус 2°, на 2000 метра - около минус 6°. По Черноморието ще има променлива, по-често значителна облачност. Вероятността за валежи е много малка. Ще духа умерен и временно бурен вятър от север-северозапад. Максимални температури - 7-8°.

ИЗГЛЕДИ ЗА 1 И 2 МАРТ

В неделя ще има променлива облачност, често до слънчево време. Вятърът ще отслабне. Максималните температури слабо ще се повишат. В началото на следващата седмица облачността ще бъде променлива, преди обяд в отделни котловини и около водните басейни ще има условия и за мъгли. Само на отделни места са възможни слаби и краткотрайни превалявания от гръжд. Преобладаващите минимални температури ще са между минус 3 и 2°, а максималните - между 7 и 12°.

ПЕРВЫЙ КАНАЛ ПРЕДСТАВЛЯЕТ

СЪБОТА, 28.2.2009

06.05 "Федералният съдия"	19.00 Новини
07.00 Новини	19.10 "Мъжките удоволствия"
07.10 "Живот без болка"	20.10 Филм: "Майчин инстинкт"
07.50 Филм: "Сам и невъоръжен"	22.00 Време
09.10 "Свири, хармонико любима!"	22.20 Филм: "Внукът на космонавта"
10.00 "Пасторска проповед"	23.50 "Прожекторпарихилтън"
10.15 "Здраве"	00.25 Филм: "Роднини"
11.00 Новини	02.00 Филм: "Изгревите се целуват"
11.10 "Вкусно"	03.15 "Поле на чудесата"
12.00 "Алексей Баталов. Нашият скъп човек"	04.00 "Модна присъда"
13.00 Новини	04.50 "Детективи"
13.10 "Звездите на ефира"	05.20 "ВДВ: Няма нерешими задачи"
13.35 Филм: "Маршрутът"	
17.00 Премиера: Проектът "Общото дело"	

ЦИФРОВОЕ ТЕЛЕСЕМЕЙСТВО ПЕРВОГО

ЗОДИАК

ОВЕН

Малко странно може да се чувствате днес. Опитайте се да проявите повече твърдост в отношението си, казвайте не, ако се налага. Важно е да определите приоритетите си.

ТЕЛЕЦ

Вие винаги успявате да се впишете по най-добрия начин във всяка компания, но днес ще сте просто ненадминати. В същото време вече планирате ангажиментите си за следващата седмица.

БЛИЗНАЦИ

Сериозни психологически проблеми ще изплуват на повърхността. Вие винаги сте успявали да се справяте в подобни ситуации, но днес ще е доста поизнервящо. Мислите положително!

РАК

Ще успеете да овладеете екстравагантните си пориви и да свършите доста полезни неща. Определено ще влагате доста страст в действията си, но това може да доведе до изlishно изнервяне.

ЛЪВ

Сериозна работа ви чака днес, при това не особено творческа. Хубавото е, че ще успеете да я свършите, лошото е, че са възможни някои изненади, които може да объркат плановете ви.

ДЕВА

Прекалено импулсивно, идеалистично и непрактично ще действате. Ще губите енергия за неща, които определено са безсмислени. Най-важното днес е да не рискувате и то по парични въпроси.

ВЕЗНИ

Доста успешен може да бъде този ден, особено за работещите с чужденци. Не се излагайте житейската си философия пред всеки срещнат.

СКОРПИОН

Ще имате чувството, че не е краят, а началото на седмицата. Всичко около вас ще е под пара, а това ще ви кара да се чувствате добре. Лесно ще протичат всякакъв вид разговори.

СТРЕЛЕЦ

Може би няма да се чувствате много комфортно днес. Все нещо ще ви гложди или няма да успеете да свършите, всичко което сте решили. Не се тормозете ненужно, оставете нещата Бог да ги нарежда.

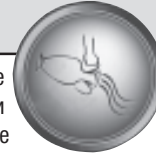
КОЗИРОГ

Днес ще се вълнувате от необикновени неща и ще се срещнете със странни хора. Промяната в рутината едва ли ще ви притесни. Доверявайте се на интуицията си, която е безпогрешна.

ВОДОЛЕЙ

Ден на професионалните предизвикателства. Ще успеете да докажете качествата си, а това ще ви донесе не само удовлетворение, а и признание от подходящото място и правилния човек.

РИБИ

Може да се чувствате много натоварени със задачи през днешния ден. Активните действия трябва да са от ваша страна. Проявете повече търпение и практичност. А вечерта разпуснете.

ПАНИХИДА ЗА ВОИНИТЕ ОСВОБОДИТЕЛИ

На 3 март от 11 часа на руското военно гробище (Централни софийски гробища, парцел 91) представителят на руския патриарх в София игумен Исидор ще отслужи панихида за ветераните от Руско-турската освободителна война.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Тази година се навършват 85 години от рождението и 2 години от смъртта на

МИНКА БОРИСОВА - ЛИЛЯНА

родом от с. Коевци,
Великотърновска област

Каним близки, приятели и другари на 2 март от 11 часа на поклонение в Централните софийски гробища, парцел 35, ред 13, гроб 8.

Да се поклоним пред паметта на партизанката от прославения габровско-сливенски партизански отряд, доброволката от Отечестваната война, носителка на Ордена за храброст.

От земляците ѝ

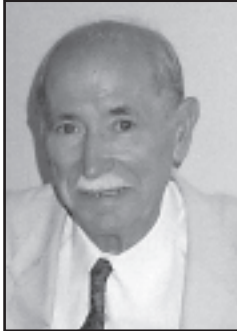
СКРЪБНА ВЕСТ

На 26.02.2009 г. почина

ПЕТЪР НИКОЛОВ ПЕТРОВ

роден на 18.06.1923 г.
в Пловдив

Дългогодишен журналист
в "Работническо дело" и
кореспондент на вестника
в Будапеща

Поклон пред светлата му памет!

От опечалените

Поклонението ще се състои на 1.03.2009 г. от 11 ч. в Ритуалната зала на Централните софийски гробища.

СКРЪБНА ВЕСТ

Изминаха шест години от кончината на скъпия ни съпруг, баща, дядо и родственик

ИВАН ГРИГОРОВ ВЪЛОВ

28.XII.1917 г. - 1.III.2003 г.

Той е в сърцата ни - един чист и скромен човек, нежен и грижовен към близките, сърдечен, внимателен и предан към приятелите.

Да бъде светла паметта му!

Семейството и родствениците му

Талон за безплатна обява във вестник ДУМА

Име:
Презиме:
Фамилия:
Живеещ в:
Телефон за връзка:

Текст на обявата:

На 25.02.2009 г. загубихме нашия скъп и обичан съпруг, баща и дядо

Яким Прижибиловски

1931-2009

Почивай
в мир!

Лорет, Боряна, Албена, Христо, Катрин и Явор

Cinerelex - бул. "Арсеналски" 2, тел. 964 30 07
Беднякът милионер - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,30, 14,45, 17,15, 19,30, 21,45
Завръщане в Брайдсхед - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 14,30, 18,30
Здрач - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,30
Интернешънъл - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,15, 13,30, 15,45, 18,00, 20,15, 22,30
Легендата за Деспери - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 10,45, 12,45
Мастилено сърце - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 20,45
Нероденият - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 16,45, 23,00
Пътят на промените - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 13,45, 18,15, 20,30
Розовата пантера 2 - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 10,30, 12,15, 14,15, 16,15, 22,45
Секретен отряд - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,00, 13,00, 15,00, 17,00, 19,15, 21,30
Странный случай с Бенджамин Бътън - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 16,00, 19,00, 22,00
Cinema City - Мол София, бул. "Ал. Стамболийски" 101, тел. 929 29 29
Беднякът милионер - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,00, 12,20, 13,20, 14,40, 15,40, 17,00, 18,00, 19,20, 20,20, 21,40, 22,40
Завръщане в Брайдсхед - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 18,30, 21,00
Здрач - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,40, 16,10
Интернешънъл - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,30, 12,45, 13,45, 15,00, 16,00, 17,15, 18,15, 19,30, 20,30, 21,45, 22,45
Легендата за Деспери - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,15
Мадагаскар 2 - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11
Мастилено сърце - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 21,15
Мисия до Луната 3D - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,15, 12,00, 13,00, 13,45, 15,00, 15,45, 16,45, 18,30, 19,30, 20,30, 22,30
Нероденият - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 18,50, 22,30
Операция Валкирия - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 16,30
Предател - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 14,30
Пътят на промените - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,10, 14,30, 16,50, 19,10, 21,30
Розовата пантера 2 - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,50, 14,40, 17,30, 20,40
Секретен отряд - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,00, 13,15, 15,30, 17,45, 20,00, 22,15
Странный случай с Бенджамин Бътън - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,30, 13,00, 14,30, 16,00, 17,30, 19,00, 20,30, 22,00
Арена Младост - кв. "Младост 4", Бизнес парк (до "Технополис"), тел. 817 97 00
Беулф 3D - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 20,10, 22,30
Завръщане в Брайдсхед - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,50, 14,40, 17,20, 20,00
Здрач - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 14,30
Интернешънъл - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,30, 12,40, 13,50, 15,00, 16,00, 16,10, 17,20, 18,30, 19,40, 20,20, 20,50, 22,00, 23,10
Легендата за Деспери - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 10,40, 12,20, 14,10
Мастилено сърце (Прожекции в зала 15) - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 13,10, 15,20, 17,30, 19,40, 21,50
Мисия до Луната 3D - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,00, 12,50, 14,40, 16,30, 18,20
Навитакаът - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,20, 19,40, 21,40
Нероденият - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,00, 13,50, 15,50, 17,40, 19,30, 21,20, 23,10
Операция Валкирия - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,20, 16,00, 20,30, 22,45
Петък 13-и - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 18,20, 22,40
Предател - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 13,45, 18,15
Пътят на промените - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,10, 14,50, 17,10, 19,30, 21,50
Рицарят тамплиер - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 17,00
Розовата пантера 2 - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,10, 14,10, 16,10, 18,10, 20,10, 21,10, 22,10, 23,15
Рокенрола - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 22,40
Секретен отряд - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,45, 14,00, 16,15, 18,30, 20,45, 23,00
Странный случай с Бенджамин Бътън - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,20, 12,50, 14,45, 16,00, 17,50, 19,20, 21,00, 22,30
Тя ме откри - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,30, 14,40, 16,50, 19,00

► В НДК

28 февруари, събота
Зала 7 от 11,30 ч. - Детски национален конкурс за мартеници. Инициативата е благотворителна и изработените мартеници ще бъдат изпратени на българските общности в Молдова и Украйна. На благотворителния галаконцерт ще бъдат връчени наградите на победителите от конкурса. Орг. фирма "Сахарриа".
3 март, вторник
Артгалерия - НДК от 11 до 19 ч. - Изложба живопис "Познати-Непознати" - избрано от колекцията на СБХ. Почивен ден - понеделник. Може да се види до 14 март вкл.

► НА КИНО В ПОЧИВНИТЕ ДНИ

Арена Запад - ж.к. "Илинден", бул. "Тодор Александров" 64, до метростанция "Вардар", тел. 812 77 00
Беулф 3D - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 20,10, 22,30
Завръщане в Брайдсхед - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,50, 14,40, 17,20, 20,00
Здрач - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 14,30
Интернешънъл - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,30, 12,40, 13,50, 15,00, 16,00, 16,10, 17,20, 18,30, 19,40, 20,20, 20,50, 22,00, 23,10
Легендата за Деспери - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 10,40, 12,20, 14,10
Мастилено сърце (Прожекции в зала 15) - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 13,10, 15,20, 17,30, 19,40, 21,50
Мисия до Луната 3D - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,00, 12,50, 14,40, 16,30, 18,20
Навитакаът - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,20, 19,40, 21,40
Нероденият - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,00, 13,50, 15,50, 17,40, 19,30, 21,20, 23,10
Операция Валкирия - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,30, 16,00, 20,30, 22,45
Петък 13-и - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 18,20, 22,40
Предател - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 13,45, 18,15
Пътят на промените - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,10, 14,50, 17,10, 19,30, 21,50
Рицарят тамплиер - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 17,00
Розовата пантера 2 - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,10, 14,10, 16,10, 18,10, 20,10, 21,10, 22,10, 23,10
Рокенрола - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 22,30
Секретен отряд - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,45, 14,00, 16,15, 18,30, 20,45, 23,00
Странный случай с Бенджамин Бътън - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 11,20, 12,50, 14,45, 16,10, 17,50, 19,20, 21,00, 22,30
Тя ме откри - 28 февруари, 1, 2 и 3 март - 12,30, 14,40, 16,50, 19,00
087 Ялта - бул. "Цар Освободител" 20; подлеза на СУ, тел. 981 65 30
Австралия - 2 март - 13,45
Вики Кристина Барселона - 28 февруари - 18,45, 2 март - 20,30
Дзифт - 28 февруари - 15,00
Лисицата и детето (Двама за 5 лв.; Две деца с придружител 6 лв.) - 28 февруари - 13,15, 1 март - 13,00, 3 март - 13,00
Ноци в Роданте - 1 март - 14,45
Подмяната - 1 март - 20,15, 3 март - 16,15
Рокенрола - 28 февруари - 20,30, 1 март - 16,30, 3 март - 20,30
Светът е голям и спасение дебне отвсякъде - 2 март - 18,30
Съмнения - 1 март - 18,30, 3 март - 14,30
Фрост/Никсън - 28 февруари - 16,45, 2 март - 16,30, 3 март - 18,30
Одеон - филмотечно кино, бул. "Патриарх Евтимий" 1, тел. 989 24 69
Състоянието на нещата - 28 февруари - 17,00, 1 март - 17,00
Топкапи - 28 февруари - 19,15
Криле на желанието (Небето над Берлин) - 1 март - 19,15
Евро-Български културен център - бул. "Александър Стамболийски" 17, тел. 980 41 61
Матта Миа! - 1 март - 13,30, 2 март - 21,30
Вива Алжир (Цветята на Корана) - 2 март - 19,45
Вики Кристина Барселона - 28 февруари - 19,15, 1 март - 18,00, 2 март - 17,15, 3 март - 19,00
Джеляледин Руми - Танцът на любовта (Цветята на Корана) - 1 март - 17,00, 2 март - 18,45
Дзифт - 28 февруари - 20,45, 3 март - 20,30
Ел Греко - 2 март - 12,00
Звуково огледало - 3 март - 22,00, **Иран - Седемте лица на една цивилизация (Цветята на Корана)**, 3 март - 18,00
Любов по време на холера - 3 март - 12,00
Музиката на Истанбул - 28 февруари - 22,00
Ноци в Роданте - 1 март - 12,00
Плачът на мравките (Цветята на Корана) - 28 февруари - 17,45
Подмяната - 28 февруари - 13,45, 1 март - 19,30, 3 март - 14,00, **Светът е голям и спасение дебне отвсякъде** - 28 февруари - 16,00, 1 март - 15,15, 2 март - 15,30, 3 март - 16,15
Съмнения - 28 февруари - 12,00, 1 март - 21,30, 2 март - 13,45
Влайкова - ул. "Иван Асен II", тел. 944 39 23
Матта Миа! (Двама за 5 лв.) - 28 февруари - 16,00, 1, 2 и 3 март - 16,00
Гъм - 1 март - 12,00
Съмнения (Двама за 5 лв.) - 28 февруари - 18,00, 20,00, 1, 2 и 3 март - 18,00 и 20,00

■ Абонамент 2009 продължава!

Можете да се абонирате в абонаментните пунктове на БСП, в клоновете на „Български пощи“ и разпространителските фирми: „Артефакт“, ОБВ „Близнаци“, „Доби Прес“, „Мобиле Мобилес“, „Разпространение на печата“ и „Силвия“

Един екзотичен и... труден риболов

Силен дебют на българите

Шесто място за нашите на езерото Тоболово в Полша

ИВАН ВОДЕНИЧАРОВ

билно се представи Калоян Белополски, заел четвърто място в сектора си. Бяхме само на 3 точки след руснаците и имаме всички надежди да се преборим за място в челната тройка.

През втория ден обаче нещата не се развиха в наша полза. Най-слабо представилият се Иван Райчев отстъпи мястото си на Мартин Касапски, но и той остана далеч от призовите места. Пламен Бойков и Вальо Колев не можах да надскочат позициите си от първия ден. Пламен Пантелеев не издържа на жестоката конкуренция и остана пети в сектора си. Най-стабилно се представи Калоян Белополски, с втора позиция в сектора. Преследваше ни и малшанс. Пламен Бойков извади

едра платика буквално секунди след финалния сигнал и така не можа да се възползва от този бонус. Останахме на шесто място в крайното класиране, но с двама представители в челната десетка - Пламен Пантелеев е седми, а Калоян Белополски - девети. Утехата за Пламен Пантелеев е, че е състезателят с най-голям личен улов от двата дни - 5.260 кг. Дори и второ място в сектора през втория ден би му донесло шампионската титла.

Първото място спечели отборът на Украйна само с точка разлика пред латвийците. Руснаците успяха да опазят третото си място и в крайното класиране. Представителите на САЩ очевидно не можах да се приспособят към европейските порядки на подледния риболов и

въпреки силните традиции останаха последни. Индивидуелен шампион стана Станислав Посланчик (Русия) - 3 н.т. и 4.200 кг улов, следван от Фолке Андерсон (Швеция) 3 н.т. и 3.350 кг и Олексей Зайко (Украйна) 3 н.т. и 3.325 кг.

По време на състезанието се ловяха костури, бабушки, уклей и платики. Определено платиките играеха решаваща роля за класирането, понеже излизаха едри екземпляри и всяка извадена риба предизвикваше разместване.

Участието на наш национален отбор в Полша беше важно и по друга причина. Сега вече имаме реални основания за надежди да получим домакинството на световното първенство догодина, като идеята е то да се проведе на язовир "Батак".

Докарахме първо участие на наш национален отбор едва на шестото Световно първенство по подледен риболов. Имаше плахи надежди за успешно представяне, защото риболовците в северните страни имат на разположение здрав лед по 3-4 месеца, че и повече, а у нас се радваме, ако изобщо има замръзнали водоеми през зимата.

На езерото Тоболово в Полша (с площ от около 90 хектара и максимални дълбочини от 10 метра) в спортна битка се изправиха общо 11 отбора от по пет състезатели - всичките европейски сили в тази дисциплина, плюс САЩ. Нашите момчета стартираха изненадващо силно и след първия ден заемаха четвърто място, а Пламен Пантелеев спечели секторна победа с най-голям улов. От останалите българи най-ста-

SOS ЗА ПРИРОДАТА

Преди да дойдат щъркелите

Птицата, която носи сполука

ДАМЯН ДИКОВ

В Италия има поверие, че ако се появи щъркелово гнездо върху къщата на ловеца, той ще има голяма сполука. Щъркелите са свързани с много поверия в различни страни. Например от древни времена в Северна Африка щъркелите са свещени покровители на лова и риболова. По тези места и в наши дни има празник на щъркела, който се чества и като празник на ловеца. На други места празникът на щъркела се чества като празник на повелителя на птиците.

В някои европейски страни щъркелите също са свързани, освен като "доставчик" на бебета, и с лова. В Италия има поверие, че ако има щъркелово гнездо върху къщата на ловеца, той ще има голяма сполука.

Древните египтяни свързвали белокрылата птица с т.нар. Ба - вторимата индивидуалност на всяко човешко същество. На старите пиктограми Ба е изобразен като щъркел с човешка глава. Египтяните вярвали, че когато човек умре, птицата поема душата му и я пренася в друго тяло, за да се прероди отново. И китайски митове сочат, че смелите воители отивали към рая, възседнали щъркели. В буквален превод еврейската дума за щъркел означава "добра майка". Тези птици обграждат чадата си с голямо внимание и всеотдайност. А в Библията щъркелът е включен сред свещените птици, които хората не бива да убиват и ядат. Смята се, че е голям грях да убиеш или да нараниш тази птица.

Старо българско поверие е, че всеки дом, близо до който са свили гнезда дългокраките птици, ще бъде изпълнен с благополучие и здраве. Безспорно е, че щъркелът е свързан с раждането на нещо ново, бленувано и очаквано като пролетта и хубавото слънчево време, когато природата разцъфва за нов живот. Сезонът се свързва с младостта, с новото начало, с вливането на нова мощна сила в природата. В наши дни в Европа щъркелът е покровител на природозащитниците и на дивите птици. В България гнездат сравнително много щъркели и с това нашата родина е сред първенците в Европа. На "дългокраките горделивци" разни народни вярвания приписват магически сили, знаци и символични значения. В далечни времена хората вярвали, че щъркелите доставят момченца (бъдещи ловци), а другите умни диви птици - враните, носят момиченцата. Когато майките искат да си имат дете, те трябвало да оставят на прозореца трохи и семенца, за да примамят и нахранят птиците. В България ден на завръщането на щъркелите от стари времена се смята Благовещение, което всъщност наследява езическия празник Благовест на 25 март. Оттам и връзката с благата вест за зачеването на Христос, която получава Дева Мария. У нас има вярване, че ако на Благовещение човек види най-напред летящ щъркел, ще му върви през цялата година. Но този, който го види да се разхожда по земята, ще има трудности през годината.

Дивите животни се лекуват сами

СТАМЕН ХРИСТОВ

Естественят подбор, който съществува в природата, отсява всичко слабо и нежизнеспособно. Затова сред бозайниците и птиците рядко се срещат болни и недъгави. Но не всяко нарушение на жизнените функции влече след себе си автоматически гибел на индивида. Несъмнено някои болести и уродства са съвместими със съществуването в дивата природа. Затова в процеса на еволюцията животните са били длъжни да се "научат" да предотвратяват болестите и да ги лекуват.

Животните лижат своите рани, загнявания, незаздравяващи язви. При това за оздравяването способстват не само масажът, отстраняването на гноята и мъртвите тъкани, но и бактерицидното действие на слюнката, обусловено от влизания в състава ѝ лизоцим. Процедура, подобна на подрязването на човешките нокти, се наблюдава и при мечките - когато след дълъг сън източват ноктите си в стволуветата на дърветата, камъните или други предмети. Както човекът, така и животните след силни претоварвания прибягват към дълъг отдих.

Много целебни минерални извори са били открити от хората благодарение на това, че са ги посещавали животните, които инстинктивно са ги ползвали. Забележително е например, че раненият елен особено охотно отива към целебния извор. Животните не само пият вода, но, както и хората, се къпят в нея, ваят се в изцвяващата кал. Лечебните свойства на разтопената вода, за които много се е писало, дивите животни използват съвсем пълноценно. Борбата с ектопаразитите (външните паразити) бозайниците и птиците водят по различни начини. Насекомите сред козината си те ловят със зъби и устни, изчезват ги с нокти. Птиците, гризачите и копитните с удоволст-

Миещата се мечка стопроцентово не се "мие" случайно

вие се къпят в прахта, която спира дишането на паразитите. В борбата с насекомите птиците използват към 50 вида мравки. В мравуняците се "къпят" и някои бозайници. Например в САЩ такова явление се забелязва при свите катерици. За избягане от ендопаразити (вътрешни паразити) лисиците, самурите и някои други хищници ядат в големи дози плодовете на блатната боровинка. Птиците от кокошево семейство (глухари, лещарки) прогонват хелминтите чрез листата на бора, кедря, лиственицата. Слоновете, мечките, маймуните често ядат незрели плодове, които съдържат определено количество алкохол. В условията на пълна свобода в много животни лесно се развива склонността към употреба на спиртни напитки. В екологическата литература се привеждат многобройни факти за консумирането от животните на други лекарствени и отровни растения, чиито лечебни свойства са неизвестни на човека или пък не се използват.

АНЕКДОТИ

ТУК НЯМА РИБА

Рибар настървено пробива в лега дупка, за да лови риба, но чува глас: "Тук няма риба!" Пробива втора дупка и чува същият глас да му казва: "Нали ти каза, че тук няма риба!" "А бе, кой си ти, че да ми казваш дали има или няма?" - пита рибарят. "Пазачът на пързалката!" - отговаря му тайнственият глас.

ДИВОТИЯ

Връща се ловецът от лов, презрамчил пушката, на патрондаша му виси гъска. А той - целият в синини, бит здраво. Съседът го пита:

- Откъде така, Васко?
- На лов бях.
- И какво, много дива гъска случи, така ли?
- Не, тя си беше наред, само че много див се оказа собственикът ѝ..

СКАНДИ

НАША АРТИСТКА В БЛИЗКОТО МИНАЛО ХОРА, КАРАЩИ МОТОРИ	ПРИСТАНИЩНИ РАБОТНИЦИ ИМЕНАТА НА НАШ ТЕНИСИСТ	СТОЛИЦАТА НА ИТАЛИЯ	НЕДОВЪРШЕНА СГРАДА ПЛОВОДА ТЕЧНОСТ	СТАРЯ В СТАРАТА БЪЛГАРСКА КЪЩА
ЖЕНСКА ПРИЧЕСКА ЮЖЕН ЧЕРУПЧЕСТ ПЛОД		ПЛУВЕЦ В ЛЕДЕНИ ВОДИ	НОТА	НАРОДНОСТ В ГАБОН ПАРАЛЕЛ КРАЙ ЕКВАТОРА
МАГМЕНА СКАЛА ЗАЕДНО РАСТЯЩИ ДЪРВЕТА /МН.Ч./			СБЛЪСЪЦИ	БАЛКАНСКА СТОЛИЦА
ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВИ КЪПАЛНЯ		ШИФЪР	РОД СЛЕЗОВИ РАСТЕНИЯ	НАША ПАСТА ЗА ЗЪБИ
			ИТАЛИАНСКИ ВОЛЕЙБОЛИСТ	
СЕЛСКО-СТОПАНСКИ ИМОТ	СЪСТЕЗАТЕЛ, СПОРТИСТ	ГВОЗДЕЙ СТОПАНСКА ЗАДРУГА		
		ГРАД В ДР КОНГО		
РОДСТВЕНИК	НОТА	ГРАД В УНГАРИЯ	ФРЕНСКИ ПОЕТ	РУМЪНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ
			ПРИРОДНА ВИХРУШКА	ЧЕШКИ МОТОЦИКЛЕТИ
ПИТЕЙНО ЗАВЕДЕНИЕ			ЛОДКА НА Т.ХЕЙЕРДАЛ	
ПОСОБИЕ ЗА ОЧИТЕ				
			ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ Л.ТОЛСТОЙ	

Открийте гумите чрез загадените по тях описания. Всяка буква има свой номер. Вече откритата, според номера си, буквата може да се напише във всяко от останалите квадратчета, където я има. При правилно решение отведено в маркираните клетки ще получите ръководителка на тругова бригада.

1	10
2	11
3	12
4	13
5	14
6	15
7	16
8	17
9	18
19	

ЦИФРОСЛОВИЦА

8	9	10	3	7	9	12	1
■	□	□	□	□	□	□	□
СЪСТЕЗАТЕЛИ ВЪРХУ РИНГ.							
12	2	8	9	4	5	1	10
■	□	□	□	□	□	□	□
ЧОВЕК, КОЙТО СЕ ТРУДИ.							
1	3	4	9	12	1	6	1
■	□	□	□	□	□	□	□
ПРЕПОДАВАТЕЛИ ПО ИСТОРИЯ.							
11	12	2	13	5	1	6	2
■	□	□	□	□	□	□	□
СЕЛО КРАЙ СЕВЛИЕВО.							
2	13	14	15	2	1	13	2
■	□	□	□	□	□	□	□
ГРАД В АВСТРАЛИЯ.							
13	1	2	16	14	4	12	1
■	□	□	□	□	□	□	□
ПРАВА ЛИНИЯ МЕЖДУ ДВЕ ТОЧКИ ОТ ОКРЪЖНОСТ /МН.Ч./.							
1	3	2	10	17	2	3	1
■	□	□	□	□	□	□	□
ИМЕНАТА НА НАШ ФИЛОСОФ.							
12	14	6	1	4	2	15	1
■	□	□	□	□	□	□	□
САМОСТОЯТЕЛНИ МУЗИКАЛНИ ИЛИ ПОЕТИЧНИ СПЕКТАКЛИ.							
10	12	18	17	1	14	4	2
■	□	□	□	□	□	□	□
ЛИЦА, РЪКОВОДЕЩИ ХАЗАРТНИ ЗАЛАГАНИЯ В ИГРАЛЕН ДОМ.							
2	13	19	9	10	2	4	1
■	□	□	□	□	□	□	□
СЪДЕБНИ ЗАЩИТНИЦИ.							

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	☀		☀		☀		☀		☀		☀		☀	
2	☀													
3														
4	☀													
5														
6	☀													
7														
8	☀													
9														

Думите се попълват последователно, като се разделят от тъмни квадратчета, които вие трябва да поставите. Цифрите в скобите показват техния брой:

ВОДОРАВНО:

1. Човек, карач трактор-Наш крем за бръснене./1/
2. Вулкан в Индонезия-Финландско наречие-Оръжие със стрели/3/
3. Жилена-Руска изкуство/вегка/2/
4. Имената на бълг. поет-"Горчиво вино"/2/
5. Японска аудио и видеотехника-Руски философ-Отрицание/3/
6. Френски икономист-Сбор от всички възета на кораб/3/
7. Термин при игра на карти-Легенду/2/
8. Италианска попугрупа-Предградие на Париж/1/
9. Богаташи-Печатна форма на илюстрация/1/

ОТВЕСНО:

1. Уреди, излъчващи силна светлина/0/.
2. Град в Русия, о. Сахалин-Река в Африка/1/
3. Жени, занимаващи се с окултизъм/0/
4. Река във Франция-Френски литературовед/2/
5. Нота-Френски състезател по стрелба-Град във Франция/2/
6. Сорт ябълки-Стари руски самолети/1/
7. Синьо протранство-Епидемия/1/
8. Мярка за обем в Мароко-Опънати нишки на лъкове/1/
9. Бълг. рокгрупа-Префектура в Япония/2/
10. Река в Полша-Виг гъб за мапу/2/
11. Част от каруца-Малка шеговита пиеца/1/
12. Руски кинорежисьор-Украински писател/2/
13. Течност в тялото-Рог палми-Всеки един от чифт предмети/2/
14. Стара мярка за тегло-Таралежу/1/

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

2			1	7	5			
8	1			7	2			
					8			
5		8	4			1		
			9					
	9			8	6		7	
	2							
	8		9			3	2	
9		4		2				8

7	3						8	
9	2		1				3	7
	1							9
	8	6		7		5		
	3			9			6	
		9		6		3	7	
3							1	
	5	7			8		4	3
	9					7		5

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

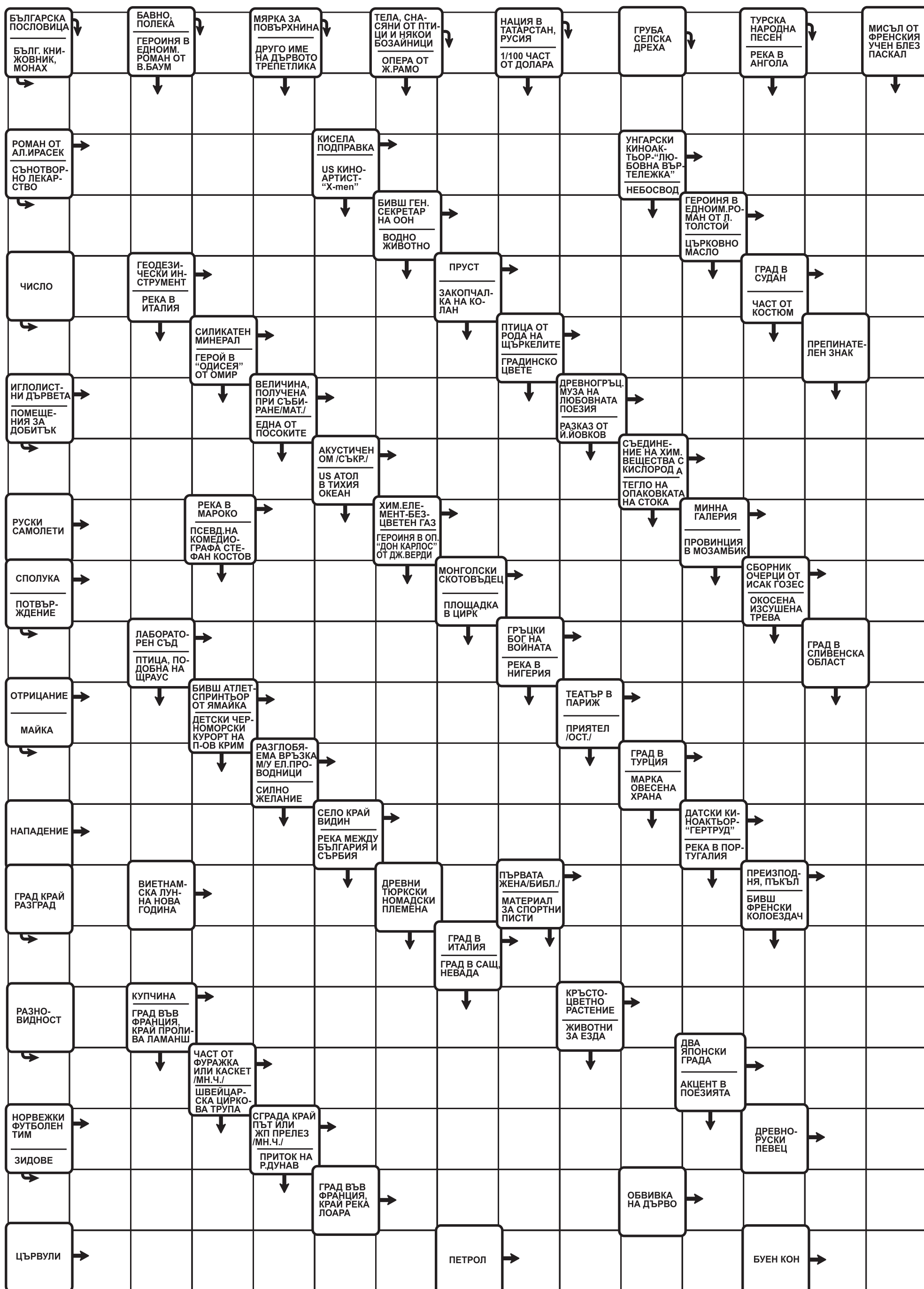
СКАНДИ
 ВОДОРАВНО: ЛАДА - РИБА - ЛИРИК - ИЛ - ИЗМЯНА - РИ - АИДА - ОЩЕ - АКТ - ТОРИТ - ЪЗ - ЛЕН - ОБРОК - ЛАМ - УПЛАХА - ИДЕАЛИ - ИН - ОН - ФЛАНГ - РАЕВА - ОКА - РВС - ЕЛИН.
 ОТВЕСНО: БАЛЗАК - БУДОАР - ДИМИТЪР ПЕНЕВ - ЗАРЯД - ЗОЛА - В.С. - ИНАТ - КАЛФА - АРКА - ОЛ - ХИЛ - ОРЕЛА - АОЛ - СБИРЩИНА - ИНКИ - АЛИЕТ - МАНГАН.

ПО ЗАДАДЕНА ДУМА
 ВОДОРАВНО: ВОЛАН - ДЕНЕВ - ИВЕЛИНА - ЧИНАР - КАРМА - ЕРИ - ИЛИ - ТИЦ - ВОНИ - ВАЛА - ЧОВКИ - МЕСО - МИША - ИЗА - МАК - ЛЕН - НИМФА - ОЛОВО - БОРИСОВ - С ЛИРА - ТРИНИ.
 ОТВЕСНО: ВАЧЕВ - МИНУС - ИРОКЕЗИ - ЛИНИН - САМБИ - АВА - ИЧО - ФОР - НЕРИ - МАРА - ЛОВНА - ДИКИ - КОСТ - ЕНА - ВИМ - ЛОР - НАРТА - ИЛОВИ - МИЛУШЕВ - ВРАЦА - АНОНИ.

3	6	1	8	2	7	9	5	4
4	9	2	5	3	6	7	8	1
7	8	5	1	4	9	3	6	2
2	7	9	3	5	1	8	4	6
8	4	3	7	6	2	1	9	5
1	5	6	4	9	8	2	3	7
6	3	8	2	1	5	4	7	9
9	1	4	6	7	3	5	2	8
5	2	7	9	8	4	6	1	3

ПИРАМИДИ
 1. АР. 2. НАР. 3. РАНИ. 4. ВИНАР. 5. РОВИНА. 6. ВИНАРОВ. 7. ВИНАРОВА. 8. ВАРАДИНОВ. 9. ВАРАДИНОВА. 10. ЛА. 11. ЕЛА. 12. СЕЛА. 13. ВЕСЛА. 14. СЛАВЕИ. 15. ВАСИЛЕВ. 16. ВАСИЛЕВИ. 17. ВАСИЛИЕВИ. 18. ВАСИЛИЕВИЧ. 19. ОЛ. 20. ЕЛО. 21. ВОЛЕ. 22. ВОЛЕН. 23. НОВЕЛИ. 24. ВЕЛИНОВ. 25. СВИЛЕНОВ. 26. ВЕСЕЛИНОВ. 27. ВЕСЕЛИНОВО.

ГУБИВРЕМЕ

ПОМОЩНИК: Авар, Агале, "Адалин", Аилук, Арат, "Атене", Еболи, "ЕИК", Ей, Енос, Имо, Лва, Маане, Миро, "Нелс", Опинци, Осика, Синап, Тревизо, "У нас".

СТОЯН СТОЯНОВ

„Кайно йесно слонце“ в навечерието на 3 март

Ако се съмнявате, че понеделнишките късни събирания са възможни, тогава вечерта на 2 март задължително се отбийте в парти център „4 км“. Там Feelme Crew ще поднесат на феновете втория музикален ТЕРЕН, и то специално по повод националния празник. Ще се убедите, че култови парти-тата, като в емблематичния вече бар „Петък“, се случват дори и през седмицата, стига да присъстват топли хора и хубава музика.

Градусите в навечерието на 3 март ще започнат да се повишават още към 22.30 ч., когато на сцената ще се качат „Кайно йесно

слонце“. Проектът на Веселин Митов събира различни музиканти около уникални комбинации на ембиънт и атмосферични мотиви, умело съчетани с гай-

дата и автентичното народно звучене. Живите участия на групата не са радвали публиката от доста дълго време, тъй че с огромен интерес се очаква

изпълнението им в понеделник. Веднага след тях ще потегли и „Балканският експрес“ начело с фънки ритмите на Коста Костов и смайващите гласове на Бист-

ришките баби. В ранните часове на 3 март очаквайте неочакваното от санктпетербургските майсторски дърм енд бейс миксираната на DJ Max Bitter.

Забавленията за ценителите на нестандартния саунд ще започнат още в ранните вечерни часове на 2 март в столичния „Баш Бар“ на „Иван Асен“ 31, където ще се събира агитката за терена. Територия за „Българо-руската дружба“ може да се заяви на всички каси на Ticketstream (www.ticketstream.bg) и Eventim (www.eventim.bg) в страната, информира ДУМА Александър Антонов.

Лили Иванова бе избрана за най-добра певица

Победителите в класацията „БГ музикални интернет награди 2008“ се определят за първи път

АЛЪОНА НЕЙКОВА

Национална класация „БГ музикални интернет награди 2008“ бе организирана за първи път от „Ремикс мюзик“ в два етапа. По време на първия, продължил от 19 януари до 7 февруари, бяха номинирани български изпълнители и групи, които да се борят за челното място в осем категории. След това бе обявено гласуване за първите 20, класирали се във всяка от категориите.

Вота си на сайта bgmusicnagradi.com са дали 156 хил. души, като най-много гласове са дошли от София, Пловдив и Варна. От чужбина също са проявили интерес към класацията. Близко 3700 гласа са дали от Испания, от САЩ - 1200, около хиляда са подадени от Италия, Австралия, Македония, Гърция, Германия и Франция. Под 100 гласа са дошли от Русия, а два - чак от Япония.

„Целта на класацията бе да се даде свобода на интернет потребителите да определят собствени музикални фаворити за 2008-а“, каза пред журналисти Огнян Ставрев - управител на „Ремикс мюзик“. Точно в 11.30 ч. вчера той обяви края на гласуването и обяви резултатите от вота.

татаите от вота.

В категорията „Изпълнител или група на 2008 г.“ победител с над 3 хил. гласа

стана примата на родната естрада Лили Иванова. На второ място се класира певецът Миро. В категорията „Поп и джаз“ спечели Невена, а Миро отново стана подгласник. Румънеца и Енчев са фаворити като „Хип-хоп и ар енд би“, след тях е Устата. За „Попфолк изпълнител на 2008 г.“ гласувалите са избрали Галена, на второ място е Габриела. „Най-добра група“ стана „Б.Т.Р“, следвана от „Спринт“, а „Сигнал“ е на трето място. Балтазар стана „Най-добър български диджей, следван от Джери. Най-атраактивен клип, според гласувалите, е „Страст на кристали“ на Галена и Устата, на втора позиция се класира „Burn“ - видеото на Мария Илиева и Румънеца и Енчев. За най-успешен бе определен „Омиротворен“ - албумът на Миро, следван от „New religion“ на Мариана Попова.

Официалното награждаване на изпълнителите-победители в класацията „БГ музикални интернет награди 2008“, ще се състои на галаконцерт на 17 март т.г. в зала 1 на НДК. Осигурени са специално създадени за събитието статуетки. На концерта ще бъде организиран и жребий с призове за най-активните сред гласоподавателите в класацията.

Веселин Маринов разказва за романтиката в живота му

Певецът Веселин Маринов ще бъде гост на Вили Сечкова в предаването „Градски легенди“ по TV2. Любимецът на народа ще разкаже за романтиката в живота си и важните хора в него. Изпълнителят на „Горчиво вино“ ще сподели мнението си за тройната коалиция, както и за излъчването на българска музика в медиите. Подкрепя ли държавата културата у нас, какви сувенири с лика на Веско Маринов се

продават след негов концерт и какво мисли той за новото парче на „Ъпсурт“ - това ще стане ясно тази вечер от 22 ч. В малкото интервю гост на Тони Стефанов ще бъде известният модел Венета Харизанова. Тя ще разкаже защо се изгуби от светлините на прожекторите в последно време, защо съди Боби Цанков и по каква причина се е съгласила да се снима в еротични списания.

Саманта съблече Диан Жокера

Най-синеокото гласовито попълнение на родния музикален небосклон Саманта свали дрехите на Диан Жокера от „Стар академи“ на откриването на модернизирания столичен шоубар „No limit“. Горещият младеж, нашумял не само с участието си в риалити формата, но и със своите изяви като танцьор, стриптизьор и певец на продуцентската къща „Neo productions“, беше съблечен от Саманта пред очите на многобройните посетители по време на едно от неговите нажежаващи изпълнения.

Страстите се нагорещиха и с появата на формация „Neo boys“, на певиците Моника и Жоро, както и на възрождения от продуцента Илко Илиев легендарен балет „Динамик“. Посетителите се забавляваха до малките часове на нощта с бели денс и стриптиз, като поп фолк ритмите бяха умело подбирани от двама професионални диджеи. Някои от присъстващите демонстрираха завидни певчески умения на караоке, което ще бъде организирано в заведението ежеседмично - във вторник. Всяка вечер „No limit“ ще посреща своите гости с горещи поп фолк хитове и оригинална шоупрограма, уточни за ДУМА Мартина Павлова.

СНИМКА: MIRROR PR AGENCY

Виц

Между съпрузи:
- Видял ли си, колко мил и нежен е новият съсед. Постоянно целува и прегръща младата си приятелка. Защо не го правиш и ти?
- Че аз дори не я познавам...

ЧРД!

28. 02. 2009

ДЖОКО РОСИЧ, актьор
Проф. ИВАН САРАНДЕВ, литературен историк
СТОЯН ЦАНЕВ, художник

01. 03. 2009

ВИХРОНИ ПОПНЕДЕЛЕВ, художник
ДОРА ХРИСТОВА, диригентка
МИНЧО СПАСОВ, депутат
УТИ БЪЧВАРОВ, тв бодеец
ФЕИМ ЧАУШЕВ, политик
ЦВЕТАН ТОДОРОВ, писател, семиотик, культуролог

Наздравница
Днешният ден е специален за СПАСКА ВЕНЕВА

Хем хубава, хем умна, а и на гвбе деца живот дага, една от по-добрите графични дизайнери на ДУМА започва ноба цветна страница в живота си. Спейси, нашата космическа колежка, пожелаваме ти да запазиш слънчевото си излъчване и все така да продължаваш полета си с отворено към добро сърце. Обичаме те!

Колегите от ДУМА

Църковен календар

28

Преп. Василий - изповедник.
Св. мчца Кирана Солунска.
Св. свщмчк. Протерий, патриарх Александрийски. Св. свщмчк. Нестор, еп. Магидийски

1

+Неделя Сиропустна (Сирни заговезни). Св. прпмчца. Евдокия (На вечернята става взаимно опрощаване)

Празничен концерт в НМУ „Л. Пипков“

В навечерието на националния празник на България 3 март в новата концертна зала на Националното музикално училище „Л. Пипков“ на 2 март от 18 ч. ще се състои концерт. В програмата ще бъдат включени имена от бъдещата история на НМУ. Специални гости ще бъдат Хуго Вутен, доказал се меценат на българската култура със съпругата си Елена Тодорова и Леонид и Хагит Хасид-Кербел, организатори на фестивал за млади музиканти „Музика мунди“ в Белгия, научи ДУМА от Милка Митева, директорка на НМУ „Л. Пипков“.

Книжовна премиера

Книгата „Абдулахи“ от Иван Жеглов ще бъде представена на 4 март от 18 ч. в литературния салон „Дамян Дамянов“ при читалище „Николай Хайтов“ - кв. „Изток“. Водещ ще бъде Иван Баджев. Слово за автора и творчеството му ще изнесе Иван Вълв.

М-Тел + Левски = още 1 година

Изпълнителният директор на Левски Константин Баждеков и главният изпълнителен директор на М-тел Йозеф Винацър парафираха новия договор

М-Тел остава генерален спонсор на един от най-популярните футболни отбори в България ПФК Левски до лятото на 2010 година, съобщиха от клуба. В централата на компанията изпълнителният директор на "сините" Константин Баждеков и главният изпълнителен директор на комуникационната компания Йозеф Винацър парафираха договор. Настоящото споразумение изтича на 30 юни 2009 година, а новото е за още една календарна година - до 30 юни 2010 година. М-Тел е генерален спонсор на Левски вече една-

десета поредна година. Сътрудничеството между двете страни датира още от 1998 година. В края на ноември представителният тим на Левски зае първо място в първенството на "А" група, след победата над Пирин с 2:0. С 33 точки отборът стана есенен шампион. "Сините" продължават и на 1/4 финал в турнира за Купата на България "Форд Мото-Пфоее". Президентът на клуба Тодор Батков призова футболистите да се борят за титла, две купи и да направят нов опит за влизане в групите на Шампионската лига.

Провал на Италия за Купата на УЕФА

Италианските отбори претърпяха сериозен провал в турнира за Купата на УЕФА. На 1/8 финалите единствен Удинезе ще отсрамва страната - световен шампион след невзрачен успех с 2:1 срещу полския Лех.

Вердер Бремен хвърли бомбата в турнира отстрани фаворита Милан. Немският тим стигна до равенство 2:2 в мача реванш в Милано, след като губеше 20-ина минути преди края с 0:2. Първият мач на "Везерстадион" завърши 1:1 и Вердер продължава с повече голове на чужд терен. На "Сан Сиро" Милан поведе с 1:0 след спорна дузпа, реализирана от Андреа Пирло (27). Пато (33) удвои със страхотен удар в горния ляв ъгъл на вратата, пазена от Вандер. Перуанецът Клаудио Писаро изравни с попадения в 68-ата и в 78-ата минута.

И другите италиански тимове в турнира претърпяха крах. Фиорентина поведе срещу Аякс с 1:0 на "Амстердам Арена" с гол на Алберто Джилардино (61) и залича пасива си от първия мач. 2 минути преди края обаче Леонардо изравни и прати "аяксите" в следващия кръг. Сампдория пък загуби с 0:2 от Металист в Харков.

Купа на УЕФА 1/16 финали

ЦСКА М - Астън Вила 2:0 (1:1)

МЕТАЛИСТ - Сампдория 2:0 (1:0)

ХАМБУРГЕР - НЕК Ниймеген 1:0 (3:0)

Волфсбург - ПСЖ 1:3 (0:2)

ГАЛАТАСАРАЙ - Бордо 4:3 (0:0)

Твенте - МАРСИЛИЯ 0:1, 6:7 след дузпи (1:0)

АЯКС - Фиорентина 1:1 (1:0)

Милан - ВЕРДЕР 2:2 (1:1)

МАНЧЕСТЪР С - ФК Копенхаген 2:1 (2:2)

Щутгарт - ЗЕНИТ 1:2 (1:2)

Стандард - БРАГА 1:1 (0:3)

УДИНЕЗЕ - Лех 2:1 (2:2)

Тотнъм - ШАХТЪОР 1:1 (0:2)

СЕНТ ЕТИЕН - Олимпиакос 2:1 (3:1)

ДЕПОРТИВО - Олборг 1:3 (0:3)

Валенсия - ДИНАМО К 2:2 (1:1)

* Отборите с главни букви продължават в турнира

ЖРЕБИЙ ЗА 1/8 ФИНАЛИТЕ

Вердер (Гер) - Сент Етиен (Фр)

ЦСКА М (Рус) - Шахтър (Укр)

Удинезе (Ита) - Зенит (Рус)

ПСЖ (Фр) - Брага (Пор)

Динамо К (Укр) - Металист (Укр)

Манчестър С (Анг) - Олборг (Дан)

Марсилия (Фр) - Аякс (Хол)

Хамбургер (Гер) - Галатасарай (Тур)

* Първите мачове са на 12 март, реваншите са на 18 и 19 март

СНИМКА БГНЕС

Перуанецът Клаудио Писаро (вдясно) се бори за топката с Кларънс Зеедорф от Милан. Той вкара и двата гола за Вердер за крайното 2:2

Манчестър Сити остана единственият отбор с българско участие в надпреварата. Макар и без контузения Валери Божинов и Мартин Петров Сити се наложи с 2:1 над датския ФК Копенхаген с попадения на новото

попълнение Крейг Белами. Астън Вила пък загуби с 0:2 от ЦСКА в Москва. Стилиан Петров и повечето звезди на бирмингамския тим изобщо не пътуваха за Русия по решение на мениджъра Мартин О'Нийл.

„А“ група ще завърши по план

Комитетът по организирани състезанията при БФС поправи програмата за пролетния полусезон с оглед преместването на първия кръг за следващата седмица. В новата програма са предвидени 2 междинни кръга и сезонът ще завърши по план на 14 юни. Първият от кръговете в средата на седмицата ще бъде в края на март.

Шампионатът ще бъде подновен с мача Локо Пд - Сливен. Двубоят е на 6 март (петък) от 15.30 часа и ще бъде излъчен пряко по Ринг тв. Преди това на 4 март от 16.00 часа спортният канал ще покаже четвъртфинала за Купата на България ЦСКА - Пирин. Вечното дерби ЦСКА - Левски пък е изтеглено от 16 за 9 май. Мачът от 26-ия кръг на шампионата ще се играе на националния стадион "Васил Левски" от 17.45 часа. По този начин се избегна проблемът с терена на стадиона заради концерта на групата "Депеш Мод".

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

На стадион "Тича" официално бяха представени новите попълнения на Черно море за пролетния полусезон - Станислав Пихацкис, Георги Какалов, Илко Пиргов, Атанас Борносузов и Мамуту Кулибали (от ляво на дясно)

ПРОКУРАТУРАТА ОБВИНИ ЛЕКОВ И АЛЕКСАНДРОВ

Софийската градска прокуратура внесе в Софийския районен съд обвинителен акт срещу Борислав Илиев Александров за това, че за периода 2006-2008 г. е принудил футболни съдии да извършат нещо противно на волята си във връзка с ръководени от тях футболни срещи. Той е злоупотребил с властта си като председател на Съдийската комисия при БФС. Обвинение бе повдигнато и на бившия заместник-председател на ДАМС и член на Изпълкома на БФС Иван Леков, че през 2006 г. в условията на продължавано престъпление, с цел да набави за себе си имотна облага, е възбудил заблуждение във футболния съдия Антон Генов и посредством него у други български международни футболни съдии и им е причинил имотна вреда в общ размер на 7800 лева. В скандала не е намесено името на никой от грандовете и по никое дело няма наложена мярка за неотклонение.

ЦСКА УВОЛНИ ШЕФА НА СТАДИОНА

Шефът на стадион "Българска армия" Стефан Стоянов бе уволнен от ЦСКА. Човекът, отговарящ за базите на "армейците", бе освободен от длъжността му, а неговите функции временно ще изпълнява Господин Попов, който е сред приближените хора на Александър Томов.

БОЖИНОВ С ГОЛ СРЕЩУ ДУБЪЛА НА МАН ЮН

Валери Божинов отбеляза гол за резервния отбор на Манчестър Сити при загубата от Манчестър Юнайтед с 1:2 в мач от дублиращата група. Българският нападател игра пълни 90 минути за своя тим и реализира дузпа, с която намали резултата в края на първата част. Матю Джеймс и Федерико Мачеда дадоха преднина за "червените дяволи". За Юнайтед пък играха сръбският талант Зоран Тошич и завърналият се след травма бразилски халф Андерсон. Мача наблюдава мениджърът на шампионите на Англия сър Алекс Фъргюсън.

АНТОН ГЕНОВ ЩЕ СВИРИ ЦСКА-ПИРИН

Най-добрият български рефер Антон Генов получи наред от БФС да свири 1/4 финала от турнира за Купата на България ЦСКА - Пирин в сряда. Николай Йорданов ще свири Вихрен - Левски, Ангел Ангелов е съдия на мача Несебър - Литекс, а Ивайло Стоянов ще бъде арбитър на двубоя Ботев (Криводол) - Миньор.

ДУМА

ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД

Телефон на читателя: 97 05 200

Адрес на редакцията:

София - 1784,

бул. „Цариградско

шоше“ 113 А,

Факс: 975 26 04

Автоматичен

номератор 97 05

+ вътрешен номер

www.duma.bg

E-mail:duma@duma.bg

Хонорари на

външни автори

се изплащат

всяка сряда

от 14 до 16 часа

БЪЛГАРИЯ: Александър Симова - 230; Ауга Паницян - 218; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - 246; Мариела Илиева - 246; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Йоплова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - 240; Надежда Ушева - 240; Аълана Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Алия Томова - 232; ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков - 244; Неделник: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 230, Таньо Василев - 230; Кореспондент в Пловдив: Веселка Венкова, e-mail: vesselka_v@abv.bg, тел.: 032/601 893; ФОТО: Благовеста Цветкова -206; Мариета Томова - 206; Юрий Стоянов - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Арсиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова - 200; 226; НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски; Експонатер: 91975 8. 112; Печат: ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул. "Цариградско шоше" 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Близнаци“ ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мiroслав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова - 208, 203; РЕКЛАМА: Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, abonament@duma.bg; ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА: Дея Йорданова - 207; Каса - 97-05-249;

Изпълнителен директор Николай Малинов

Зам.-изпълнителен директор Павел Бебов

Информациите в броя са подготвени от репортерите на вестника.

Използвани са емисиите на БТА, "Фокус", "БГНЕС", БНР,

"Франс прес", интернет и др. Ръкописи не се рецензират и не се връщат

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам.-главен
редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам.-главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Основател
Стефан ПрогеВ

Швейцарка спечели спускането в Банско

Фабиен Сутер с първа победа за сезона

Швейцарката Фабиен Сутер стана първата алпийка, която печели старт от Световната купа по ски-алпийски дисциплини за жени в България. Тя бе най-бърза на пистата "Бъндерица" с време 1:45.68 мин. Това бе и първа нейна победа през сезона и първият ѝ успех като спускатка за Световната купа. Спускането бе отложено от швейцарския курорт Сен Мориц през януари. Най-добрата в двете тренировъчни спускания Андреа Фишбахер (Австрия) завърши втора - на 1.15 сек след победителката. Третото място разделиха лидерката в генералното класиране за Световната купа Линдзи Вон (САЩ) и Надя Фанкини (Италия), които постигнаха еднакво време 1:46.92 мин, на 1.24 сек зад Сутер. Мария Киркова завърши 35-а за 1:54.44 мин и на 8.76 сек след победителката. Аня Персон (Шв) не завърши, а Мария Рийш (Гер) остана едва на 18-о място с 1:48.92 мин. Трасето на пистата "Бъндерица" бе с дължина 2707 м и денивелация 800 м.

"Това не е коронната ми дисциплина. Участвах в състезанието само защото е в Бълга-

СНИМКИ БГНЕС

Швейцарката Фабиен Сутер (№ 5) постигна първа победа за Световната купа по ски през сезона в първия старт за жени за трофея в България. На подиума в подножието на пистата "Бъндерица" над Банско се качиха още втората - Андреа Фишбахер (№ 11), и разделилите трето място Линдзи Вон и Надя Франчини (№19)

рия. Исках да се пусна пред родна публика и подкрепата ѝ ми помогна да завърша", заяви Мария Киркова.

Днес е второто спускане

в Банско, а утре най-добрите алпийки в света ще карат супергигантски слалом. Състезанията в Банско отбелязаха 25 години от послед-

ното световно ски състезание в България. През 1984 г. в Боровец се проведе слалом за мъже, валиден за Световната купа.

Станишев награди Топалов, Първанов го поздрави

Министър-председателят Сергей Станишев награди гросмайстор Веселин Топалов за победата му в Мача на претендентите срещу американеца Гата Камски. На официалното закриване на полуфиналния двубой за Световно първенство по шахмат премиерът връчи мемориална купа на русенския гросвайстор и картини на прочутия български художник Владимир Димитров - Майстора и на двамата участници.

Станишев им благодари за участието в най-голямото спортно събитие у нас за годината, за красивата им и честна игра, която донесе радост на милиони фенове на шахмата по целия свят. "Доказваме, че макар и малка държава, България може да бъде голяма сила в шахмата", заяви Станишев.

Президентът Георги Първанов присъства на церемонията по официалното закриване. Държавният глава из-

Министър-председателят Сергей Станишев връчи на Веселин Топалов възпоменателна купа за спечелването на Мача на претендентите срещу Гата Камски (САЩ) с 4,5:2,5 т.

прати и официално приветствено писмо до 19-ия световен шампион.

"С удоволствие и вълнение проследих партиите ви с Гата Камски и признавам, че за пореден път бях впечатлен от таланта, красотата и творчеството във вашата игра", изтъкна Георги Първанов. Той пожела на Топалов, на мениджъра му Силвио Данаилов и на целия им екип спокойна и ползотворна подготовка за финалния мач за световната шахматна корона.

България с 8 атлети на Евро 2009 в Торино

Осем атлети ще представят страната ни на европейското първенство в зала в Торино (6-8 март), реши Управителният съвет на Българската федерация по лека атлетика (БФЛА). При жените ще бягат Инна Ефтимова (60 м) и Цветелина Кирилова (400 м). Мъжете са представени от Веселин Панков (60 м), Николай Атанасов, Борис Божинов и Атанас Русинов (скок на дължина), Момчил Караилив (троен скок) и Спас

Бухалов (овчарски скок). Националите заедно с шестима от личните им треньори заминават за Торино на 4 март. "По силите на състезателите ни е да участват в два или три финала. Спечелването на медал също не е химера, макар и да не е самоцел. Ще бъда доволен, ако атлетите покажат резултати около личните си постижения за годината", заяви президентът на БФЛА Добри Карамаринов.

Травма изхвърли Неделчева от Гран При

Контузия спря Петя Неделчева във втория кръг на силния международен турнир по бадминтон в Германия, кръг от веригата Гран При с награден фонд 80 000 долара. Поставената под № 3 българка загуби с 0:2 гейма (19:21, 10:21) от Джудит Мюлендайкс (Хол) за 33 минути. Неделчева водеше с 19:16 в първия сет, когато старата ѝ травма в кръста се възобнови. Заради контузията първата ни ракетка ще пропусне турнирите от Суперсериите в Англия (3-8 март) и Швейцария (10-15 март). Във II кръг при смесените двойки Диана Димова и Стилиян Макарьски отстъпиха в оспорван мач с 0:2 гейма (18:21, 19:21) срещу севернокорейците Санг Хан и Мин Ким.

ВАСИЛ ЕТРОПОЛСКИ ОТПАДНА В ПЛОВДИВ

Световният шампион и трикратен носител на Световната купа по сабя Васил Етрополски не успя да се класира за директната елиминация в традиционния турнир "Аспарухов меч" в Пловдив. Оръжията си прибраха още Антон Иванов, Христо Минчев, Радослав Стоянов и Петко Иванов. Единствен Добрин Гъонов се класира сред първите 64 на турнира, които продължават участие днес. Той завърши с 5 победи в предварителната група. В първия кръг на директната елиминация отпадна Борис Цонев след загуба с 14:15 от състезавания се за САЩ Михаил Етрополски, син на Васил Етрополски. Ивайло Симеонов също не успя да продължи. В турнира, който е от категория Гран при и е с коефициент 3 за Световната купа, започнаха над 100 съблъбори от 17 държави.

АТЛЕТИТЕ НА РУСИЯ НАЙ-ПРОВЕРЯВАНИ ПРЕЗ 2008 Г.

През 2008 г. руските атлети са били най-често проверявани за допинг. По линията на Международната асоциация на федерациите по лека атлетика (IAAF) те са дали най-много извънсъстезателни проби. Проверени са 697 спортисти, на които са направени общо 1823 внезапни теста. 106 атлети са проверени по 4-5 пъти, 46-има - по 6-7 и 17 - по 8 и повече пъти. Няколко атлети са дали рекорден брой проби по 14. Руските атлети са дали 181 проби, следвани от Беларус - 148, и Китай - 126. До 3 пъти от руснаците са проверявани Елена Исинбаева, Андрей Силнов, Иван Ухов, Татяна Лисенко. Повече от 4 пъти са дали проби Гулнара Галкина, Юрий Борзаковский и Сергей Кирдяпкин.

Елена Исинбаева спечели първото място в скока на височина на международния турнир по лека атлетика в Прага. Тя постигна резултат от 4.90 метра и остави след себе си Фабиана Мюрер (Браз) с 4.55 м, Стейси Драгила (САЩ) и Татяна Полнова (Рус) по 4.45 м

Всяка седмица
ДВА ПЪТИ
ще излиза
талон за
безплатна
обява!

ТЪРСЕТЕ ГО!